

Raiffeisen Bank Sh.a.

Pasqyrat financiare të veçanta

për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2021
(me raportin e audituesve të pavarur)

Përmbajtja

Raporti i audituesve të pavarur	i-iii
Banka	1
Pasqyra e fitim ose humbjes dhe të ardhurave gjithëpërfshirëse	2
Pasqyra e pozicionit financiar	3
Pasqyra e ndryshimeve në kapital	4
Pasqyra e flukseve të parasë	5
Shënime	6-92
Deklarata e përfaqësuesve ligjorë	93

RAPORTI I AUDITUESIT TË PAVARUR

Aksionarëve dhe Drejtimit të Raiffeisen Bank Albania SHA,

Opinionit

Ne kemi audituar pasqyrat financiare të veçanta të Raiffeisen Bank Albania SHA. (“Banka”), të cilat përfshijnë pasqyrën e veçantë të pozicionit financiar më 31 dhjetor 2021 dhe pasqyrën e veçantë të fitimit ose humbjes dhe të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse, pasqyrën e veçantë të ndryshimeve në kapital dhe pasqyrën e flukseve të parasë për vitin e mbyllur në këtë datë, si dhe një përmbledhje të politikave të rëndësishme të kontabilitetit dhe shënime të tjera shpjeguese.

Sipas opinionit tonë, pasqyrat financiare të veçanta paraqesin drejtë, në të gjitha aspektet materiale, pozicionin financiar të Bankës më 31 dhjetor 2021 si dhe performancën e saj financiare dhe flukset e parasë për vitin e mbyllur në këtë datë, në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Raportimit Financiar (“SNRF”).

Baza e Opinionit

Ne e kryem auditimin tonë në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Auditimit (“SNA”-të). Përgjegjësitë tona sipas këtyre standardeve janë përshkruar në paragrafin e emërtuar “Përgjegjësitë e audituesit për auditimin e pasqyrave financiare” të këtij raporti. Ne shprehim pavarësinë tonë nga Shoqëria në përputhje me Kodin Ndërkombëtar të Etikës së Kontabilistëve Profesionistë i vendosur nga Bordi i Kontabilistëve për Standardet Ndërkombëtare të Etikës (përfshirë Standardet Ndërkombëtare të Pavarësisë) (kodi “BKSNE”) dhe me kërkesat etike të aplikueshme për auditimin e pasqyrave financiare në Shqipëri, si edhe, kemi përmbushur përgjegjësitë tona të tjera etike në përputhje me këto kërkesa dhe me kodin BKSNE.

Ne besojmë se evidenca e auditimit që kemi siguruar është e mjaftueshme dhe e përshtatshme për të mbështetur bazën për opinionin tonë të auditimit.

Çështje të tjera

Pasqyrat financiare të veçanta të Bankës më dhe për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2020 janë audituar nga një auditor tjetër i cili ka shprehur një opinion të pamodifikuar mbi ato pasqyra financiare më 29 mars 2021.

Informacione të tjera

Drejtimi është përgjegjës për informacionet e tjera. Informacionet e tjera përfshijnë informacionet që paraqiten në Raportin Vjetor, i përgatitur nga Drejtimi i Bankës në përputhje me Nenin 53 të Ligjit Nr. 9662, datë 18 dhjetor 2006 “Mbi Bankat në Republikën e Shqipërisë”, të ndryshuar dhe me Nenet 17 dhe 19 të Ligjit Nr. 25/2018, “Për kontabilitetin dhe pasqyrat financiare”, por këto informacione nuk përfshijnë pasqyrat financiare dhe raportin tonë të auditimit mbi këto pasqyra. Raporti Vjetor pritet të na vihet në dispozicion pas datës së raportit tonë të auditimit. Opinioni ynë mbi pasqyrat financiare nuk mbulon informacionet e tjera dhe ne nuk shprehim konkluzione që japin siguri lidhur me këto informacione. Në lidhje me auditimin e pasqyrave financiare ne kemi përgjegjësinë të lexojmë informacionet e tjera të identifikuar më lart kur të na vihen në dispozicion dhe të vlerësojmë nëse këto informacione kanë mospërputhje materiale me pasqyrat financiare apo me kuptueshmërinë që kemi marrë gjatë auditimit ose në rast se përmbajnë anomali materiale. Kur të lexojmë Raportin Vjetor, nëse ne arrijmë në përfundimin se këto informacione përmbajnë anomali materiale, atëherë, ne na kërkohet të raportojmë mbi këtë fakt palëve të ngarkuara me qeverisjen.

Përgjegjësitë e drejtimit dhe palëve të ngarkuara me qeverisjen për pasqyrat financiare

Drejtimi është përgjegjës për përgatitjen dhe paraqitjen e drejtë të pasqyrave financiare të veçanta në përputhje me SNRF-të, si edhe për sistemin e kontrollit të brendshëm, i cili në masën që përcaktohet nga drejtimi, është i nevojshëm për të bërë të mundur përgatitjen e pasqyrave financiare të veçanta pa anomali materiale, si pasojë e mashtrimeve apo gabimeve. Në përgatitjen e pasqyrave financiare të veçanta, drejtimi është përgjegjës për vlerësimin e aftësisë së Bankës për të vazhduar aktivitetin e saj në bazë të parimit të vijimësisë, të paraqesë në shënime shpjeguese, nëse është e aplikueshme, çështje që lidhen me vazhdimësinë e aktivitetit të Bankës, dhe të përdorë parimin kontabël të vijimësisë, përveç rasteve kur drejtimi ka ose për qëllim të likuidojë aktivitetin, ose të ndërpresë operacionet, ose nuk ka asnjë alternativë tjetër reale, përveç se sa më lart. Palët e ngarkuara me qeverisjen janë përgjegjëse për mbikëqyrjen e procesit të raportimit financiar të Bankës.

Përgjegjësia e audituesit për auditimin e pasqyrave financiare

Objektivat tona janë të arrijmë një siguri të arsyeshme lidhur me faktin nëse pasqyrat financiare në tërësi nuk kanë anomali materiale, për shkak të mashtrimeve apo gabimeve, dhe të lëshojmë një raport auditimi që përfshin opinionin tonë. Siguria e arsyeshme është një siguri e nivelit të lartë, por nuk është një garanci që një auditim i kryer sipas SNA-ve do të identifikojë gjithmonë një anomali materiale kur ajo ekziston. Anomali të mund të vijnë si rezultat i gabimit ose i mashtrimit dhe konsiderohen materiale nëse, individualisht ose të marra së bashku, pritet që në mënyrë të arsyeshme të influencojnë vendimet ekonomike të përdoruesve, të marra bazuar në këto pasqyra financiare

Si pjesë e auditimit në përputhje me SNA-të, ne ushtrojmë gjykimin profesional dhe ruajmë skepticizmin tonë profesional gjatë gjithë procesit të auditimit. Gjithashtu, ne:

- Identifikojmë dhe vlerësojmë rrezikun e anomalive materiale në pasqyrat financiare, si pasojë e mashtrimeve apo gabimeve, hartojmë dhe zbatojmë procedurat përkatëse në përgjigje të këtyre rreziqeve, si edhe marrim evidenca të mjaftueshme dhe të përshtatshme për të krijuar një bazë për opinionin tonë. Rreziku i mos zbulimit të një anomalie materiale, si pasojë e mashtrimit është më i lartë se rreziku i mos zbulimit të një anomalie si pasojë e gabimit, për shkak se, mashtrimi mund të përfshijë fshehje të informacionit, falsifikim të informacionit, përvetësime të qëllimshme, keqinterpretime, apo shkelje të kontrollit të brendshëm.
- Marrim një kuptueshmëri të sistemeve të kontrolleve të brendshme të aplikueshme për procesin e auditimit me qëllim hartimin e procedurave të auditimit të përshtatshme me rrethanat, por jo për të shprehur një opinion mbi efektivitetin e sistemeve të kontrolleve të brendshme të Bankës.
- Vlerësojmë përshtatshmërinë e politikave kontabël të përdorura dhe arsyetueshmërinë, e çmuarjeve kontabël të kryera si edhe paraqitjen e shënimeve shpjeguese përkatëse të hartuara nga drejtimi.
- Shprehemi në lidhje me përshtatshmërinë e parimit të vijimësisë të përdorur nga drejtimi, dhe bazuar në evidencat e marra gjatë auditimit, nëse një pasiguri materiale ekziston, atëherë mund të shkaktojë dyshime të rëndësishme mbi aftësinë e Bankës për të vazhduar në vijimësi. Në rast se ne arrijmë në konkluzionin që një pasiguri materiale ekziston, ne duhet të tërheqim vëmendjen në raportin tonë të auditimit me referencë në shënimin shpjegues përkatës, ose, nëse shënime shpjeguese nuk janë të përshtatshme, ne duhet të modifikojmë opinionin tonë. Përfundimet tona jepen mbi bazën e evidencës së auditimit të marrë deri në datën e raportit të auditimit. Megjithatë, ngjarjet ose kushtet në të ardhmen mund të shkaktojnë ndërprerje të aftësisë së Bankës për vazhduar në vijimësi.

Përgjegjësia e audituesit për auditimin e pasqyrave financiare (vazhdim)

- Vlerësojmë paraqitjen e përgjithshme, strukturën dhe përmbajtjen e pasqyrave financiare, duke përfshirë shënimet shpjeguese dhe nëse pasqyrat financiare prezantojnë transaksionet dhe ngjarjet thelbësore në një mënyrë që arrin prezantimin e drejtë.

Ne komunikojmë me palët e ngarkuara me qeverisjen e Bankës, ku përveç çështjeve të tjera, komunikojmë edhe qëllimin dhe kohën e planifikuar të auditimit, gjetjet kryesore të auditimit, përfshirë çdo mangësi të rëndësishme në sistemin e kontrollit të brendshëm që është identifikuar gjatë auditimit tonë.

Deloitte Audit Albania SHPK

Deloitte Audit Albania SHPK
Rruga e Kavajës, ish parku i mallrave, Kompleksi Delijorgji, Godina L,
Tiranë, Shqipëri
Numër unik identifikimi i subjektit (NUIS): L41709002H

Enida Cara
Partner Angazhimi
Auditues ligjor

28 mars 2021
Tiranë, Shqipëri

Banka

Raiffeisen Bank sh.a (“Banka”) është një institucion bankar i themeluar në përputhje me Ligjin 9901 “Për tregtarët dhe shoqëritë tregtare” datë 14 prill 2008 dhe me Ligjin 9662 “Për Bankat në Republikën e Shqipërisë” datë 18 dhjetor 2006 si edhe ligje të tjera të aplikueshme. Banka është krijuar dhe themeluar në Shqipëri dhe vepron vetëm në Shqipëri. Raiffeisen Bank Sh.a. është një degë në pronësi 100% të Raiffeisen Bank International AG, Austri, e cila është shoqëria mëmë përfundimtare .

Më 31 dhjetor 2021, Banka operon nëpërmjet një rrjeti bankar prej 74 pikash shërbimi, (2020: 74 pika shërbimi) në të gjithë Shqipërinë, të cilat drejtohen nga 3 rrethe dhe nuk ka aktivitete jashtë shtetit. Selia qendrore e Bankës është Rruga e Kavajes, Pallati.71, shk.1, ap.4, Tirana, Albania.

Pasqyra e fitimit ose humbjes dhe të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse

në mijë LEK	Shënim	31 dhjetor 2021	31 dhjetor 2020
Të ardhura nga interesat me norme efektive të interesit		6,872,387	6,657,626
Të ardhura të tjera nga interesat		556	684
Shpenzime për interesat		(265,291)	(254,787)
Të ardhura nga interesat, neto	[1]	6,607,652	6,403,523
Të ardhura nga dividendi	[2]	221,545	-
<i>Të ardhura nga tarifa dhe komisione</i>		3,323,547	2,663,681
<i>Shpenzime për tarifa dhe komisione</i>		(1,359,677)	(1,190,008)
Të ardhura nga tarifatat dhe komisionet, neto	[3]	1,963,870	1,473,673
Humbje tregtare neto	[4]	234,258	574,718
<i>Të ardhura të tjera operative</i>		1,786	44,420
<i>Shpenzime të tjera operative</i>		(247,770)	(146,337)
(Humbje)/të ardhura të tjera operative, neto	[5]	(245,984)	(101,917)
Të ardhurat operative		8,781,341	8,349,997
Shpenzime të përgjithshme administrative	[6]	(4,845,067)	(4,770,418)
Masat e veçanta qeveritare	[7]	(693,141)	(655,953)
Rimarrje e zhvlerësimit të aktiveve financiare	[8]	805,761	(1,154,120)
Fitimi para tatimit		4,048,894	1,769,506
Tatimi mbi fitimin	[9]	(604,196)	(283,355)
Fitimi për vitin		3,444,698	1,486,151
Të ardhura të tjera gjithëpërfshirëse për vitin		-	-
Totali i të ardhurave gjithëpërfshirëse		3,444,698	1,486,151

Pasqyra e vecantë e të ardhurave gjithëpërfshirëse duhet lexuar së bashku me shënimet, në faqet 6 deri në 92, të cilat janë pjesë përbërëse të këtyre pasqyrave financiare të veçanta.

Pasqyra e pozicionit financiar

Aktive

në mijë LEK	Shënim	31 dhjetor 2021	31 dhjetor 2020
Arka, banka qendrore dhe depozita të tjera pa afat	[10]	42,809,809	56,324,866
<i>Letra me vlerë të borxhit</i>		80,372,750	59,155,386
<i>Hua dhe paradhënie për institucionet financiare</i>		40,405,710	30,538,127
<i>Hua dhe paradhënie për klientët</i>		103,321,358	84,975,221
Aktive financiare – me kosto të amortizuar	[11]	224,099,818	174,668,734
Aktive financiare – me vlerë të drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes	[12]	12,222	5,015
Investime në filiale	[13]	329,205	329,205
Aktive tatimore aktuale		-	196,699
Aktive afatgjata materiale, neto	[14]	3,094,358	2,861,580
Aktive afatgjata jomateriale, neto	[14]	1,598,152	1,454,446
Aktive të riposeduara	[15]	710,886	1,046,840
Aktive të tjera	[16]	223,854	242,516
Aktive totale		272,878,304	237,129,901

Detyrime dhe kapitali aksionar

në mijë LEK	Shënim	31 dhjetor 2021	31 dhjetor 2020
Detyrime			
<i>Depozitat nga bankat</i>		14,385,446	2,347,921
<i>Borxh i varur</i>		-	-
<i>Depozitat nga klientet</i>		225,126,692	203,020,446
<i>Detyrime të tjera financiare</i>		3,076,329	1,525,107
Detyrimet financiare – me kosto të amortizuar	[17]	242,588,467	206,893,474
Provizione për detyrimet	[18]	374,165	281,654
Detyrime tatimore të shtyra	[19]	31,068	25,264
Detyrime tatimore aktuale	[20]	147,857	-
Detyrime të tjera	[21]	558,050	507,363
Totali i detyrimeve		243,699,607	207,707,755
Kapitali aksionar		-	-
Kapitali aksionar	[22]	14,178,593	14,178,593
Rezerva të tjera	[22]	3,270,838	3,270,838
Fitimi i pashpërndarë	[22]	11,729,266	11,972,715
Totali i kapitalit aksionar		29,178,697	29,422,146
Totali i detyrimeve dhe kapitalit aksionar		272,878,304	237,129,901

Këto pasqyra financiare të veçanta janë miratuar nga Bordi Drejtues i Bankës më 17 Mars 2022 dhe u nënshkruan në emër të tij nga:

Christian Canacaris

Drejtor Ekzekutiv

Alexander Zsolnai

Nën kryetar i Bordit të Drejtimit

Pasqyra e vecantë e pozicionit financiar duhet lexuar së bashku me shënimet, në faqet 6 deri në 92, të cilat janë pjesë përbërëse të këtyre pasqyrave financiare të veçanta.

RAIFEISSEN BANK ALBANIA SH.A.*(të gjitha shifrat janë shprehur në mijë Lek)***Pasqyra e ndryshimeve në kapital**

në mijë LEK	Kapitali aksionar	Rezerva të tjera	Fitimi i pashpërndarë	Kapitali Aksionar
Kapitali më 1 janar 2020	14,178,593	3,270,838	10,486,564	27,935,995
Fitimi për vitin			1,486,151	1,486,151
Të ardhura të tjera gjithëpërfshirëse	-	-	-	-
Totali i të ardhurave gjithëpërfshirëse për vitin			1,486,151	1,486,151
Kapitali më 31 dhjetor 2020	14,178,593	3,270,838	11,972,715	29,422,146
Kapitali më 1 janar 2021				
Pagesat e Dividendëve			(3,688,147)	(3,688,147)
Fitimi për vitin	-	-	3,444,698	3,444,698
Të ardhura të tjera gjithëpërfshirëse	-	-	-	-
Totali i të ardhurave gjithëpërfshirëse për vitin	-	-	3,444,698	3,444,698
Kapitali më 31 dhjetor 2021	14,178,593	3,270,838	11,729,266	29,178,697

Pasqyra e vecantë e ndryshimeve në kapital duhet lexuar së bashku me shënimet, në faqet 6 deri në 92, të cilat janë pjesë përbërëse të këtyre pasqyrave financiare të veçanta.

(të gjitha shifrat janë shprehur në mijë Lek)

Pasqyra e flukseve të Parasë

në mijë LEK	Shënim	31 dhjetor 2021	31 dhjetor 2020
Paratë dhe ekuivalentët e saj më 1 Janar	[10]	64,797,670	42,266,587
Aktivitetet operative:			
Fitimi para tatimit		4,048,894	1,769,506
Rregullimet për rakordimin e fitimit/humbjes pas tatimit me flukset e parasë nga aktivitetet operative:			
Amortizimi i aktiveve të qëndrueshme të trupëzuara dhe të patrupëzuara	[6]	692,902	752,297
Zhvlerësimi dhe anulimi i zhvlerësimit të aktiveve	[8]	(879,747)	1,111,118
Provizionet neto për detyrimet dhe humbjet nga zhvlerësimi		73,986	43,002
Të ardhurat nga interesi, neto	[1]	(6,829,197)	(6,403,523)
Interesi i arkëtuar		6,076,583	3,238,665
Interesi i paguar		(1,173,184)	(185,831)
Dividend i arkëtuar	[2]	221,545	-
Tatimi mbi të ardhurat		(253,836)	-
Efekti nga ndryshimi i kursit të këmbimit		(246,708)	(40,057)
Fitimi nga shitja e aktiveve të qëndrueshme të trupëzuara dhe të patrupëzuara		(12,755)	(610)
Ndryshimet në aktivet dhe detyrimet që rrjedhin nga aktivitetet operative pas rregullimeve për pozicionet jo-monetare:			
Paksimi i balanceve të kushtëzuara	[10]	(2,071,895)	(1,267,605)
Aktivitetet financiare me kosto të amortizuar	[11]	(17,781,038)	8,907,969
Aktive financiare me vlerë të drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes	[12]	(7,207)	(2,162)
Aktivitetet tjera	[16]	354,616	252,593
Detyrimet financiare me kosto të amortizuar	[17]	36,602,886	14,041,587
Provizionet për detyrimet dhe detyrimet	[18]	18,525	(41,822)
Detyrime të tjera	[21]	50,686	(44,566)
Fluksi i parasë neto nga aktivitetet operative		18,885,056	22,130,561
Aktivitetet investuese:			
Blerja e investimeve në letra me vlerë dhe aksione		(42,137,321)	(32,556,636)
Blerja e aktiveve të qëndrueshme materiale dhe jomateriale		(1,069,386)	(1,113,920)
Të ardhurat nga investime në letra me vlerë dhe aksione të maturuara		21,659,762	35,904,900
Të ardhurat nga aktivet fikse materiale dhe jo-materiale		12,755	610
Fluksi i parasë neto nga aktivitetet investuese		(21,534,190)	2,234,954
Aktivitetet e financimit:			
Flukse dalese të borxhit të varur	[17]	-	(1,874,489)
Pagesat e dividendëve		(3,688,147)	-
Fluksi i parasë neto nga aktivitetet e financimit		(3,688,147)	(1,874,489)
Paraja dhe ekuivalentët e saj më 1 Janar	[10]	64,797,670	42,266,587
Efekti i ndryshimeve të kursit të këmbimit		246,708	40,056
Rënia neto gjatë vitit		(6,337,281)	22,491,027
Paraja dhe ekuivalentët e saj më 31 dhjetor	[10]	58,707,097	64,797,670

Pasqyra e Flukseve të Parasë duhet lexuar së bashku me shënimet, në faqet 6 deri në 92, të cilat janë pjesë përbërëse të këtyre pasqyrave financiare të veçanta .

Shënime

Parimet bazë të pasqyrave financiare të veçanta

Parimet e përgatitjes

Pasqyrat financiare të veçanta janë përgatitur në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Raportimit Financiar (SNRF) të publikuara nga Bordi i Standardeve Ndërkombëtare të Kontabilitetit (BSNK) duke përfshirë interpretimet e zbatueshme të Komitetit Ndërkombëtar të Interpretimeve të Raportimit Financiar (KNIRF).

Një aktiv dhe një detyrim financiar njihet në pasqyrën e pozicionit financiar vetëm kur banka hyn në marrëdhënie kontraktuale të instrumentit sipas kërkesave të SNRF 9. Me kusht që kontratat bazë të mos përfshihen në objektin e SNRF 9 ose SNRF 16, të ardhurat njihen nëse plotësohen kushtet e SNRF 15. Këto pasqyra financiare të veçanta janë përgatitur mbi bazën e parimit të vijimësisë.

Banka ka konsideruar ndikimin e Covid 19 në përgatitjen e pasqyrave të saj financiare. Gjykimet kryesore të Bankes nuk kane ndryshuar, ndikimi i Covid - 19 rezultoi në zbatimin e gjykimeve të mëtejshëm dhe te thelluara, për shkak të natyrës evolucionare të pandemisë dhe përvojës së kufizuar të ndikimeve ekonomike dhe financiare të një ngjarjeje të tillë. Gjithashtu, ndryshime të rëndësishme në vlerësimet janë bërë në matjen e aktiveve dhe pasiveve të njësive ekonomike.

Banka gjithashtu ka përgatitur pasqyra financiare të konsoliduara në përputhje me SNRF për Bankën dhe filialet e saj ('Grupi'). Në pasqyrat financiare të konsoliduara, filialet - të cilat janë ato shoqëri në të cilat Grupi, drejtpërdrejt ose tërthorazi, zotëron më shumë se gjysmën e të drejtave të votës ose ka fuqi të ushtrisë kontroll mbi veprimtaritë operacionale - janë konsoliduar plotësisht. Pasqyrat financiare të konsoliduara mund të aksesohen në website nga <http://www.raiffeisen.al/>. Përdoruesit e këtyre pasqyrave financiare të veçanta duhet t'i lexojnë ato së bashku me pasqyrat financiare të konsoliduara të Grupit më dhe për vitin e përfunduar më 31 dhjetor 2021 me qëllim të marrjes së informacionit të plotë mbi pozicionin financiar, rezultatet e operacionale dhe ndryshimet në pozicionin financiar të grupit si një i tërë.

Burimet kryesore të pasigurisë së vlerësimit dhe gjykimet kritike kontabël

Nëse vlerësimet janë të nevojshme për kontabilizimin dhe matjen sipas SNRF-ve, ato bëhen në përputhje me standardet përkatëse. Ato bazohen në përvojën dhe në faktorë të tjerë, siç janë planifikimi dhe pritjet ose parashikimet e ngjarjeve të mundshme në të ardhshmen. Vlerësimet dhe supozimet themelore shqyrtohen në mënyrë të vazhdueshme. Ndryshimet në vlerësimet që prekin vetëm një periudhë do të merren në konsideratë vetëm në atë periudhë. Nëse periudhat e raportimit në vijim gjithashtu preken, ndryshimet do të merren në konsideratë në periudhën aktuale dhe në vijim. Supozimet kritike, vlerësimet dhe gjykimet e kontabilitetit janë si më poshtë:

Zhvlerësimi i aktiveve financiare

Zbatimi i politikave kontabël të Bankës kërkon gjykime kontabël të drejtimit. Banka vlerëson në bazë të parashikimit humbjet e pritura të kreditit të lidhura me aktivet e saj si instrumenta borxhi të mbartura me koston e amortizuar dhe me ekspozimin që rrjedhin nga angazhimet e huasë dhe kontratat e garancisë financiare. Llogaritja e humbjeve të pritshme të kreditit (HPK) kërkon përdorimin e vlerësimeve kontabël që sipas përkufizimit nuk përputhen gjithmonë me rezultatet aktuale. Shuma e zhvlerësimit që do të alokohet varet nga ndryshimi në rrezikun e deshtimit të një instrumenti financiar pasi të jetë njohur. Për të përcaktuar shumën e zhvlerësimit, parametrat e rëndësishëm të rrezikut të kredisë si PM (Probabiliteti i Mospagesës), HM (Humbja në rast Mospagese) dhe EM (Ekspozimi në rast Mospagese), si dhe informacione të orientuara drejt së ardhmes (parashikimet ekonomike) vlerësohen nga drejtimi. Zbritja për rreziqet e kredisë rregullohet për këtë humbje të pritshme në çdo datë raportimi. Metodot për përcaktimin e shumës së zhvlerësimit shpjegohen në seksionin Zhvlerësimi i përgjithshëm (SNRF 9) nën Parimet e Njohjes dhe Matjes. Për detaje shtesë mbi zhvlerësimin e aktiveve financiare, referojuni shënimit 26 Humbja e Pritshme e Kredisë dhe shënimit 34 Risqet e Kredisë.

Burimet kryesore të pasigurisë së vlerësimit dhe gjykimet kritike kontabël - vazhdim

Parimi i Vijmësisë

Gjatë fillimit të vitit 2020, në nivel global u përhap pandemia e COVID-19. Që prej 31 dhjetorit 2019, pasojat e përhapjes së COVID-19 kanë ndikuar negativisht ofertën dhe kërkesën e produkteve kryesore të Bankës, dhe për rrjedhojë, rezultatet operative të saj janë ndikuar negativisht. Në mars të vitit 2020, qeveria e Shqipërisë mori masa drastike duke pezulluar të gjitha aktivitetet që nuk ishin jetësore. Megjithëse, veprimtaritë e Bankave nuk u pezulluan, pandemia krijoi vonesa në pagesa në disa nga klientët e Bankës. Banka e Shqipërisë ka njoftuar një "moratorium pagese", prandaj klientët që do të përballen me probleme të likuiditetit mund të kërkojnë një shtyrje të shlyerjes së detyrimeve të tyre ndaj bankave deri më 31.08.2020. Qeveria shqiptare njoftoi dy garanci sovraane për të mbështetur të gjithë bizneset që po përballëshin me probleme likuiditeti dhe do të kërkonin financim. Programi i parë synonte të financonte menjëherë "pagesat e pagave" për punonjësit e biznesit ndërsa i dyti parashikon një mbështetje afatgjatë të biznesit që përballen me çështje që lidhen me bllokimin nga pandemia COVID-19.

Aktiviteti i Bankës ka vazhduar pa ndërprerje gjatë vitit 2021, dhe ka pasur një performancë relativisht të qëndrueshme në mbledhjen e të arkëtueshmeve prej klientëve. Për fundin e vitit 2021, Banka pret një rritje të portofolit të kredive jo-performuese për shkak të rënies ekonomike. Pas shfaqjes së emergjencës të pandemisë COVID-19, Banka po analizon ndryshimet makroekonomike dhe do të pasqyrojë këto ndryshime në Stress-testet e përdorura për të përcaktuar ndikimin e COVID-19 në llogaritjen e Humbjeve të Pritshme të Kredisë.

Banka konsideron në vlerësimin e mjaftueshmërisë së kapitalit të saj të brendshëm, skenarët e stresit në llogaritjen e kërkesës së kapitalit për rrezikun e tregut në lidhje me portofolin e investimeve, shumica e të cilave maten me kosto të amortizuar. Luhatja e vlerave të drejta pritet të ketë një ndikim minimal në rezultatet e bankës për shkak të madhësisë së vogël të portofolit, të mbajtur në vlerën e drejtë përmes fitimit ose humbjes.

Banka konsideron rrezikun e likuiditetit në planet e rimëkëmbjes, në procesin e vlerësimit të mjaftueshmërisë së kapitalit të brendshëm, duke vendosur kufij të përcaktuar mirë për kërkesën e saj për rrezik. Banka vlerëson se burimet e saj kapitale janë të disponueshme.

Banka kryen rregullisht analiza të stress-testeve, për të testuar ndikimin e mundshëm të treguesve makroekonomikë në pozicionin financiar të saj, performancën dhe plotësimin e kërkesave rregullatore. Këto stress-teste janë të përqendruara kryesisht në ndikimin që disa skenarë makro dhe mikroekonomikë mund të kenë në portofolin e kredisë, duke qenë burimi kryesor i të ardhurave në pozicionin financiar të Bankës, përfshirë edhe rrezikun e tregut. Në këto analiza janë përdorur modelet zyrtare të parashikimit të vlerësimit të rrezikut të brendshëm të Bankës Qendrore dhe Bankës.

Testet dinamike kryhen për të vlerësuar efektin që një rritje / ulje e ngjashme gjatë goditjes së klientit do të kishte në secilin prej pasqyrave të aktiveve, detyrimeve dhe zërave të fitimit dhe humbjes, për një periudhë specifike kohore.

Konflikti i vazhdueshëm ushtarak në Ukrainë dhe sanksionet e lidhura me të, të synuara kundër Federatës Ruse, mund të kenë ndikim në ekonominë evropiane dhe globalisht. Banka nuk ka ndonjë ekspozim të rëndësishëm të drejtpërdrejtë ndaj Ukrainës, Rusisë apo Bjellorusisë. Megjithatë, ndikimi në situatën e përgjithshme ekonomike mund të kërkojë rishikime të supozimeve dhe vlerësimeve të vecanta. Kjo mund të çojë në sistemime materiale të vlerës kontabël të aktiveve dhe detyrimeve të caktuara në të ardhmen. Në këtë fazë, drejtimi nuk është në gjendje të vlerësojë me besueshmëri ndikimin pasi ngjarjet po shpalosen çdo ditë. Ndikimi afatgjatë do të duhet të vlerësohet vazhdimisht për sa i përket vëllimeve të tregtimit, flukseve monetare dhe përfitimit.

Drejtimi i Bankës ka bërë një vlerësim mbi aftësinë e Bankës për të vazhduar aktivitetin ekonomik sipas parimit të vijmësisë duke marrë në konsideratë të gjithë faktorët e përmendur më lart dhe është konfident që Banka ka burime të mjaftueshme për të vazhduar aktivitetin në të ardhmen e parashikueshme. Për më tepër, Drejtimi nuk është në dijeni për ndonjë pasiguri materiale që mund të hedhë dyshime të konsiderueshme mbi aftësinë e Bankës për të vazhduar aktivitetin e saj ekonomik. Prandaj, Pasqyrat Financiare të vecanta vazhdojnë të jenë të përgatitur në bazë të parimit të vijmësisë. Për shënime shpjeguese shtesë mbi drejtimin e kapitalit referojuni shënimit 45.

RAIFEISSEN BANK ALBANIA SH.A.

(të gjitha shifrat janë shprehur në mijë Lek)

Burimet kryesore të pasigurisë së vlerësimit dhe gjykimet kritike kontabël - vazhdim

Vlera e drejtë e instrumenteve financiare

Vlera e drejtë është çmimi i marrë për shitjen e një aktivi ose i paguar për të transferuar një detyrim në një transaksion të rregullt ndërmjet pjesëmarrësve të tregut në datën e matjes. Kjo vlen pavarësisht nëse çmimi mund të vëzhgohet drejtpërdrejt ose është vlerësuar në bazë të një metode matjeje. Në përcaktimin e vlerës së drejtë të një aktivi ose detyrimi, Banka merr në konsideratë disa karakteristika të aktivit ose detyrimit (p.sh. gjendjen dhe vendndodhjen e aktivit ose kufizimet në shitjen dhe përdorimin e një aktivi) nëse pjesëmarrësit e tregut do të konsideronin gjithashtu karakteristikat në përcaktimin e çmimit për blerjen e aktivit përkatës ose për transferimin e pasivit në datën e matjes. Kur tregu për një instrument financiar nuk është aktiv, vlera e drejtë përcaktohet duke përdorur një teknikë vlerësimi ose model të çmimeve. Për metodat dhe modelet e vlerësimit, përgjithësisht përdoren vlerësime të varura nga kompleksiteti i instrumentit dhe disponueshmëria e të dhënave të bazuara në treg. Inputet e këtyre modeleve rrjedhin nga të dhënat e tregut të vëzhgueshme aty ku është e mundur. Në rrethana të caktuara, rregullimet e vlerësimit janë të nevojshme për të llogaritur faktorë të tjerë, si rreziku i modelit, rreziku i likuiditetit ose rreziku i kreditit. Modelet e vlerësimit janë përshkruar në shënimet në seksionin mbi instrumentet financiare - gjatë njohjes dhe parimeve të matjes. Veç kësaj, vlerat e drejta të instrumenteve financiare shpalosen në shënimin

Vlera neto e realizueshme e kolateraleve të riposeduara

Kolaterale të riposeduara paraqesin aktivet e pasurive të patundshme të marra nga Banka në shlyerjen e kredive të vonuara të cilat klasifikohen si inventarë në përputhje me SNK 2 "Inventarët". Aktivet fillimisht njihen me vlerën e drejtë në momentin e marrjes dhe maten me vlerën më të ulët të kostos dhe vlerës neto të realizueshme dhe çdo zhvlerësim njihet në fitim ose humbje. Banka rivlerëson këto aktive në baza vjetore duke përdorur një ekip të përbërë nga vlerësues të jashtëm të pavarur dhe vlerësues të certifikuar të brendshëm, të cilët kanë kualifikime të duhura profesionale dhe përvojë të fundit në vendin dhe kategorinë e pronës që vlerësohet.

Aktive /Detyrime tatimore të shtyra

Aktivitetat tatimore të shtyra njihen vetëm në masën që është e mundur që në të ardhmën të jetë e disponueshme fitimi i mjaftueshëm i tatueshëm, ndaj të cilit mund të përdoren humbjet tatimore, kreditë tatimore ose diferencat e përkohshme të zbritshme. Për këtë qëllim përdoret një periudhë planifikimi prej pesë vjetësh. Ky vlerësim kërkon gjykime të rëndësishme dhe supozime që duhet të bëhen nga drejtimi. Në përcaktimin e shumës së aktiveve tatimore të shtyra, drejtimi përdor informacionin e kapacitetit tatimor historik dhe informacionin e përfitueshmërisë dhe, nëse është e përshtatshme, rezultatet operative të parashikuara në bazë të planeve të miratuara të biznesit, duke përfshirë një rishikim të periudhës së transferimit të pranueshëm.

Tatimet e shtyra nuk janë raportuar veçmas në pasqyrën e të ardhurave dhe janë shpalosur nën (9) Tatimet mbi të ardhurat. Në të kundërt, tatimet e shtyra janë paraqitur veçmas në pasqyrën e pozicionit financiar në shënimet nën (18) Aktivitet / Pasivitetat tatimore të shtyra.

RAIFEISSEN BANK ALBANIA SH.A.

(të gjitha shifrat janë shprehur në mijë Lek)

Politikat e kontabilitetit në lidhje me COVID-19

Moratoriumet e pagesave

Shqipëria ishte pjesë e vendeve që aplikuan moratorium pasi rastet e Covid-19 u rritën në vend. Moratoriumi e parë në Shqipëri u miratua me vendim të përbashkët të Kryeministrit dhe Guvernatorit të Bankës së Shqipërisë për një periudhë 3 muaj mars - maj 2020. Një i dytë menjëherë ndoqi të parën për 3 muaj shtesë qershor - gusht 2020. Të dy moratoriumet ishin me zgjedhje, por gjithashtu jo të detyrueshme për bankat, që kishin vendimin përfundimtar për të pranuar ose jo kërkesën e klientit për të qenë pjesë e ndonjërit prej moratoriumeve. Sidoqoftë bankat ishin shumë të hapura për të pranuar kërkesën e klientëve. Për moratoriumin e parë, me vendim të Bordit Drejtues, Raiffeisen Bank Albania vendosi të pranojë të gjitha kërkesat në të gjitha segmentet e biznesit. Për moratoriumin e dytë, banka mori vendimin bazuar në argumente dhe dha informacione që justifikojnë kërkesën.

Moratoriumet e pagesave nuk konsiderohen se shkaktojnë automatikisht një rritje të konsiderueshme të rrezikut të kredisë (SICR). Në vend të kësaj, Banka do të vazhdojë të zbatojë kriteret e saj të përcaktuara të vlerësimit që përbëhen nga informacione cilësore dhe pragje sasiore.

Programet direkte të qeverisë

Qeveria shqiptare mbështeti bizneset dhe individët privatë të prekur nga pandemia me masa dhe mekanizma të ndryshëm. Dy prej tyre si një program garancie për bizneset. Programi i parë ishte një garanci dhe një skemë e plotë që mbulonte financimin e pagave deri në 3 muaj (mars - maj) me një kufi për një pagë maksimale prej rreth 1,200 EUR. Kohëzgjatja e këtij programi tashmë ka përfunduar.

Skema e dytë ofroj një garanci deri në 60% të shumës së principalit, kufiri maksimal i një shoqërie afërsisht 2,4 milion EUR. Kompanitë mund ta përdorin huanë për investime dhe financim të kapitalit qarkullues. Afati i këtij programi ka përfunduar në fund të qershor 2021.

RAIFEISSEN BANK ALBANIA SH.A.

(të gjitha shifrat janë shprehur në mijë Lek)

Politikat e kontabilitetit në lidhje me COVID-19 - vazhdim

Përmbledhje e huave të modifikuara në lidhje me programet e qeverisë

Tabelat e mëposhtme prezantojnë një përmbledhje të aktiveve të modifikuara të Bankës më 31 dhjetor 2021.

	Niveli 2			Niveli 3				
	Modifikimi i përkohshëm dhe i përhershëm	Rifinancimi	Totali	HPK	Modifikimi i përkohshëm dhe i përhershëm	Rifinancimi	Totali	HPK
në mijë LEK								
Korporatat jofinanciare	2,561,378	2,062,685	4,624,063	468,155	4,620,102	-	4,620,102	3,432,600
Individuale	800,111	-	800,111	130,768	489,790	-	489,790	311,343
Totali	3,361,489	2,062,685	5,424,174	598,923	5,109,892	-	5,109,892	3,743,943

Tabela e mëposhtme prezantojnë një përmbledhje të aktiveve të modifikuara të Bankës më 31 dhjetor 2020

	Niveli 2			Niveli 3				
	Modifikimi i përkohshëm dhe i përhershëm	Rifinancimi	Totali	HPK	Modifikimi i përkohshëm dhe i përhershëm	Rifinancimi	Totali	HPK
në mijë LEK								
Korporatat jofinanciare	6,150,618	427,199	6,577,818	405,403	5,557,570	-	5,557,570	4,087,505
Individuale	1,147,978	-	1,147,978	193,723	381,431	-	381,431	214,126
Total	7,298,596	427,199	7,725,796	599,126	5,939,001	-	5,939,001	4,301,631

Përkthimi në monedhë të huaj

Pasqyrat financiare të veçanta të Bankës janë përgatitur në LEK, e cila është monedha funksionale e Bankës. Monedha funksionale është monedha kryesore e mjedisit ekonomik në të cilin operon Banka.

Transaksionet në monedhë të huaj janë konvertuar në monedhën funksionale me kursin e këmbimit në datën e transaksioneve. Aktivitetet dhe detyrimet monetare të shprehura në valuta të huaja në datën e raportimit janë rikthyer në kursin funksional me kursin e këmbimit në atë datë.

Fitimi ose humbja në valutë në zërat monetare është diferenca midis kostos së amortizuar në monedhën funksionale në fillim të periudhës, e rregulluar me interes efektiv dhe pagesat gjatë periudhës dhe koston e amortizuar në monedhë të huaj të përkthyer me kursin e këmbimit në fund të periudhës. Aktivitetet dhe detyrimet jo-monetare të shprehura në monedha të huaja që maten me vlerën e drejtë, konvertohen në monedhën funksionale me kursin e këmbimit në datën e përcaktimit të vlerës së drejtë. Diferencat në valutë të huaj që rrjedhin nga konvertimi njihen në fitim ose humbje.

Normat e aplikueshme zyrtare të Bankës (LEK në njësinë e monedhës së huaj) për monedhat kryesore në 31 dhjetor 2021 dhe 31 dhjetor 2020 ishin si më poshtë:

	31 Dhjetor 2021		31 Dhjetor 2020	
	Më 31/12	Mesatar 1/1-31/12	Më 31/12	Mesatar 1/1-31/12
Normat në LEK për njësitë				
Njësia monetare e Bashkimit Evropian (EUR)	120.76	122.55	123.70	124.07
Dollari amerikan (USD)	106.54	103.49	100.84	108.66

Ju lutemi vini re se politikat e tjera kontabël të bankës janë shpalosur në "Parimet e njohjes dhe matjes" faqe 73

RAIFEISSEN BANK ALBANIA SH.A.

(të gjitha shifrat janë shprehur në mijë Lek)

Zbatimi i standardeve të reja dhe të rishikuara

Me përjashtim të ndryshimeve më poshtë, Banka ka zbatuar vazhdimisht politikat e kontabilitetit në të gjitha periudhat e paraqitura në këto pasqyra financiare të ndara.

Standartet e reja të hyra në fuqi më 1 janar 2021

Standartet e reja të mëposhtme, ndryshimet në standartet ekzistuese dhe interpretimi i lëshuar nga Bordi i Standardeve Ndërkombëtare të Kontabilitetit (BSNK) janë në fuqi për periudhën aktuale të raportimit: Ndryshime të SNRF 9 “Instrumentat Financiare”, SNK 39 “Instrumentet Financiare - Njohja dhe Vlerësimi”, SNRF 7 “Instrumentet financiare: Dhënia e informacioneve shpjeguese”, SNRF 4 “Kontratat e sigurimeve” dhe SNRF 16 “Qirate – Reforma e Standardit të Normave së Interesit – Faza e 2 (në fuqi për periudhat raportuese me fillim në 1 janar 2021)

Ndikimi i aplikimit fillestar të Koncesioneve të Qirasë lidhur me COVID-19 përtej 30 Qershorit 2021—ndryshimi i SNRF 16

Ndryshime të SNRF 16 “Qiratë” - aplikimit fillestar të Koncesioneve të Qirasë lidhur me COVID-19 (në fuqi nga 1 Prill 2021 për vitin financiar që fillon më 1 janar 2021)

Ndryshime të SNRF 4 “Kontratat e Sigurimeve” – Zgjatja e përjashtimeve të përkohshme në aplikimin e SNRF 9 (data e përfundimit të përjashtimeve të përkohshme nga IFRS 9 është shtyrë më 1 janar 2023).

Ndikimi I aplikimit fillestar të Koncesioneve të Qirasë lidhur me COVID-19 përtej 30 qershor 2021—ndryshime të SNRF 16

Këto ndryshime nuk kanë një ndikim të rëndësishëm në këto Pasqyra Financiare dhe për këtë arsye nuk janë bërë shpalosje.

Standartet, ndryshimet dhe Interpretimet e Standardeve ekzistuese që nuk janë ende efektive dhe nuk janë miratuar herët nga Banka.

Në datën e autorizimit të këtyre pasqyrave financiare, standartet e reja të mëposhtme, ndryshimet në standartet ekzistuese dhe interpretimet e reja ishin në fuqi, por nuk janë ende efektive:

- SNRF 17 Kontratat e Sigurimit - Efektive për periudhat e raportimit vjetor që fillojnë më ose pas datës 1 janar 2023
- SNRF 16 Qiratë - Koncesionet e qirave të lidhura me Covid-19 për periudhën pas 30 Qershorit 2021 (efektive për periudhat e raportimit vjetor që fillojnë më ose pas datës 1 prill 2021. Zbatimi i mëparshëm lejohet, duke përfshirë në pasqyrat financiare të paautorizuara ende për lëshim në datën e ndryshimeve në standart.)
- Ndryshimet në SNRF 10 Pasqyrat Financiare të Konsoliduara dhe SNK 28 Investimet në Pjesëmarrësit dhe Sipërmarrjet e Përbashkëta - Shitja ose Kontributi i Aseteve ndërmjet një Investitori dhe Shoqëruesit të tij ose Sipërmarrjeve të Përbashkëta - Data e hyrjes në fuqi nuk është caktuar ende
- Ndryshimet në SNK 1 Paraqitja e Pasqyrave Financiare-Klasifikimi i Detyrimeve si Aktuale ose Jo-Aktuale-Data e hyrjes në fuqi fillon më ose pas datës 1 janar 2023
- Ndryshimet në SNRF 3 Kombinimet e Biznesit - Referenca në Kuadrin Konceptual - Efektive në ose pas 1 Janarit 2022 - me aplikim të hershëm të lejuar
- Ndryshimet në SNK 16 Aktivët afatgjatë materiale - Të ardhurat përpara përdorimit të synuar - Data e hyrjes në fuqi fillon më ose pas 1 janarit 2022, me aplikimin e hershëm të lejuar
- Ndryshimet në SNK 37 Provizionet, Detyrimet e Kushtëzuara dhe Aktivët Kontingjente—Kontrata të rënda—Kostoja e përbushjes së një kontrate- Data e hyrjes në fuqi fillon më ose pas 1 janarit 2022, me aplikimin e hershëm të lejuar
- Përmirësimet vjetore të standardeve të SNRF 2018-2020—Ndryshimet në SNRF 1 Miratimi për herë të parë i Standardeve Ndërkombëtare të Raportimit Financiar, SNRF 9 Instrumentet Financiare, SNRF 16 Qiratë dhe SNK 41 Bujqësia - Data e hyrjes në fuqi fillon më 1 janar ose pas datës 20. lejohet aplikimi i hershëm
- Ndryshimet në SNK 1 Paraqitja e Pasqyrave Financiare dhe Deklarata e Praktikës SNRF 2 Bërja e gjyqimeve të materialitetit-Shpalosja e politikave kontabël- Ndryshimet në SNK 1 janë efektive për periudhat vjetore që fillojnë më 1 janar 2023 ose pas, me aplikim më të hershëm të lejuar dhe zbatohen në mënyrë prospektive.
- Ndryshimet në SNK 8 Politikat Kontabël, Ndryshimet në Vlerësimet Kontabël dhe Gabimet—Përkufizimi i Vlerësimeve Kontabël. Ndryshimet janë efektive për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas datës 1 janar 2023 për ndryshimet në politikat kontabël dhe ndryshimet në vlerësimet kontabël që ndodhin në ose pas fillimit të asaj periudhe, me aplikim të mëhershëm të lejuar.

RAIFEISSEN BANK ALBANIA SH.A.

(të gjitha shifrat janë shprehur në mijë Lek)

• Ndryshimet në SNK 12 Tatimet mbi të Ardhurat - Tatimi i Shtyrë në lidhje me Aktivitet dhe Detyrimet që rrjedhin nga një Transaksion i Vetëm - në fuqi për periudhat e raportimit vjetor që fillojnë më ose pas 1 janarit 2023, me aplikim më të hershëm të lejuar.

Drejtimi parashikon që të gjitha njoftimet përkatëse do të miratohen për periudhën e parë që fillon në ose pas datës efektive të publikimit.

Shënime për pasqyrën e të ardhurave gjithëpërfshirëse

(1) Të ardhura nga interesat, neto

në mijë LEK	31 dhjetor 2021	31 dhjetor 2020
Të ardhura nga interesi		
Aktive financiare - kosto e amortizuar	6,827,204	6,602,986
Aktive të tjera	43,818	52,825
Të ardhura nga interesat mbi detyrimet financiare	1,365	1,815
Të ardhurat nga interesat me metodën e interesit efektiv	6,872,387	6,657,626
Të ardhura të tjera nga interesat	556	684
Totali i të ardhurave nga interesi	6,872,943	6,658,310
Shpenzime për interesat		
Detyrimet financiare - kosto e amortizuar	(50,443)	(99,566)
Shpenzimet e interesit për aktivet financiare	(194,494)	(132,152)
Shpenzimet e interesit për detyrimet e qerasë	(20,354)	(23,069)
Shpenzimet totale të interesit	(265,291)	(254,787)
Të ardhura nga interesat, neto	6,607,652	6,403,523

Të ardhurat nga interesi me metodën e interesit efektiv për nivelin e 3 janë LEK 142 milion (2020 LEK 156 milion). Shpenzimet për interesat për aktivet financiare është interesi negativ i vendosjeve financiare. Rritja e shpenzimeve të interesave për aktivet financiare lidhet me rritjen e vendosjeve financiare gjatë vitit 2021.(Referojuni notës 11 për më shumë detaje)

(2) Të ardhura nga dividendi

në mijë LEK	31 dhjetor 2021	31 dhjetor 2020
Investimet në filiale	221,545	-
Totali	221,545	-

Gjatë vitit 2021, bordi drejtues miratoj shpërndarjen e dividendëve nga Raiffeisen Leasing sh.a dhe Raiffeisen Invest Sh.a në vlerë totale në mijë LEK 221,545 (2020: LEK 0). Referojuni shënimit 13 për më shumë detaje.

(3) Të ardhura nga tarifat dhe komisionet, neto

në mijë LEK	31 dhjetor 2021	31 dhjetor 2020
Kleringu, shlyerja dhe shërbimet e pagesave	2,792,797	2,272,730
Kredi për biznesin	121,981	84,076
Letrat me vlerë	12,848	15,445
Transaksionet në valutë të huaj	209,587	165,608
Të tjera	169,681	110,558
Të ardhurat totale nga komisionet nga kontratat me klientët	3,306,894	2,648,417
Kontratat e garancisë financiare dhe angazhimet e huasë	16,653	15,264
Të ardhurat totale nga komisionet	3,323,547	2,663,681
Kleringu, shlyerja dhe shërbimet e pagesave	(938,266)	(891,347)
Kredi dhe garanci për biznesin	(143,092)	(52,262)
Të tjera	(278,319)	(246,399)
Totali i shpenzimeve të komisioneve nga kontratat me klientët	(1,359,677)	(1,190,008)
Të ardhura nga tarifat dhe komisionet, neto	1,963,870	1,473,673

Komisionet nuk përfshijnë tarifat e marra për huatë dhe paradhëniet për klientët (kostot e transaksionit), të cilat janë përshtatur në njohjen fillestare për vlerën kontabël të këtyre aktiveve financiare sipas metodës së normës efektive të interesit. Të ardhurat nga komisionet nga kontratat me klientet maten në bazë të shumës së specifikuar në një kontratë me një klient. Banka njih të ardhurat kur transferon kontrollin mbi një shërbim vetëm për një klient.

RAIFEISSEN BANK ALBANIA SH.A.

(të gjitha shifrat janë shprehur në mijë Lek)

(3) Të ardhura nga tarifat dhe komisionet, neto- vazhdim

Banka ofron shërbime bankare vetëm klientëve me pakicë dhe korporata, duke përfshirë administrimin e llogarisë, ofrimin e linjave të kredisë, transaksionet e këmbimit valutor, kartën e kreditit dhe tarifat e shërbimit. Tarifat për administrimin e llogarisë rrjedhëse ngarkohen në llogarinë e klientit në baza mujore. Banka rregullisht përcakton normat për klientet me pakicë dhe korporatat bankare.

Tarifat e bazuara në transaksion për shkëmbim, transaksionet e këmbimit valutor dhe overdraftat ngarkohen në llogarinë e klientit kur bëhet transaksioni. Tarifat e servisimit janë të ngarkuara në baza mujore dhe bazohen në norma fikse të rishikuara rregullisht nga Banka. Tarifat për shërbimet i ngarkohen klientëve në bazë mujore dhe bazohen në tarifa fikse të rishikuara rregullisht nga banka

Të ardhurat nga shërbimi i llogarisë dhe tarifat e shërbimit njihen gjatë kohës kur shërbimet ofrohen. Të ardhurat që lidhen me transaksionet njihen në momentin në të cilin kryhet transaksioni.

(4) Humbjet tregtare neto

në mijë LEK	31 dhjetor 2021	31 dhjetor 2020
Fitimet / (humbjet) neto të aktiveve dhe pasiveve financiare - vlera e drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes	8,780	14,669
Letrat me vlerë të borxhit	8,780	14,669
Diferencat e këmbimit, neto	225,478	560,049
Totali	234,258	574,718

(5) (Humbje)/të ardhura të tjera operative, neto

në mijë LEK	31 dhjetor 2021	31 dhjetor 2020
Fitimet për mosnjohjen e aktiveve jo financiare	-	3,924
Të ardhurat neto nga qiraja nga aktivet materiale afatgjata për investim, duke përfshirë qiratë operative (pasurive të patundshme)	5,174	6,417
Të ardhura nga rimarrja e provizioneve të tjerë	-	-
Të ardhura të ndryshme operative	28,830	34,079
Të ardhura të tjera operative	34,004	44,420
Shpenzime për kolateralet e riposduara	(169,037)	(79,727)
Humbjet për mosnjohjen e aktiveve jo financiare	(1,857)	-
Shpenzimet alokimi për provigjoneve të tjera	(8,247)	(6,045)
Shpenzime të ndryshme operative	(100,847)	(60,565)
Shpenzime të tjera operative	(279,988)	(146,337)
Totali	(279,988)	(146,337)

Bilanci i shpenzimeve të ndryshme operative lidhet me rezultatin nga aktivitetet e tjera operative të bankës. Më së shumti lidhet me shpenzimet nga përfundimi i kontratës së qirasë së ndërtesës, shpenzimet e humbjes nga fshirja e debitorëve, humbjet nga mashtrimi, humbjet nga operacionet në cash, humbjet në transaksionet ATM-POS. Gjatë vitit 2021 ka një rritje të shpenzimeve të ndryshme operative për faktin se humbjet nga shitja e aktiveve të riposduara janë 80 milionë lekë (2020: 43 milionë lekë).

RAIFEISSEN BANK ALBANIA SH.A.*(të gjitha shifrat janë shprehur në mijë Lek)***(6) Shpenzime të përgjithshme administrative**

në mijë LEK	31 dhjetor 2021	31 dhjetor 2020
Shpenzime stafi	(2,297,980)	(2,386,378)
Shpenzime të tjera administrative	(1,854,185)	(1,631,743)
Amortizimi i mjeteve fikse materiale dhe jo-materiale	(692,902)	(752,297)
Totali	(4,845,067)	(4,770,418)

(6.1) Shpenzime stafi

në mijë LEK	31 dhjetor 2021	31 dhjetor 2020
Paga	(1,982,438)	(2,065,965)
Kostot e sigurimeve shoqërore dhe taksat e lidhura me stafit	(225,753)	(226,421)
Shpenzime të tjera shoqërore vullnetare	(40,319)	(21,726)
Shpenzime për kontribute në planet e pensioneve të përcaktuara	(15,232)	(14,263)
Shpenzime stafi nën programin e shpërblimit të shtyrë	(32,618)	-
Përfitimet e ndërprerjes së punës	(1,620)	(58,003)
Total	(2,297,980)	(2,386,378)

(6.1.1) Shpenzime për kontribute në planet e pensioneve të përcaktuara

në mijë LEK	31 dhjetor 2021	31 dhjetor 2020
Anëtarët e bordit menaxhues dhe stafi i lartë	(7,906)	(12,354)
Punonjës të tjerë	(8,946)	(59,912)
Total	(16,852)	(72,266)

(6.2) Shpenzime të tjera administrative

në mijë LEK	31 dhjetor 2021	31 dhjetor 2020
Shpenzime për zyrat	(234,668)	(253,491)
Shpenzime për IT	(810,819)	(584,383)
Shpenzime ligjore, konsultime dhe këshilluese	(245,011)	(234,310)
Shpenzimet e procesit gjyqësor që nuk mbulohen nga provizionet	-	(1,191)
Shpenzimet në lidhje me rrezikun e kredisë	(51,128)	(34,120)
Reklamim, PR dhe shpenzime promovionale	(153,803)	(171,146)
Shpenzime komunikimi	(15,911)	(16,067)
Furnizime të zyrës	(14,477)	(16,164)
Shpenzime të makinave	(35,486)	(32,468)
Shpenzime të sigurisë	(109,631)	(18,995)
Shpenzime të udhëtimit	(5,804)	(6,956)
Shpenzime të trajnimit për stafin	(20,063)	(23,242)
Shpenzimet për qira	(10,255)	(11,783)
Taksat e tjera	(44,296)	(43,059)
Shpenzime të ndryshme administrative	(102,833)	(184,368)
Totali	(1,854,185)	(1,631,743)

(6.3) Amortizimi i mjeteve fikse materiale dhe jo-materiale

në mijë LEK	31 dhjetor 2021	31 dhjetor 2020
Aktivitet fikse materiale	(485,799)	(540,694)
Aktivitet fikse jo-materiale	(207,103)	(211,603)
Totali	(692,902)	(752,297)

RAIFEISSEN BANK ALBANIA SH.A.*(të gjitha shifrat janë shprehur në mijë Lek)***(7) Masat e veçanta qeveritare**

në mijë LEK	31 dhjetor 2021	31 dhjetor 2020
Kontributi për fondin e nderhyrjes së jashtëzakonshme	(102,538)	(101,719)
Primi i sigurimit të depozitave	(590,603)	(554,234)
Totali	(693,141)	(655,953)

Kontributi për fondin e nderhyrjes së jashtëzakonshme është në përputhje me ligjin "Për rimëkëmbjen dhe nderhyrjen në banka në Republikën e Shqipërisë" dhe aktet nënligjore përkatëse, ku secila bankë në Shqipëri paguan një kontribut vjetor të llogaritur në mënyrë ndarje proporcionale me tregun përkatës, për krijimin e një niveli të caktuar të fondit të nderhyrjes emergjente. Ky fond llogaritet nga Banka e Shqipërisë dhe menaxhohet nga Agjencia e Sigurimit të Depozitave (ASD) në përputhje me politikën e investimeve të instrumenteve financiare të fondit.

(8) Shpenzime zhvlerësimi të aktiveve financiare

në mijë LEK	31 dhjetor 2021	31 dhjetor 2020
Huate dhe paradheniet	763,098	(1,049,660)
Letrat me vlerë të borxhit	116,649	(61,458)
Angazhimet e huasë, garancitë financiare dhe angazhimet e tjera të dhëna	(73,986)	(43,002)
Totali	805,761	(1,154,120)

(9) Tatimi mbi fitimin

Tatimi mbi fitimin në Shqipëri vlerësohet në normën 15% (2020: 15%) të totalit të të ardhurave të tatueshme

në mijë LEK	31 dhjetor 2021	31 dhjetor 2020
Tatimet aktual mbi të ardhurat	(598,392)	(267,119)
Aktive tatimore të shtyra	(5,804)	(16,236)
Totali	(604,196)	(283,355)

Rakordimi i mëposhtëm analizon lidhjen ndërmjet fitimit përpara tatimit dhe barrës tatimore.

në mijë LEK	31 dhjetor 2021	31 dhjetor 2020
Fitimi para tatimit	4,048,894	1,769,506
Shpenzimet teorike të tatimit mbi të ardhurat duke përdorur normën tatimore 15%	607,334	265,426
Efekti tatimor:		
Të ardhura të përjashtuara nga tatimi	(39,160)	(2,757)
Shpenzimet jo të zbritshme	47,768	36,545
Paksimi tatimit nga humbjet e mbartura	(11,746)	(15,859)
Barra efektive e taksave	604,196	283,355
Shkalla e taksës në përqindje	14.92%	16.01%

Tabela e mëposhtme tregon marrëdhënien midis fitimit përpara taksës dhe barrës tatimore efektive:

Pozicionet e pasigurta tatimore të Bankës rivlerësohen nga drejtimi në fund të çdo periudhe raportuese. Detyrimet regjistrohen për pozicionet e tatimit mbi fitimin që përcaktohen nga drejtimi si më shumë gjasa që të rezultojnë në vendosjen e taksave shtesë nëse pozicionet do të kundërshtoheshin nga autoritetet tatimore. Vlerësimi bazohet në interpretimin e ligjeve tatimore që janë miratuar deri në fund të periudhës raportuese, dhe çdo vendim të njohur gjykatë ose vendim tjetër për çështje të tilla. Detyrimet për gjobot, interesat dhe taksat, të ndryshme nga të ardhurat, njihen bazuar në vlerësimin e drejtimit për shpenzimet e nevojshme për të shlyer detyrimet në fund të periudhës raportuese

Shënime për pasqyrën e pozicionit financiar

(10) Arka, banka qendrore dhe depozita të tjera pa afat

në mijë LEK	31 dhjetor 2021	31 dhjetor 2020
Arka	8,189,459	9,380,323
Balancat në bankat qendrore:	32,327,265	45,985,573
<i>nga e cila, balancat e kufizuara - Rezerva e detyrueshme</i>	20,644,479	18,573,120
Depozita të tjera pa afat në bankë	2,293,085	958,970
<i>nga e cila, balancat e kufizuar si garanci bankare</i>	179,978	179,442
Totali	42,809,809	56,324,866

Arka, banka qendrore dhe depozita të tjera pa afat përfshijnë para në dorë, llogaritë rrjedhëse dhe rezervat e detyrueshme në Bankën Qendrore të Shqipërisë, si dhe depozitat pa afat në bankat që paguhen menjëherë.

Rezerva e detyrueshme me Bankën Qendrore nuk është për përdorim të përditshëm nga Banka dhe përfaqëson një rezervë minimale depozite, të kërkuar nga Banka Qendrore. Kjo rezervë llogaritet si një përqindje e caktuar ndaj depozitave të klientëve që ndryshon sipas valutës apo afatit të maturimit. Norma e rezervës së detyruar në Lek është përkatësisht 7.5% dhe 5% e depozitave të klientëve në Lek me afat maturimi jo më të gjatë se 12 muaj dhe nga 12 muaj deri në 2 vjet. Norma e rezervës së detyruar në valutë është përkatësisht 12.5% dhe 20% e depozitave të klientëve në valutë kur ato janë nën 50% dhe mbi 50% e depozitave të klientëve gjithsej.

Paraja dhe ekuivalentët e saj përfshijnë aktive financiare shumë likuide me maturitet fillestar prej tre muajsh ose më pak nga data e blerjes që i nënshtrohen një rreziku të parëndësishëm të ndryshimeve në vlerën e tyre të drejtë dhe përdoren nga Banka në administrimin e angazhimeve të saj afatshkurtra. Një pasqyrë e parasë dhe ekuivalentëve të saj të përfshira në pasqyrën e flukseve monetare paraqitet më poshtë:

në mijë LEK	31 dhjetor 2021	31 dhjetor 2020
Arka	8,189,459	9,380,323
Balancat në bankën qendrore, pa përfshirë rezervën e detyrueshme	11,682,786	27,412,453
Depozita të tjera pa afat, pa përfshirë balancat e kufizuara	2,113,107	779,528
Hua dhe paradhënie ndaj bankës qendrore (Shënimi 11 më poshtë)	6,035,130	6,180,017
Hua dhe paradhënie të tjera ndaj bankave të tjera (Shënimi 11 më poshtë)	30,686,615	21,045,349
Totali i parasë dhe ekuivalenteve të saj të përfshira në pasqyrën e flukseve monetare	58,707,097	64,797,670

RAIFEISSEN BANK ALBANIA SH.A.
(të gjitha shifrat janë shprehur në mijë Lek)
(11) Aktive financiare – me kosto të amortizuar

në mijë LEK	31 dhjetor 2021			31 dhjetor 2020		
	Vlera kontabël bruto	Zhvlerësimi i akumuluar	Vlera kontabël	Vlera kontabël bruto	Zhvlerësimi i akumuluar	Vlera kontabël
Letrat me vlerë të borxhit	80,401,166	(28,416)	80,372,750	59,300,450	(145,064)	59,155,386
Institucione qeveritare	76,775,585	(28,200)	76,747,385	51,153,430	(144,853)	51,008,577
Bankat	3,625,581	(216)	3,625,365	8,147,020	(211)	8,146,809
Hua dhe paradhënie	153,056,212	(9,329,144)	143,727,068	126,385,351	(10,872,003)	115,513,348
Bankat qendrore	6,035,185	(55)	6,035,130	6,180,755	(293)	6,180,462
Qeveritë e përgjithshme	240	(2)	238	167	(2)	165
Bankat	30,686,946	(330)	30,686,616	21,044,970	(66)	21,044,904
Korporata të tjera financiare	3,683,985	(20)	3,683,965	3,312,794	(33)	3,312,761
Korporatat jo-financiare	65,859,687	(6,435,668)	59,424,019	54,653,769	(7,985,128)	46,668,641
Personale	46,790,169	(2,893,069)	43,897,100	41,192,896	(2,886,481)	38,306,415
Totali	233,457,378	(9,357,560)	224,099,818	185,685,801	(11,017,067)	174,668,734

(12) Aktive financiare - me vlerë të drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes

në mijë LEK	31 dhjetor 2021	31 dhjetor 2020
Letrat me vlerë të borxhit	12,222	5,015
Totali	12,222	5,015

Bonot e thesari më 31 dhjetor 2021 përfshijnë bonot e thesarit me kupon zero të Qeverisë Shqiptare, me kthim që varion nga 1.45% në 2.2% në vit (31 dhjetor 2020: bonot e thesarit me zero kupon të Qeverisë së Shqipërisë me kthim duke filluar nga 1.5% në 2.25%).

(13) Investimet në filiale

Investimet në filiale përfshijnë investimet e mbajtura me kosto në Raiffeisen Leasing sh.a. dhe Raiffeisen Invest sh.a.

Raiffeisen Leasing sh.a.

Bazuar në vendimin e Aksionarit të vetëm të Bankës të datës 7 prill 2006, në bashkëpunim me Raiffeisen - Leasing International GmbH, Banka ka inkorporuar një shoqëri leasing në Republikën e Shqipërisë në formën e një shoqërie aksionare, qëllimi kryesor i të cilit është të ushtrijë leasing financiar. Në tetor të vitit 2016 Banka bleu pjesën e mbetur prej 25% të kapitalit të paguar të Raiffeisen Leasing sh.a. për një shumë prej 127,306,635 lekësh. Më 31 dhjetor 2020, Banka zotëron 100% të aksioneve për një shumë prej 219,556,635 Lekë.

Raiffeisen Invest sh.a

Banka ka blerë në vitin 2009 100% të aksioneve të Raiffeisen Invest sh.a., për një shumë prej 109,648 mijë Lek. Blerja është miratuar nga Autoriteti i Mbikëqyrjes Financiare në bazë të vendimit nr.30, datë 26 mars 2009, i regjistruar në Regjistrin Kombëtar Shqiptar më 23 prill 2009. Objektivi kryesor i filialit është të veprojë si shoqëri administruese për të menaxhuar fondet e pensionit vullnetar përmes mbledhjes dhe investimit të fondeve në bazë të Ligjit nr. 10197, datë 10 dhjetor 2009 "Për fondet e pensionit vullnetar", si dhe në përputhje me parimin e përhapjes së rrezikut (diversifikimit), me qëllim të sigurimit të përfitimeve të pensionit për personat që marrin pjesë në fondin e pensionit. Shoqëria mund të ofrojë dhënie e pensioneve dhe të krijojë dhe / ose menaxhojë sipërmarrjet e investimeve kolektive në bazë të ligjit nr. 10198, datë 10 dhjetor 2009 "Për sipërmarrjet e investimeve kolektive".

Nuk ka asnjë zhvlerësim të llogaritur për këto investime.

RAIFEISSEN BANK ALBANIA SH.A.
(të gjitha shifrat janë shprehur në mijë Lek)
(14) Aktive afatgjata materiale

në mijë LEK	31 dhjetor 2021	31 dhjetor 2020
Aktive materiale afatgjatë	3,094,358	2,861,580
Toka dhe ndërtesat që përdoren nga Banka për qëllimet e veta	627,560	582,760
Toka dhe ndërtesa të tjera (aktive afatgjata materiale për investim)	85,123	95,889
Mobiljet e zyrës, pajisjet dhe mjetet e tjera fikse materiale	963,023	913,502
E Drejta e përdorimit	1,418,652	1,269,429
Aktive jo-materiale afatgjatë	1,598,152	1,454,446
Programe dhe licenca	1,598,152	1,454,446
Totali	4,692,510	4,316,026

Zëri Programe dhe licenca përmban një program të zhvilluara brenda Bankës në shumën 89,316 mijë Lekë (2020: 62,847). Vlera e drejtë e aktiveve materiale afatgjata për investim të mbajtura sipas modelit të kostos më 31 dhjetor 2021 është 51,994 mijë lekë, më 31 dhjetor 2020 është 60,453 mijë lekë.

Të ardhurat e qirasë nga aktivet afatgjata materiale për investim prej 5,174 mijë Lek (2020: Lek 6,417 mijë) janë njohur në të ardhura të tjera operative neto.

në mijë LEK	Kostoja e blerjes				Më 31/12/2021
	Në 1/1/2021	Shtesa	Pakesime	Transferime	
Aktive afatgjata materiale	6,531,025	1,161,914	(949,292)	-	6,743,646
Toka dhe ndërtesat që përdoren nga Banka për qëllimet e veta	1,109,926	86,486	(42,740)	-	1,153,672
Toka dhe ndërtesa të tjera (aktive afatgjata materiale për investim)	126,269	-	(7,720)	-	118,549
Mobiljet e zyrës, pajisjet dhe mjetet e tjera fikse materiale	3,494,421	306,285	(216,408)	-	3,584,297
E drejta e përdorimit të pasurisë	1,800,409	769,143	(682,424)	-	1,887,128
Aktive të qëndrueshme jo-materiale	3,397,312	351,538	(2,327)	-	3,746,522
Programe dhe licenca	3,397,312	351,538	(2,327)	-	3,746,522
Totali	9,928,337	1,513,452	(951,619)	-	10,490,168

Banka njohu më 31 dhjetor 2021 “aktive të qëndrueshme të patrupëzuara të krijuara brenda Bankës” në përputhje me SNK 38 në vlerën prej 89,316 mijë Lek. Ato janë kosto stafi dhe kosto të tjera të rëndësishme në lidhje me zhvillimin e programeve të përdorura brenda vitit kalendarik 2021.

Aktive të qëndrueshme zhvillohen si më poshtë:

në mijë LEK	Amortizimet dhe zhvleresimet				Vlera kontabël më 31/12/2021
	I akumuluar	Amortizimi i akumuluar për aktivet e shitura	Shpenzimi i vitit	Riklasifi kimi	
Aktive afatgjata materiale	(3,669,445)	505,956	(485,799)	-	3,094,358
Toka dhe ndërtesat që përdoren nga Banka për qëllimet e veta	(527,166)	40,286	(39,232)	-	627,560
Toka dhe ndërtesa të tjera (investime në prona)	(30,381)	2,276	(5,321)	-	85,123
Mobiljet e zyrës, pajisjet dhe mjetet e tjera fikse materiale	(2,580,918)	208,562	(248,918)	-	963,023
E drejta e përdorimit të pasurisë	(530,980)	254,832	(192,328)	-	1,418,652
Aktive afatgjata jo-materiale	(1,942,865)	1,598	(207,103)	-	1,598,152
Programe dhe licenca	(1,942,865)	1,598	(207,103)	-	1,598,152
Totali	(5,612,310)	507,554	(692,902)	-	4,692,510

RAIFEISSEN BANK ALBANIA SH.A.
(të gjitha shifrat janë shprehur në mijë Lek)
(14) Aktive afatgjata materiale -vazhdim

në mijë LEK	Kostoja e blerjes				Më 31/12/2020
	Në 1/1/2020	Shtesa	Pakesime	Transferime	
Aktive afatgjata materiale	6,303,309	1,058,351	(830,635)	-	6,531,025
Toka dhe ndërtesat që përdoren nga Banka për qëllimet e veta	1,341,049	348,710	(600,981)	21,148	1,109,926
Toka dhe ndërtesa të tjera (aktive afatgjata materiale për investim)	146,785	-	-	(20,516)	126,269
Mobiljet e zyrës, pajisjet dhe mjetet e tjera fikse materiale	3,329,018	386,297	(220,262)	(632)	3,494,421
E drejta e përdorimit të pasurisë	1,486,457	323,344	(9,392)	-	1,800,409
Aktive afatgjata jo-materiale	3,030,190	381,873	(14,751)	-	3,397,312
Programe dhe licenca	3,030,190	381,873	(14,751)	-	3,397,312
Totali	9,333,499	1,440,224	(845,386)	-	9,928,337

në mijë LEK	Amortizimet dhe zhvleresimet				Vlera kontabël më 31/12/2020
	I akumuluar	Amortizimi i akumuluar për aktivet e shitura	Shpenzimi i vitit	Riklasifikimi	
Aktive afatgjata materiale	(3,634,337)	505,585	(540,694)	-	2,861,580
Toka dhe ndërtesat që përdoren nga Banka për qëllimet e veta	(760,498)	290,980	(42,643)	(15,006)	582,760
Toka dhe ndërtesa të tjera (investime në prona)	(39,162)	-	(6,225)	(15,006)	95,889
Mobiljet e zyrës, pajisjet dhe mjetet e tjera fikse materiale	(2,567,383)	211,582	(225,117)	-	913,502
E drejta e përdorimit të pasurisë	(267,294)	3,023	(266,709)	-	1,269,429
Aktive afatgjata jo-materiale	(1,744,759)	13,497	(211,603)	-	1,454,446
Programe dhe licenca	(1,744,759)	13,497	(211,603)	-	1,454,446
Totali	(5,379,096)	519,082	(752,297)	-	4,316,026

Banka jep me qira zyra të ndryshme, kontrata IT dhe ATM. Kontratat e qirasë zakonisht perpilohen për periudha fikse nga 1 vit deri në 5 vjet, por kanë mundësi zgjatjeje. Të gjitha qiratë njihen si një aktiv me të drejtë përdorimi dhe një detyrim përkatës që nga data kur aktivi i marrë me qira bëhet i disponueshëm për përdorim..

E drejta e përdorimit të aktiveve sipas kategorive të artikujve bazë analizohet si më poshtë:

	Ndërtesa	Kontrata IT	ATM	Total
Vlera kontabël në Dhjetor 31, 2020	1,257,218	1,833	10,378	1,269,429
Shtesa	745,269	2,646	21,228	769,143
Shitja	(427,593)	-	-	(427,593)
Shpenzimi I amortizimit	(177,492)	(2,234)	(12,602)	(192,327)
Vlera kontabël Dhjetor 31, 2021	1,397,402	2,245	19,004	1,418,652

Dalja totale e parave për qiratë në vitin 2021 ishte 259,470 mijë LEK (2020: 274,677 mijë LEK). Ju lutemi shikoni shënimin 1 dhe 40 për shpalosjet e detyrimeve të qirasë.

RAIFEISSEN BANK ALBANIA SH.A.*(të gjitha shifrat janë shprehur në mijë Lek)***(15) Aktive të riposeduara**

Kolaterale të riposeduara përfaqësojnë pasuri të patundshme të perfituara nga Banka për shlyerjen e kredive të papaguara. Banka pret të shesë kolaterale në të ardhmen të afert. Kolaterale nuk plotësojnë përkufizimin e aktiveve afatgjata të mbajtura për shitje dhe klasifikohen si inventarë në përputhje me SNK 2 "Inventarët". Kolaterale fillimisht njihen me vlerën e drejtë kur janë perfituar.

Kolaterali i riposeduar, neto, përbëhet nga:

Në mijë Lek	31 dhjetor 2021	31 dhjetor 2020
Kolaterale të riposeduara	1,404,280	1,635,212
Zhvlerësimi kolateralit të riposeduar	(693,394)	(588,372)
Totali	710,886	1,046,840

Lëvizjet në zhvlerësimin e kolateraleve të riposeduara janë si më poshtë:

Në mijë Lek	31 dhjetor 2021	31 dhjetor 2020
Balanca në fillim të vitit	588,372	531,934
Shtesa në zhvlerësim	169,037	79,727
Rimarrje e zhvlerësimit	(64,015)	(23,288)
Balanca në fund të vitit	693,394	588,373

(16) Aktive të tjera

Në mijë Lek	31 dhjetor 2021	31 dhjetor 2020
Parapagimet dhe të tjera të shtyra	201,349	217,912
Aktive të tjera	22,505	24,604
Totali	223,854	242,516

(17) Detyrimet financiare – me kosto të amortizuara

Tabela në vijim paraqet ndarjen e depozitave nga bankat dhe klientët sipas produktit dhe një pasqyrim të letrave me vlerë të lëshuara:

Në mijë Lek	31 dhjetor 2021	31 dhjetor 2020
Detyrime ndaj bankave	14,385,446	2,347,922
Llogari rrjedhëse / depozita njëditore / të shlyeshme me njoftim	9,852,784	34,489
Depozitat me afat maturimi	4,532,662	2,313,433
Borxhi i varur	-	-
Depozitat nga klientët	225,126,692	203,020,446
Llogari rrjedhëse / depozita njëditore / e shlyeshme me njoftim	186,900,902	159,689,269
Depozitat me afat maturimi	38,225,790	43,331,177
Detyrime të tjera financiare	1,668,497	225,072
Detyrimet e qerasë	1,407,832	1,300,034
Totali	242,588,467	206,893,474

Gjatë vitit 2015, Raiffeisen International AG i dha Bankës një borxh të varur prej 15,000 mijë eurosh. Borxhi mbart një normë interesi prej 4.8% p.a. (2020: 4.8% p.a.) dhe u maturua më 28 qershor 2020. Borxhi renditet pas të gjithë kreditorëve të tjerë në rast të likuidimit. Tabela në vijim tregon efektet monetare dhe jo monetare për borxhin e varur sipas SNK 7:

RAIFEISSEN BANK ALBANIA SH.A.
(të gjitha shifrat janë shprehur në mijë Lek)
(17) Detyrimet financiare – me kosto të amortizuar-vazhdim

Në mijë Lek	31 dhjetor 2021	31 dhjetor 2020
Vlera kontabël më 1 janar	-	1,874,489
Fluksi i parasë	-	
Efekti ndryshimeve të kursit të këmbimit	-	38,550
Shpenzimet e interesit	-	46,848
Interesi i paguar	-	(94,787)
Principali i paguar	-	(1,865,100)
Ndryshimi total	-	(1,874,489)
Vlera kontabël më 31 dhjetor	-	-

Tabela në vijim paraqet ndarjen e balancave me bankat dhe klientët sipas segmenteve të biznesit dhe borxhit të varur:

Në mijë Lek	31 dhjetor 2021	31 dhjetor 2020
Institucione qeveritare	6,806,812	3,310,089
Bankat	3,778,503	2,347,921
Korporata të tjera financiare	10,606,944	2,789,476
Korporata jo-financiare	44,445,556	34,126,829
Individët	173,874,323	162,794,052
Totali	239,512,138	205,368,367

(18) Provizione për detyrimet

Në mijë Lek	31 dhjetor 2021	31 dhjetor 2020
Provizione për zërat jashtë bilancit	199,061	125,075
Provizione për detyrimet dhe angazhimet jashte bilanci	199,061	125,075
Shpenzime te përlllogaritura për stafin	148,319	129,794
Pagesa bonusu	111,511	61,810
Pushimet e pa marra	36,808	67,984
Provizione të tjera	26,785	26,785
Çështje ligjore dhe tatimore	26,685	26,685
Provizione të tjera	100	100
Totali	374,165	281,654

Tabela në vijim tregon ndryshimet në provizionet për detyrimet dhe pagesat në vitin raportues, ku nuk përfshihen rezerva për zërat jashtë bilancit sipas SNRF 9 prej 199,061 mijë LEK, te cilat janë paraqitur në shenimin (28) Zhvillimi i provizioneve.

Në mijë Lek	1/1/2021	Alokimet	Rimarjet	Përdorimet	Diferencat e këmbimit	31/12/2021
Shpenzime te përlllogaritura për stafin	129,794	89,036	(31,956)	(38,555)	-	148,319
Pagesa bonusu	61,810	88,257	-	(38,555)	-	111,512
Pushimet e pamarra	67,984	779	(31,956)	-	-	36,807
Provizione të tjera	26,785	-	-	-	-	26,785
Çështje ligjore dhe tatimore	26,685	-	-	-	-	26,685
Provizione të tjera	100	-	-	-	-	100
Totali	156,579	89,036	(31,956)	(38,555)	-	175,104

RAIFEISSEN BANK ALBANIA SH.A.*(të gjitha shifrat janë shprehur në mijë Lek)***(19) Aktivet / Pasivet tatimore të shtyra:**

Aktivet / Pasivet tatimore të shtyra rrjedhin nga zerat e mëposhtëm:

në mijë LEK	2020	Të njohura në fitim ose humbje	2021
Aktive të qëndrueshme të trupëzuara dhe të patrupëzuara	(25,264)	(5,804)	(31,068)
Totali	(25,264)	(5,804)	(31,068)

në mijë LEK	2019	Të njohura në fitim ose humbje	2020
Aktivitet të qëndrueshme të trupëzuara dhe të patrupëzuara	(9,028)	(16,236)	(25,264)
Totali	(9,028)	(16,236)	(25,264)

(20) Detyrime tatimore aktuale

Në mijë Lek	31 dhjetor 2021	31 dhjetor 2020
Detyrime tatimore aktuale	147,857	-
Totali	147,857	-

Detyrimet aktuale tatimore lidhen me tatimet që duhet t'i paguhen organeve tatimore në lidhje me tatimin mbi fitimin (për më shumë detaje referojuni shënimit 9).

(21) Detyrime të tjera

Në mijë Lek	31 dhjetor 2021	31 dhjetor 2020
Të ardhurat e shtyra dhe shpenzimet e përlllogaritura	230,754	192,108
Detyrime ndaj punonjësve	55,678	112,876
Detyrime të tjera tatimore	95,829	69,652
Detyrime të ndryshme	175,789	132,727
Totali	558,050	507,363

Shpenzimet e përlllogaritura lidhen me pagesat për pagat e personelit, fushatat e marketingut, qiratë, siguracionin e ndërtesës, shpenzime IT, shpenzimet ligjore dhe shpenzime të tjera operative të periudhës për të cilën ende nuk është marrë një faturë. Shuma e shpenzimeve të përlllogaritura në vitin 2020 është mijë LEK 143,792 (2020: mijë LEK 120,693) Rritja e detyrimeve krahasuar me periudhën e mëparshme vjen si pasojë e rritjes së shpenzimeve për mirëmbajtjen e IT, shpenzimet ligjore dhe siguracionin e ndërtesave.

Të ardhurat e shtyra lidhen me tarifat administrative të parapaguara për kreditë dhe garancitë nga klientët

RAIFEISSEN BANK ALBANIA SH.A.*(të gjitha shifrat janë shprehur në mijë Lek)***(22) Kapitali aksionar**

Në mijë Lek	31 dhjetor 2021	31 dhjetor 2020
Kapitali aksionar	14,178,593	14,178,593
Rezerva të tjera	3,270,838	3,270,838
Fitimet e pashpërndara	11,729,266	11,972,715
nga të cilat, fitimi për vitin	3,444,698	1,486,151
Totali	29,178,697	29,422,146

Zhvillimi i kapitalit paraqitet në pasqyrën e ndryshimeve të kapitalit.

Kapitali i nënshkruar

Kapitali i Bankës është 100,397,823 Euro i përbërë nga 7,000 aksione (2020: 7,000 aksione). Kapitali i Bankes është 14,178,593 mijë Lek dhe vlera nominale e çdo aksioni është 2,025,513 Lekë (2020: 14,178,593 mijë Lekë e përbërë nga 7,000 aksione me vlerë nominale prej 2,025,513 Lekë secila). Konvertimi i kapitalit u miratua me vendimet e Asamblesë së Përgjithshme të Aksionerit të datës 5 shkurt 2016 dhe 24 maj 2016.

Rezerva të tjera

Rezerva ligjore përcaktohet nga shpërndarja e fitimit neto pas tatimit në përputhje me ligjin nr.9901, datë 14.04.2008 "Për sipërmarrësit dhe shoqëritë tregtare".

Rezerva rregullatore përcaktohet në përputhje me vendimin e Këshillit Mbikëqyrës të Bankës së Shqipërisë nr. 69, datë 18 dhjetor 2014.

Në mijë Lek	31 dhjetor 2021	31 dhjetor 2020
Rezerva rregullatore	1,852,979	1,852,979
Rezervat ligjore	1,417,859	1,417,859
Totali	3,270,838	3,270,838

Shënime për instrumentet financiare

(23) Vlera e drejtë e instrumenteve financiare

Matja e vlerës së drejtë në Bankë bazohet në burimet e jashtme të të dhënave. Instrumentet financiare të matura në bazë të çmimeve të kuotuarra të tregut janë kryesisht letra me vlerë të listuara. Këto instrumente financiare janë caktuar në Nivelin I të hierarkisë së vlerës së drejtë.

Nëse përdoret një vlerë e tregut dhe tregu nuk mund të konsiderohet të jetë një treg aktiv në funksion të likuiditetit të kufizuar, instrumenti financiar themelor i caktohet Nivelit II të hierarkisë së vlerës së drejtë. Nëse nuk janë në dispozicion çmime të tregut, modelet e vlerësimit të bazuara në të dhënat e tregut të vëzhgueshme përdoren për matjen e këtyre instrumenteve financiare. Këto të dhëna të vëzhgueshme të tregut janë kryesisht përsëritja e kurbës së kthimeve, përhapja dhe luhatshmëria e kreditit.

Nëse vlera e drejtë nuk mund të matet duke përdorur çmime mjaft të rregullta të tregut (Niveli I) ose duke përdorur modele vlerësimi të bazuara tërësisht në çmimet e tregut të vëzhgueshëm (Niveli II), atëherë parametrat individuale të inputeve të cilat nuk janë të vëzhgueshme në treg vlerësohen duke përdorur supozime të përshtatshme. Nëse parametrat që nuk janë të vëzhgueshëm në treg kanë një ndikim të rëndësishëm në matjen e instrumentit financiar themelor, ajo i caktohet Nivelit III i hierarkisë së vlerës së drejtë. Këto parametra matjeje, të cilat nuk janë të vëzhgueshme rregullisht, janë kryesisht përhapjet e kreditit të nxjerra nga vlerësimet e brendshme.

Caktimi i instrumenteve të caktuara financiare në kategoritë e nivelit kërkon vlerësim të rregullt, veçanërisht nëse matja bazohet në të dy parametrat e vëzhgueshëm dhe gjithashtu në parametrat që nuk janë të dukshëm në treg. Klasifikimi i një instrumenti mund gjithashtu të ndryshojë me kalimin e kohës për të marrë parasysh ndryshimet në likuiditetin e tregut dhe kështu transparencën e çmimeve.

Vlera e drejtë e instrumenteve financiare të raportuara

Në tabelat e mëposhtme, instrumentet financiare të raportuara me vlerën e drejtë në pasqyrën e pozicionit financiar janë grupuar sipas zërave në pasqyrën e pozicionit financiar dhe klasifikohen sipas kategorive të matjes. Një dallim është bërë nëse matja bazohet në çmimet e kuotuarra të tregut (Niveli I), ose nëse modelet e vlerësimit bazohen në të dhënat e tregut të vëzhgueshme (Niveli II) ose në parametrat që nuk janë të dukshëm në treg (Niveli III). Zërat janë caktuar në nivele në fund të periudhës raportuese.

Aktivet Në mijë Lek	2021			2020		
	Niveli I	Niveli II	Niveli III	Niveli I	Niveli II	Niveli III
Aktivet financiare - vlera e drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes	-	-	12,222	-	-	5,015
Letrat me vlerë të borxhit	-	-	12,222	-	-	5,015

Informacion cilësor për vlerësimin e instrumenteve financiare në Nivelin III

Aktivet 2021	Vlera e drejtë në mijë LEK	Teknika e vlerësimit	Te dhena të rëndësishme jo të vëzhgueshme	Diapazoni i te dhënave jo të vëzhgueshme
Aktivet financiare - vlera e drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes	-	-	-	-
Bonot e thesarit, obligacione me kupone fikse	12,222	Metoda e skontimit së flukseve të parasë (SFP)	Normat bazë të LEK-yieldet e ankandëve – B.Thesari	0.59% - 1.51%
Totali	12,222			

RAIFEISSEN BANK ALBANIA SH.A.
(të gjitha shifrat janë shprehur në mijë Lek)
(23) Vlera e drejtë e instrumenteve financiare-vazhdim

Vlera e drejtë e instrumenteve financiare që nuk janë raportuar me vlerën e drejtë

Instrumentet financiare në tabelën në vijim nuk menaxhohen në bazë të vlerës së drejtë dhe për këtë arsye nuk maten me vlerën e drejtë në pasqyrën e pozicionit financiar. Për këto instrumente vlera e drejtë llogaritet vetëm për qëllimet e dhënies së informacionit në shënimet dhe nuk ka ndikim në pasqyrën e veçantë të pozicionit financiar ose në pasqyrën e të ardhurave të veçanta. Me futjen e SNRF 9, llogaritja e vlerës së drejtë të llogarive të arkëtueshme dhe detyrimeve të pa raportuara me vlerën e drejtë u riklasifikua dhe, ndër të tjera, faktorët e inputeve përdoren gjithashtu edhe në modelet që nuk janë të vëzhgueshme në treg por që kanë një ndikim të rëndësishëm në vlerën e llogarit. Një metodë e thjeshtuar e llogaritjes së vlerës së drejtë për portfolet me pakicë dhe jo pakicë aplikohet për të gjitha transaksionet afatshkurtra (transaksionet me afat maturimi deri në 3 muaj). Vlera e drejtë e këtyre transaksioneve afatshkurtra do të jetë e barabartë me vlerën kontabël të produktit. Për transaksionet e tjera aplikohet metodologjia e përshkruar në seksionin e titulluar Vlera e drejtë e instrumenteve financiare të raportuara me vlerën e drejtë.

2021						
Në mijë Lek	Niveli I	Niveli II	Niveli III	Vlera e drejtë	Vlera kontabël	Diferencat
Aktivët						
Paraja, banka qendrore dhe deposita të tjera pa afat	-	42,809,809	-	42,809,809	42,809,809	-
Letrat me vlerë të borxhit	-	-	80,721,910	80,721,910	80,372,750	349,160
Hua dhe paradhenie	-	-	143,727,068	143,727,068	143,727,068	-
Detyrimet						
Depozitat	-	-	239,500,265	239,500,265	239,512,138	(11,873)
Detyrime të tjera financiare	-	-	3,076,329	3,076,329	3,076,329	-

2020						
Në mijë Lek	Niveli I	Niveli II	Niveli III	Vlera e drejtë	Vlera kontabël	Diferencat
Aktivët						
Aktivët financiare - kostoja e amortizuar						
Paraja, banka qendrore dhe deposita të tjera pa afat	-	56,324,866	-	56,324,866	56,324,866	-
Letrat me vlerë të borxhit	-	-	60,225,559	60,225,559	59,155,386	1,070,172
Hua dhe paradhenie	-	-	115,513,347	115,513,347	115,513,347	-
Detyrimet						
Detyrimet financiare - kostoja e amortizuar						
Depozitat	-	-	205,357,818	205,357,818	205,368,367	(10,549)
Detyrime të tjera financiare	-	-	1,525,106	1,525,106	1,525,106	-

Niveli I Çmimet e tregut të kuotuar

Niveli II Teknikat e vlerësimit të bazuara në të dhënat e tregut

Niveli III Teknikat e vlerësimit nuk bazohen në të dhënat e tregut

RAIFEISSEN BANK ALBANIA SH.A.

(të gjitha shifrat janë shprehur në mijë Lek)

(24) Angazhimet e huasë, garancitë financiare dhe angazhimet e tjera

Tabela e mëposhtme tregon angazhimet e dhëna për kredinë, garancitë financiare dhe angazhimet e tjera të dhëna.

Në mijë Lek	31 dhjetor 2021	31 dhjetor 2020
Angazhimet per kredi të dhëna	17,787,490	15,608,297
Garancitë financiare të dhëna dhe zotimet e tjera të dhëna	7,948,185	7,128,504
Totali	25,735,675	22,736,801
Provizionet për zërat jashtë bilancit sipas SNRF 9	(199,061)	(125,075)

Tabela e mëposhtme tregon shumën nominale dhe provizionet për detyrimet jashtë bilancit nga angazhimet dhe garancitë financiare sipas SNRF 9.

2021 Në mijë Lek	Vlera nominale			Provizionet për zërat jashtë bilancit		
	Niveli 1	Niveli 2	Niveli 3	Niveli 1	Niveli 2	Niveli 3
Bankat	2,523,959	-	-	11	-	-
Korporata të tjera financiare	302,734	-	-	13	-	-
Korporatat jofinanciare	17,891,228	1,218,125	70,073	68,520	17,905	69,865
Individuale	3,679,702	25,364	24,490	20,058	2,062	20,627
Totali	24,397,623	1,243,489	94,563	88,602	19,967	90,492

2020 Në mijë Lek	Vlera nominale			Provizionet për zërat jashtë bilancit sipas SNRF 9		
	Niveli 1	Niveli 2	Niveli 3	Niveli 1	Niveli 2	Niveli 3
Bankat	1,845,787	-	-	3	-	-
Korporata të tjera financiare	1,092,668	-	-	1,100	-	-
Korporatat jofinanciare	13,751,490	2,339,667	20,414	28,393	24,728	20,219
Individuale	3,603,767	49,586	33,423	22,013	2,353	26,266
Totali	20,293,712	2,389,253	53,837	51,509	27,081	46,485

Ligjore

Në rrjedhën normale të biznesit Banka mund të ngrejë çështje ligjore. Më 31 dhjetor 2021 Banka kishte çështje të pazgjydhura ligjore të konsideruara normale gjatë rrjedhës së biznesit, duke mos pasur asnjë ndikim material në veprimtarinë e Bankës.

(25) Analiza e cilësisë së kredisë

Analiza e cilësisë së kredive të aktiveve financiare është vlerësimi i probabilitetit të mospagimit të aktiveve në një çast kohor. Duhet të theksohet se për aktivet financiare në fazën 1 dhe 2, për shkak të natyrës relative të rritjes së ndjeshme të rrezikut të kredisë, nuk është domosdoshmërisht rasti që aktivet e fazës 2 kanë një vlerësim më të ulët të kredisë sesa aktivet e fazës 1, edhe pse është zakonisht ky rast. Lista e mëposhtme jep një përshkrim të Bankës së aseteve sipas probabilitetit të mospagesës:

- Shkëlqyeshëm janë ekspozimet që tregojnë një aftësi të fortë për të përmbushur angazhimet financiare, me probabilitet të mospagesës të papërfillshëm ose zero (PM 0,0000 - 0,0300 për qind).
- Të fortë janë ekspozimet që tregojnë një kapacitet të fortë për të përmbushur angazhimet financiare, me probabilitet të mospagesës të papërfillshëm ose të ulët (vargu me PM 0.0300 - 0.1878 për qind).
- Mirë janë ekspozimet të cilat demonstrojnë një kapacitet të mirë për të përmbushur angazhimet financiare, me rrezik të mospagesës të ulët (PM 0.1878 - 1.1735 për qind).
- Kënaqshëm janë ekspozimet të cilat kërkojnë një monitorim më të afërt dhe tregojnë një aftësi mesatare dhe të drejtë për të përmbushur angazhimet financiare, me rrezik të mospagesës të moderuar (PM 1.1735 - 7.3344 për qind).
- Nën standardet janë ekspozime të cilat kërkojnë shkallë të ndryshme të vëmendjes së veçantë dhe rreziku i mospagesës është më shqetësues (vargu i PM-së 7.3344 - 100.0 për qind).
- Kredia e zhvlerësuar është ekspozime të cilat janë vlerësuar si të zhvlerësuar (PM-së është 100.0 për qind).

RAIFEISSEN BANK ALBANIA SH.A.
(të gjitha shifrat janë shprehur në mijë Lek)
(25) Analiza e cilësisë së kredisë -vazhdim

Tabela në vijim tregon vlerat kontabël të aktiveve financiare - kostoja e amortizuar sipas kategorive të klasifikimit dhe niveleve:

2021	Niveli 1	Niveli 2	Niveli 3	Totali
Në mijë Lek	HPK 12 mujore	HPK përgjatë gjithë jetës	HPK përgjatë gjithë jetës	
i shkëlqyer	2,306,545	-	-	2,306,545
i fortë	35,054,766	8,066	-	35,062,832
i mirë	120,354,488	746,860	-	121,101,348
i kënaqshëm	49,332,479	2,518,941	-	51,851,420
nënstandarte	4,653,269	4,251,596	-	8,904,865
Kredia e zhvlerësuar	-	-	9,597,180	9,597,180
Të pa klasifikuar	4,357,911	275,277	-	4,633,188
Vlera kontabël bruto	216,059,458	7,800,740	9,597,180	233,457,378
Zhvlerësimi i akumuluar	(810,616)	(1,079,364)	(7,467,580)	(9,357,560)
Vlera kontabël	215,248,842	6,721,376	2,129,600	224,099,818

2020	Niveli 1	Niveli 2	Niveli 3	Totali
Në mijë Lek	HPK 12 mujore	HPK përgjatë gjithë jetës	HPK përgjatë gjithë jetës	
i shkëlqyer	1,902,896	13,898	-	1,916,794
i fortë	20,889,826	44,286	-	20,934,112
i mirë	88,389,999	1,524,356	-	89,914,355
i kënaqshëm	44,289,466	5,499,591	-	49,789,057
nënstandarte	4,115,076	5,699,547	-	9,814,623
Kredia e zhvlerësuar	-	-	11,984,295	11,984,295
Të pa klasifikuar	1,128,184	125,899	78,483	1,332,566
Vlera kontabël bruto	160,715,447	12,907,577	12,062,778	185,685,802
Zhvlerësimi i akumuluar	(802,253)	(1,156,990)	(9,057,823)	(11,017,066)
Vlera kontabël	159,913,194	11,750,587	3,004,955	174,668,736

RAIFEISSEN BANK ALBANIA SH.A.
(të gjitha shifrat janë shprehur në mijë Lek)
(25) Analiza e cilësisë së kredisë -vazhdim

Tabela në vijim tregon vlerat nominale të angazhimeve jashtë bilancit sipas kategorive dhe niveleve të klasifikimit:

2021	Niveli 1 HPK 12 mujore	Niveli 2 HPK gjatë gjithë jetës	Niveli 3 HPK gjatë gjithë jetës	Totali
Në mijë Lek				
i shkëlqyer	127,226	-	-	127,226
i fortë	2,514,980	2,139	-	2,517,119
i mirë	9,959,072	174,018	-	10,133,090
i kënaqshëm	7,463,025	391,261	-	7,854,286
Nënstandarte	452,914	609,268	-	1,062,182
Kredia e dëmtuar	-	-	94,562	94,562
Pa klasifikuar	3,880,406	66,804	-	3,947,210
Totali	24,397,623	1,243,490	94,562	25,735,675
Provizionet për zërat jashtë bilancit sipas SNRF 9	(88,602)	(19,967)	(90,492)	(199,061)

2020	Niveli 1 HPK 12 mujore	Niveli 2 HPK gjatë gjithë jetës	Niveli 3 HPK gjatë gjithë jetës	Totali
Në mijë Lek				
i shkëlqyer	77,884	43,673	-	121,557
i fortë	2,300,140	28,116	-	2,328,256
i mirë	9,318,868	160,095	-	9,478,963
i kënaqshëm	6,395,397	1,442,131	-	7,837,528
Nënstandarte	298,035	691,757	-	989,792
Kredia e dëmtuar	-	-	25,516	25,516
Pa klasifikuar	1,903,386	23,480	28,321	1,955,187
Totali	20,293,710	2,389,252	53,837	22,736,799
Provizionet për zërat jashtë bilancit sipas SNRF 9	51,509	27,081	46,484	125,075

Kategoria e pa klasifikuar përfshin angazhime jashtë bilancit për disa klientë me pakicë për të cilët nuk ka asnjë ratings. Vlerësimi është i bazuar në faktorë cilësorë.

RAIFEISSEN BANK ALBANIA SH.A.
(të gjitha shifrat janë shprehur në mijë Lek)
(26) Kolaterali dhe ekspozimi maksimal ndaj rrezikut të kredisë

Duhet të theksohet se vlerat e kolateralit të paraqitur në tabela kufizohen në vlerën maksimale të vlerës kontabël bruto të aktivitet financiar. Tabela në vijim tregon aktivet financiare me koston e amortizuar që i nënshtrohen zhvlerësimit:

2021 Në mijë Lek	Ekspozimi maksimal ndaj rrezikut	Vlera e drejtë e kolateralit	Ekspozimi i rrezikut të kredisë jashtë kolateralit
Banka qendrore	6,035,130	-	6,035,130
Qeveritë Qëndrore	76,747,622	-	76,747,622
Bankat	34,311,980	-	34,311,980
Institucione të tjera financiare	3,683,965	-	3,683,965
Korporatat jofinanciare	59,424,021	22,163,982	37,260,039
Individët	43,897,100	17,191,052	26,706,048
Angazhimet /garancitë e lëshuara	25,735,675	5,581,419	20,154,256
Totali	249,835,493	44,936,453	204,899,041

2020 Në mijë Lek	Ekspozimi maksimal ndaj rrezikut	Vlera e drejtë e kolateralit	Ekspozimi i rrezikut të kredisë jashtë kolateralit
Banka qendrore	6,180,462	-	6,180,462
Qeveritë Qëndrore	51,008,741	-	51,008,741
Bankat	29,191,713	-	29,191,713
Institucione të tjera financiare	3,312,761	-	3,312,761
Korporatat jofinanciare	46,668,641	19,306,472	27,362,169
Individët	38,306,415	15,006,575	23,299,840
Angazhimet /garancitë e lëshuara	22,736,801	3,020,593	19,716,208
Totali	197,405,534	37,333,640	160,071,894

Tabela në vijim përmban detajet e ekspozimit maksimal nga aktivet financiare në Fazën 3 dhe kolateralin përkatës:

2021 Në mijë Lek	Ekspozimi maksimal ndaj rrezikut (Niveli 3)	Vlera e drejtë e kolateralit (Niveli 3)	Ekspozimi i rrezikut të kredisë jashtë kolateralit (Niveli 3)	Zhvlerësimi (Niveli 3)
Korporatat jofinanciare	1,411,068	1,129,805	281,262	(5,490,786)
Individët	718,533	230,207	488,326	(1,976,793)
Angazhimet / garancitë e lëshuara	94,562	460	94,103	(90,492)
Totali	2,224,163	1,360,472	863,691	(7,558,071)

2020 Në mijë Lek	Ekspozimi maksimal ndaj rrezikut (Niveli 3)	Vlera e drejtë e kolateralit (Niveli 3)	Ekspozimi i rrezikut të kredisë jashtë kolateralit (Niveli 3)	Zhvlerësimi (Niveli 3)
Korporatat jofinanciare	2,246,889	1,841,092	405,797	(7,154,917)
Individët	758,066	259,786	498,279	(1,902,906)
Angazhimet / garancitë e lëshuara	53,837	397	53,439	(46,484)
Totali	3,058,792	2,101,275	957,515	(9,104,307)

(27) Humbjet e pritshme të kredisë

Matja e humbjeve të pritshme të kredisë pasqyron një shumë të paanshme dhe me probabilitet të ponderuar që përcaktohet duke vlerësuar një sërë rezultatesh të mundshme, vlerën kohore të parasë dhe informacionin e arsyeshëm dhe të mbështetur që është në dispozicion pa kosto ose përpjekje të panevojshme në datën e raportimit për ngjarjet e kaluara, kushtet aktuale dhe parashikimet e kushteve të ardhshme ekonomike.

(27) Humbjet e pritshme të kredisë -vazhdim

Trajtim i përgjithshëm

Matja e zhvlerësimit për humbjen e pritshme të kredisë mbi aktivet financiare të matura me koston e amortizuar dhe vlerën e drejtë nëpërmjet të ardhurave të tjera përmbledhëse është një fushë që kërkon përdorimin e modeleve komplekse dhe supozimeve të rëndësishme për kushtet e ardhshme ekonomike dhe sjelljen e pagesave. Gjykime të rëndësishme kërkohen në zbatimin e kërkesave të kontabilitetit për matjen e humbjeve të pritshme të kredisë, ndër të tjera:

- Përcaktimi i kriterëve për rritje të ndjeshme të rrezikut të kredisë
- Zgjedhja e modeleve dhe supozimeve të përshtatshme për matjen e humbjeve të pritshme të kredisë
- Vendosja e numrit dhe peshave relative të skenarëve të ardhshëm për secilin lloj produkt / treg dhe
- Humbjet e pritura të kreditit të lidhura
- Krijimi i grupeve të aseteve financiare të ngjashme me qëllim matjen e humbjeve të pritura të kredisë.

Rreziku i kredisë është rreziku i mundshëm për të pësuar humbje financiare nëse klientët, ose palët e tjera dështojnë të përmbushin detyrimet e tyre kontraktuale ose nuk e bëjnë këtë në kohë. Rreziku i kredisë lind kryesisht nga huatë ndërbankare, komerciale dhe personale, si dhe nga angazhimet e huasë, por mund të lindë edhe nga garancitë financiare të dhëna, si garancitë e kredisë dhe letrat e kreditit..

Rreziqe të tjera krediti lindin nga investimet në letrat me vlerë të borxhit dhe nga aktivitetet tregtare (rreziqet e kredisë tregtare), si dhe nga balancat e shlyerjes me palët e tregut dhe marrëveshjet e anasjellta të riblerjes.

Modelet aplikohen për të vlerësuar gjasat e mospagesës, raportet shoqëruese të mospagimit dhe korrelacionet e mospagimit ndërmjet palëve. Banka mat rreziqet e kredisë duke përdorur probabilitetin e mospagimit (PM), ekspozimin në mungesë (EM) dhe humbjen e dhënë (HM).

SNRF 9 përshkruan një model me tre faza për zhvlerësimin bazuar në ndryshimet në cilësinë e kredisë nga pika e njohjes fillestare. Një instrument financiar që nuk është i zhvlerësuar nga kredia në njohjen fillestare klasifikohet përgjithësisht në Fazën 1. Nëse pas njohjes fillestare identifikohet një rritje e konsiderueshme e rrezikut të kredisë, instrumenti financiar zhvendoset në Fazën 2. Nëse instrumenti financiar konsiderohet i zhvlerësuar nga kredia, më pas zhvendoset në Fazën 3.

Për instrumentet financiare në Fazën 1, humbja e pritshme e kredisë matet me një shumë të barabartë me pjesën e humbjeve të pritshme të kredisë gjatë gjithë jetës që rezultojnë nga ngjarjet e mospagimit të mundshme brenda dymbëdhjetë muajve të ardhshëm dhe të njohura në fitim ose humbje. Instrumentet në Fazat 2 ose 3 kanë humbjet e tyre të pritshme të kreditit të matura bazuar në totalin e humbjeve të pritshme të kredisë mbi baza jetësore. Sipas SNRF 9, kur matni humbjet e pritshme të kredisë, është e nevojshme të merren parasysh informacionet e ardhshme. Për aktivet financiare të blera ose të krijuara të zhvlerësuar nga kredia (POCI), humbja e pritshme e kredisë matet gjithmonë mbi bazën e jetës.

Rritja e konsiderueshme e rrezikut të kredisë

Banka konsideron që një instrument financiar ka pësuar një rritje të konsiderueshme të rrezikut të kredisë kur një apo më shumë nga kriteret e mëposhtme sasiore, cilësore ose kthyese janë përmbushur:

Kriteret sasiore

Nëse rreziku i kredisë është rritur ndjeshëm gjatë jetës së pritshme të instrumentit financiar, rreziku i një mospagimi në datën e raportimit (jetëgjatësia Kurba PM) duhet të krahasohet me rrezikun e një mospagimi në njohjen fillestare (kurba PM e jetës së ardhshme) plus kriteret cilësore shtesë, si p.sh. 30 ditë vonesë ose masa durimi si prapavijë. Duke pasur parasysh natyrën e ndryshme të produkteve midis shitjeve me pakicë dhe atyre me shumicë, metodat për vlerësimin e rritjeve potenciale të rëndësishme të rrezikut të kredisë gjithashtu ndryshojnë pak.

Për t'i bërë të krahasueshme dy kurbat për rrezikun e kredisë të klientëve me pakicë, PM -të zvogëlohen në PM -të vjetore. Një rritje e konsiderueshme e rrezikut të kredisë konsiderohet të ketë ndodhur nëse rritja e PM ishte 250 për qind ose më shumë. Për maturimet më të gjata, pragu prej 250 për qind reduktohet për të llogaritur efektin e maturimit.

Për ekspozimet me pakicë, PM -të e mbetura kumulative krahasohen si diferenca logit midis PM -së gjatë gjithë jetës në datën e raportimit dhe PM -së gjatë gjithë jetës në fillimin e kushtëzuar me mbijetesën deri në datën e raportimit. Një rritje e konsiderueshme e rrezikut të kredisë konsiderohet se ka ndodhur kur kjo

(27) Humbjet e pritshme të kredisë -vazhdim

diferencë logit është mbi një prag të caktuar. Nivelet e pragut llogariten veçmas për çdo portofol, i cili mbulohet nga modele individuale të PM -së të bazuara në vlerësim.

Banka po zhvillon një metodologji të rregulluar për ekspozimet me pakicë pas zbatimit të paketës së riparimit të ECB/EBA IRB në modelet e brendshme (Shtylla 1) dhe pritet të zbatohet brenda TM2 2022.

Kriteret cilësore

Banka përdor kriteret cilësore krahas kriterëve sasiorë për të njohur një rritje të ndjeshme të rrezikut të kredisë për të gjitha portofolet materiale. Lëvizja në Fazën 2 bëhet kur plotësohen kriteret e mëposhtme.

Për klientin e korporatës, qeverinë qendrore, bankën dhe portofolet e financave të projektit, një transferim bëhet nëse huamarrësi plotëson një ose më shumë nga kriteret e mëposhtme:

- Zbulimi i shenjave të para të përkeqësimit të kredisë në sistemin e paralajmërimit të hershëm
- Ndryshimet në kushtet e kontratës si masë durimi
- Faktorët e jashtëm të rrezikut me një ndikim potencialisht të rëndësishëm në aftësinë shlyerëse të klientit

Vlerësimi i një rritjeje të ndjeshme të rrezikut të kredisë përfshin informacione për të ardhmen dhe kryhet në baza tremujore në nivel transaksioni individual për të gjithë klientët e korporatave, qeverive qendrore, bankat dhe portofolet financiare të projekteve.

Për portofolet e retail, një transferim i Fazës 2 bëhet nëse huamarrësi plotëson një ose më shumë nga kriteret cilësore të mëposhtme:

- Flamuri i durimit aktiv
- Parazgjedhja e ekspozimit material (> 20 për qind e ekspozimit total) të të njëjtit klient në një produkt tjetër (segment PI)
- Qasje holistike – e zbatueshme për rastet kur informacioni i ri i largët bëhet i disponueshëm për një segment ose pjesë të portofolit dhe ky informacion nuk është përfshirë ende në sistemin e vlerësimit. Nëse identifikohen raste të tilla, drejtimi mat këtë portofol me humbjet e pritshme të kredisë gjatë gjithë jetës (si një vlerësim kolektiv).

Vlerësimi i rritjes së ndjeshme të rrezikut të kredisë përfshin informacione për të ardhmen dhe kryhet në baza mujore në nivel transaksioni individual për të gjitha portofolet e shitjes me pakicë.

Backstop

Zbatohet një backstop dhe instrumenti financiar konsiderohet se ka pësuar një rritje të ndjeshme të rrezikut të kredisë nëse huamarrësi ka më shumë se 30 ditë vonesë për pagesat e tij kontraktuale. Në disa raste të kufizuara, supozimi se aktivet financiare të cilat janë më shumë se 30 ditë të vonuara duhet të zhvendosen në Fazën 2, hidhet poshtë.

Përfshirja e rrezikut të ulët të kredisë

Në raste të përzgjedhura për letrat me vlerë të borxhit kryesisht nga qeveritë qendrore, banka përdor përfshirjen e rrezikut të ulët të kredisë. Të gjitha letrat me vlerë që paraqiten si rrezik të ulët krediti kanë një vlerësim të barabartë me shkallën e investimit ose më të mirë, d.m.th. minimale S&P BBB-, Moody's Baa3 ose Fitch BBB-. Banka nuk ka përdorur përfshirjen e rrezikut të ulët të kredisë për asnjë klient në sektorin e biznesit.

(27) Humbjet e pritshme të kredisë -vazhdim

Përkufizimi mospërbushjes së detyrimeve (mospagesës) dhe aktiveve të zhvlerësuar

Banka vlerëson se një aktiv financiar i cili është subjekt i mospagesës është plotësisht i përafuar me përkufizimin e aktivit të zhvlerësuar.

Treguesit e “kreditit të zhvlerësuar” sipas SNRF 9 vlerësohen duke iu referuar faktorëve nxitës sasiore dhe cilësorë. Së pari, një huamarrës konsiderohet si i dështuar, nëse vlerësohet se ka kaluar më shumë se 90 ditë. Së dyti, një huamarrës konsiderohet të jetë në mospagim nëse është në vështirësi të konsiderueshme financiare dhe nuk ka gjasa të shlyejë plotësisht ndonjë detyrim kredie. Përkufizimi i parazgjedhur është zbatuar vazhdimisht për të modeluar probabilitetin e mospagimit (PM), ekspozimin në mungesë (EM) dhe humbjen e dhënë (HM) përgjatë llogaritjeve të humbjeve të pritshme të bankës.

Shpjegimi i inputeve, supozimeve dhe teknikave të vlerësimit

Humbja e pritshme e kredisë matet në bazë të një periudhe 12-mujore ose përgjatë gjithë jetës, në varësi të faktit nëse ka ndodhur një rritje e konsiderueshme në rrezikun e kredisë që nga njohja fillestare ose nëse një aktiv konsiderohet i zhvlerësuar. Banka përfshin parashikimet për kushtet e ardhshme në përcaktimin e PM - së 12-mujore dhe përgjatë gjithë jetës, EM dhe HM. Këto supozime ndryshojnë sipas llojit të produktit. Humbjet e pritshme të kredisë janë produkti i skontuar i probabilitetit të mospagesës (PM), humbjes në rast mospagese (HM) dhe ekspozimit në rast mospagese (EM). Për zbritjen e HPK përdoret norma efektive e interesit.

Baza për të gjitha vlerësimet e parametrave të komponentit HPK me pakicë janë modelet përkatëse të Shtyllës I/II të zhvilluara brenda kornizës së Bazelit.

Probabiliteti i mospagesës (PM)

Probabiliteti i mospagesës paraqet mundësitë që një huamarrës të mos përbush detyrimet e tij financiare ose gjatë dymbëdhjetë muajve të ardhshëm ose gjatë jetës së mbetur të detyrimit.

Në përgjithësi, probabiliteti i mospagimit gjatë gjithë jetës llogaritet duke përdorur probabilitetin rregullator dymbëdhjetë mujor të mospagimit, të zhveshur nga çdo rregullim konservator, si pikënisje. Më pas përdoren metoda të ndryshme statistikore për të gjeneruar një vlerësim se si do të zhvillohet profili i mospagimit nga pika e njohjes fillestare gjatë gjithë jetës së huasë ose portofolit të huave. Profili i parazgjedhur bazohet në të dhënat e vëzhguara historike dhe funksionet parametrike.

Modele të ndryshme janë përdorur për të vlerësuar profilin e paracaktuar të shumave të huadhënies dhe këto mund të grupohen në kategoritë e mëposhtme:

- Klientët e korporatave, financat e projekteve dhe institucionet financiare: Profili i paracaktuar krijohet duke përdorur një qasje të regresionit parametrik të mbijetesës (Weibull). Informacioni që shikon përpara përfshihet në probabilitetin e mospagimit duke përdorur modelin me një faktor Vasicek. Kalibrimi i normës së paracaktuar bazohet në metodologjinë Kaplan Maier me rregullim të tërheqjes.
- Huadhënia ne retail dhe kreditë hipotekore: Profili i paracaktuar krijohet duke përdorur regresionin parametrik të mbijetesës në kornizat konkurruese të rrezikut. Informacioni që shikon përpara përfshihet në probabilitetin e parazgjedhjes duke përdorur modelet satelitore.
- Qeverite Qendrore, qeveritë lokale dhe rajonale, kompanitë e sigurimeve dhe sipërmarrjet e investimeve kolektive: Profili i paracaktuar krijohet duke përdorur një qasje të matricës së tranzicionit. Informacioni që shikon përpara përfshihet në probabilitetin e mospagimit duke përdorur modelin me një faktor Vasicek.

Humbja në rast mospagese (HM)

Humbja në rast mospagese, paraqet pritshmerinë që ka Banka për shkallen e humbjes lidhur me ekspozimin që nuk është paguar në kohë. Kjo humbje varion sipas produktit apo palës së tretë nga e cila rrjedh. Ajo llogaritet në bazë 12 mujore ose përgjatë gjithë jetës, ku humbja nga mospagimi 12-mujor është përqindja e humbjes që pritet të pësohet nëse ndodh mospagimi në 12 muajt e ardhshëm dhe humbja nga mospagimi gjatë jetës është përqindja e humbjes që pritet të pësohet nëse mospagimi ndodh gjatë jetës së mbetur.

Modele të ndryshme janë përdorur për të vlerësuar humbjen në rast mospagese të vlerës së mbetur, të cilat mund të grupohen sipas kategorive të mëposhtme:

- Modeli shtetëror, humbja në rast mospagimi është përllogaritur duke përdorur burimet e tregut, pasi nuk ka të dhëna të mjaftueshme për humbjet për segmentin shtetëror. Metoda bazohet në ngjarje të jashtme të

(27) Humbjet e pritshme të kredisë - vazhdim

- mospageses në sektorin shtetëror për periudhën midis 1998 dhe 2015. Vetëm GDP rezultoi të ketë një ndikim të rëndësishëm.
- Për klientët korporata, financimet e projekteve, institucionet financiare, qeveritë lokale dhe rajonale, shoqëritë e sigurimeve, humbja në rast mospagese krijohet duke aktualizuar flukset e perfitura gjatë procesit të punës. Parashikimet për kushtet e ardhshme përfshihen në këtë humbje duke përdorur modelin Vasicek.
- Huadhënia per retail dhe kreditë hipotekore: Humbja e dhënë në mospagim gjenerohet duke hequr rregullimet e rënies dhe marzhet e tjera të konservatorizmit nga humbja rregullatore e dhënë mospagimi. Informacioni që shikon përpara përfshihet në humbjen e dhënë të paracaktuar duke përdorur modele të ndryshme satelitore.

Në rrethanat e kufizuara ku disa inpute nuk janë plotësisht të disponueshme modele të rimëkëmbjes alternative, për llogaritjen përdoret benchmark-i i inputeve dhe gjykimi i ekspertëve.

Ekspozimi në rast mospagese (EM)

Ekspozimi në rast mospagese bazohet në shumat që Banka pret që të jetë në borxh në kohën e mospagesës. EM-të dymbëdhjetë mujore dhe gjatë gjithë jetës përcaktohen në bazë të profilit të pritshëm të pagesës, i cili ndryshon sipas llojit të produktit. Për produktet amortizuese dhe huatë e shlyerjes me një shumë të vetme, kjo bazohet në ripagimet kontraktuale që i detyrohen huamarrësit gjatë një periudhe dymbëdhjetë mujore ose gjatë gjithë jetës. Nëse nuk janë marrë tashmë parasysh në vlerësimin e PM -së gjatë afatit të huasë, supozimet e shlyerjes/rifinancimit të hershëm (të plotë) gjithashtu merren parasysh në llogaritje.

Për produktet me pagesa fikse të papërcaktuara, ekspozimi në rast mospagese parashikohet duke marrë bilancin aktual të tërhequr dhe duke shtuar një faktor konvertimi kreditor i cili lejon tërheqjen e pritit të kufirit të mbetur deri në kohën e shlyerjes. Marzhet rregullatorë të kujdesshëm hiqen nga faktori i konvertimit të kredisë. Në rrethanat e kufizuara ku disa inpute nuk janë plotësisht në dispozicion, krahasimi i inputeve përdoret për llogaritjen.

Faktori i zbritjes (D)

Në përgjithësi, aktivet financiare dhe aktivet jashtë pasqyrës së pozicionit financiar të cilat nuk janë leasing ose POCI, norma e skontimit e përdorur në llogaritjen e humbjes së pritshme të kredisë është norma efektive e interesit ose një përafrim i saj.

Llogaritja

Për kreditë në Fazën 1 dhe 2, humbja e pritshme e kredisë është produkti i PM, HM dhe EM shumëfish i probabilitetit për të mos mospaguar para periudhës kohore të konsideruar. Ky i fundit shprehet me funksionin e mbijetesës S. Kjo llogarit vlerat e ardhshme të humbjeve të pritshme të kredisë, të cilat më pas zbriten në datën e raportimit dhe përmbledhen. Vlerat e llogaritura të humbjeve të pritshme të kredisë peshohen më pas sipas skenarit të ardhshëm.

Janë përdorur modele të ndryshme për të vlerësuar dispozitat në Fazën 3, dhe këto mund të grupohen në kategoritë e mëposhtme:

- Klientët e korporatave, financat e projekteve, sovranët, institucionet financiare, qeveritë lokale dhe rajonale, kompanitë e sigurimit dhe sipërmarrjet e investimeve kolektive: Vlerësimi i fluksit të parasë së ardhshme për provizionet e Fazës 3 bëhet nga menaxherët e stërvitjes dhe llogaritja e provizioneve bëhet nga sistemi ynë lokal.
- Për kreditë me pakicë, zhvlerësimet e Fazës 3 përcaktohen për shumicën e njësive të Grupit duke llogaritur vlerësimin më të mirë statistikisht të derivuar të humbjes së pritshme të rregulluar për kostot indirekte.

(27) Humbjet e pritshme të kredisë -vazhdim

Karakteristikat e përbashkëta të rrezikut të kredisë

Pothuajse të gjitha provizionet sipas SNRF 9 maten kolektivisht. Vetëm për ekspozimet për shoqëritë në nivelin 3, shumica e provizioneve janë vlerësuar në mënyrë individuale.

Pothuajse të gjitha dispozitat sipas SNRF 9 maten kolektivisht. Vetëm për Fazën 3 jo-shitëse, shumica e dispozitave vlerësohen individualisht. Për provizionet për humbjet e pritshme të kredisë të modeluara në bazë kolektive, një grupim i ekspozimeve kryhet në bazë të karakteristikave të përbashkëta të rrezikut të kredisë në mënyrë që ekspozimet brenda secilit grup të jenë të ngjashme. Karakteristikat e ekspozimit me pakicë grupohen në nivel vendi, klasifikimi i klientëve (familjet dhe mikro), niveli i produktit (p.sh. hipoteka, kreditë personale, lehtësirat e mbitërheqjes ose kartat e kreditit), notat e vlerësimit të PM dhe grupet e HM. Çdo kombinim i karakteristikave të mësipërme konsiderohet si një grup me një profil uniform të humbjeve të pritshme. Karakteristikat e ekspozimit jo të shitjes me pakicë i caktohen një probabiliteti të mospagimit sipas klasifikimeve dhe segmenteve të klientëve. Kjo grupon llojet e klientëve në modele individuale të vlerësimit. Për përcaktimin e parametrave HM dhe EM, portofoli grupohet sipas vendit dhe produktit.

Parashikimet për kushtet e ardhshme

Vlerësimi i rritjes së ndjeshme të rrezikut të kredisë dhe llogaritja e humbjeve të pritshme të kredisë, të dyja përfshijnë parashikimeve për kushtet e ardhshme. Banka ka kryer analiza historike dhe ka identifikuar variabla kryesorë ekonomike që ndikojnë në rrezikun e kredisë dhe humbjet e pritura të kreditit për çdo portofol.

Këto variabla ekonomike dhe ndikimi i tyre lidhur me probabilitetin e mosplotësimit, humbja e dhënë në mungesë dhe ekspozimi i parazgjedhur varion nga lloji i kategorisë. Parashikimet e këtyre variablave ekonomike (skenari bazë ekonomik) sigurohen nga RBI Raiffeisen Research në baza tremujore dhe japin pikëpamjen më të mirë të ekonomisë gjatë tre viteve të ardhshme. Përtej tre viteve, nuk është kryer asnjë rregullim makroekonomik. Kjo do të thotë se pas tre vjetësh, për të projektuar variablat ekonomike për jetëgjatësinë e plotë të mbetur të secilit instrument, është përdorur një metodë e kthimit mesatar, që do të thotë se variablat ekonomike përen të kenë kthime, ose në një normë mesatare afatgjatë ose në një normë afatgjatë. norma mesatare e rritjes deri në maturim. Ndikimi i këtyre variablave ekonomike në probabilitetin e mosplotësimit, humbjes së parazgjedhur dhe ekspozimit në mungesë është përcaktuar duke kryer regresionin statistikor për të kuptuar ndryshimet e ndikimit në këto variabla kanë pasur historikisht normat e mungesës dhe mbi komponentët e humbjes në rast mospagese dhe ekspozimit në rast mospagese. Këto modele satelitore janë të kalibruar me të dhëna para pandemisë. Prandaj, ka ende nevojë për rregullim gjatë pandemisë në mënyrë që të pasqyrohen faktorët aktual të rrezikut në dëmtim.

Përveç skenarit ekonomik bazë, Raiffeisen Research vlerëson gjithashtu një skenar optimist dhe pesimist për të siguruar që jo-linearitetet janë kapur.

Për skenarët pesimistë dhe optimistë, metodologjia është përshtatur për shkak të pandemisë COVID-19. Për të llogaritur rreziqet në rënie për skenarët bazë të PBB-së, më shumë peshë iu dha skenarit pesimist.

Për zhvillimin e një modeli makroekonomik, u përdorën një sërë variablash makroekonomike përkatës. Modeli i përdorur është një model regresioni linear me synimin për të shpjeguar ndryshimet në ose nivelin e normës së paracaktuar. Llojet e mëposhtme të makro variablave u konsideruan si nxitës të ciklit të kredisë: rritja reale e PBB-së, norma e papunësisë, norma 3-mujore e tregut të parasë, yield-i i obligacioneve shtetërore 10-vjeçare, indeksi i çmimeve të banesave, normat e këmbimit valutor dhe norma e inflacionit të IHÇK-së. Për çdo vend (ose portofol në rast ekspozimi me pakicë), një grup përkatës përcaktohet bazuar në aftësinë për të shpjeguar normat e mospagimit të vëzhguara historikisht. Nëpërmjet ciklit, PM -të mbivendosen me rezultatet e modelit makroekonomik për të pasqyruar gjendjen aktuale dhe të pritshme të ekonomisë. Për HM, modeli makro zbatohet në normat themelore të kurimit. d.m.th., një perspektivë pozitive makroekonomike rrit normat e kurimit dhe kjo redukton HM. Për ekspozimet me pakicë, stërvitja HM është modeluar në një mënyrë të ngjashme me tarifën e paracaktuara ose drejtpërdrejt ose gjithashtu nëpërmjet komponentëve të tillë si norma e kurimit, kurimi me humbje, si dhe humbja e dhënë jo kuruese. HM-të mesatare afatgjata janë mbivendosur me rezultatet e modeleve makro për të pasqyruar gjendjen aktuale dhe të pritshme të ekonomisë. Ponderimet e caktuara për secilin skenar në fund të vitit raportues janë si më poshtë: 25 për qind optimistë, 50 për qind skenarë bazë dhe 25 për qind skenarë pesimistë. Këto peshime u ruajtën dhe nuk u përdorën skenarë të mëtejshëm si rezultat i pandemisë COVID-19.

(27) Humbjet e pritshme të kredisë -vazhdim

Pas rritjes së fortë të vitit deri më sot, COVID-19 është edhe një herë në rritje. Duke qenë se vaksinat janë ende nën nivelet e dëshiruara, rreziqet për një dobësim tjetër ekonomik gjatë dimrit 2021/2022 janë rritur. Rimëkëmbja e fortë në tre tremujorët e parë të 2021 do të ngadalësohet në vitin 2022, por rritja ekonomike do të mbetet mbi mesataren për shumicën e vendeve. Në skenarin bazë supozohet se shumica e vendeve do të arrijnë nivelet e para krizës në vitin 2022. Krahas pandemisë, ndërprerjet e zinxhirit të furnizimit dhe inflacioni i lartë i energjisë janë një rrezik për rritjen ekonomike.

Mbivendosjet dhe faktorët tjerë rreziku

Në situatat kur parametrat ekzistues të hyrjes, supozimet dhe modelimi nuk mbulojnë të gjithë faktorët përkatës të rrezikut, rregullimet pas modelit dhe faktorët shtesë të rrezikut janë llojet më të rëndësishme të mbivendosjeve. Ky është përgjithësisht rasti nëse ka rrethana të përkohshme, kufizime kohore për të përfshirë në mënyrë adekuate informacionin e ri përkatës në vlerësimin ose ri-segmentimin e portofolit dhe nëse kreditë individuale brenda një portofoli kredie zhvillohen ndryshe nga sa pritej fillimisht. Për shkak të situatës aktuale pandemike, është e nevojshme të pasqyrohen rreziqe shtesë në dëmtime. Sfondi i kësaj është fakti që modelet makroekonomike janë të kalibruar në kohën para COVID-19. Të gjitha këto rregullime miratohen nga Komiteti i Rrezikut të Grupit (GRC). Përveç rregullimeve specifike për COVID-19, ka edhe rregullime të tjera specifike të portofolit, të cilat paraqiten në kategorinë tjetër.

Për modelet qendrore në segmentin e korporatave, rreziku shtesë është konsideruar duke përdorur faktorët e rrezikut, ndërsa në segmentin lokal të shitjes me pakicë, rreziqet janë aplikuar në krye të modeleve. Për ekspozimet me pakicë, rregullimet pas modelit janë llojet kryesore të mbivendosjeve të aplikuara për llogaritjen e humbjeve të pritshme të kredisë. Në përgjithësi, rregullimet pas modelit janë vetëm një zgjidhje e përkohshme për të shmangur shtrembërimet e mundshme. Ato janë të përkohshme dhe zakonisht nuk janë të vlefshme për më shumë se një deri në dy vjet. Mbivendosjet përkatëse për vitin 2021 janë paraqitur në tabelën më poshtë dhe të ndara sipas kategorive përkatëse.

31/12/2021	HPK e modeluar	Rregullimet Pas-modelit						Total
		Lidhur COVID-19		Te tjera		Total		
000 leke								
Banka qendrore	154	-	0%	-	0%	-	0%	154
Qeveritë e përgjithshme	28,202	-	0%	-	0%	-	0%	28,202
Bankat	559	-	0%	-	0%	-	0%	559
Korporata të tjera financiare	34	-	0%	-	0%	-	0%	34
Korporatat jofinanciare	698,862	212,336	30.4%	-	0%	212,336	30.4%	911,198
Individët	816,627	247,066	30.3%	-	0%	247,066	30.3%	1,063,693
Total	1,544,438	459,402	29.7%	-	0%	459,402	29.7%	2,003,840

Rregullimet pas modelit rezultuan në provizione shtesë të fazës 1 dhe 2 prej 459,402 mijë lekësh, nga të cilat 459,402 mijë lekë janë të lidhura me COVID-19.

Rregullimet pas modelit

Rregullimet pas modelit të lidhura me COVID-19 pasqyrojnë ndikimin kolektiv në sektorët që u goditën më shumë nga pandemia: turizmi, hotelet, industrinë e mëtejshme të lidhura, si dhe automobilat, udhëtimet ajrore, nafta dhe gazi, pasuritë e paluajtshme dhe disa mallra konsumi. industrinë. Efektet ishin për shkak të rënies së kërkesës, ndërprerjeve të zinxhirit të furnizimit dhe masave të kontrollit të krizës. Rregullimet e lidhura pas modelit përfshijnë një vlerësim cilësor të ekspozimeve për rritjen e pritshme të konsiderueshme të rrezikut të kredisë dhe transferimin e tyre të mëvonshëm nga Faza 1 në Fazën 2. Kriteret për identifikimin

(27) Humbjet e pritshme të kredisë -vazhdim

e ekspozimeve të tilla bazoheshin kryesisht në industrinë e listuara më sipër (për NVM-të) dhe industrinë e punësimit (për familjet) dhe më tej, kur është e nevojshme, me informacion në lidhje me zbatimin e masave specifike të moratoriumit. Rregullimet pas modelit anulohen ose pasi rreziqet janë materializuar duke transferuar të arkëtueshmet e prekura në Fazën 3 ose nëse rreziqet e pritshme nuk materializohen.

Në vitin 2021, rregullimet pas modelit të COVID-19 për klientët e korporatave u zëvendësuan me metodologjinë më të diferencuar të faktorit të rrezikut të përshkruar më poshtë. Për më tepër, filloj reduktimi gradual i rregullimeve të modeleve të lidhura me COVID-19 për familjet, dhe kjo pritet të përfundojë deri në mesin e vitit 2022 në varësi të skadimit të moratoriumit dhe specifikave të tjera të vendosura nga qeveria. Llogaritë ose nuk do të kene mundësitë të paguajnë deri në këtë kohë ose nuk do të konsiderohen më si rrezik i rritur krediti dhe rregullimi do të anulohet.

Faktorë të tjerë rreziku

Për klientët e korporatave, efektet shtesë të humbjes së pritshme të kredisë janë ndërtuar në humbjet e pritshme të kredisë të modeluara me anë të një matrice të industrisë, specifikave të vendit ose, nëse është e nevojshme, me anë të faktorëve të tjerë të veçantë të rrezikut. Në krye të pamjes ekzistuese specifike të vendit, ne përdorim një diferencim të bazuar në industri për të moduluar më tej parametrat e rrezikut. Kjo matricë e industrisë kombinon një gjendje afatshkurtër të industrisë brenda ciklit ekonomik dhe rrugën e rimëkëmbjes në një horizont trevjeçar. Për shembull, për hotelet, PBB-ja përcakton perspektivën makroekonomike, ndërsa matrica e industrisë tregon një skenar pesimist dhe, në krye të kësaj, zënia e faktorit të rrezikut të veçantë nxit nivelin e ngritur të zhvlerësimeve të Fazës 2. Një komponent tjetër i informacionit largpamës është vonesa kohore e fluksit hyrës ndaj ekspozimit jofunksional dhe Faza 3 për shkak të moratoriumeve dhe masave mbështetëse. Efekti i njëhershëm i përdorimit të metodologjisë më të diferencuar ka kompensuar plotësisht mbivendosjen e mëparshme.

Analiza e ndjeshmërisë

Supozimet më të rëndësishme që ndikojnë në ndjeshmërinë e lejimit të humbjeve të pritshme të kredisë janë si më poshtë:

- Produkti i brendshëm bruto (të gjitha portofolet)
- Norma e papunësisë (të gjitha portofolet)
- Norma afatgjata e obligacioneve të qeverisë (portofole jo-pakicë veçanërisht)

Në tabelën e mëposhtme jepet një krahasim midis zhvlerësimit të akumuluar të raportuar për humbjet e pritshme të kredisë për aktivet financiare në Niveli 1 dhe 2 (peshuar nga 25 për qind optimist, 50 për qind bazë dhe 25 për qind skenarë pesimistë) dhe pastaj çdo skenar i ponderuar me 100 për qind më vete. Skenarët optimistë dhe pesimistë nuk pasqyrojnë raste ekstreme, por mesatarja e skenarëve që shpërndahen në këto raste. Ky informacion është dhënë për qëllime ilustruese.

2021	31/12/2021	100%	100%	100%
Në mijë Lek	(25/50/25%)	Optimist	Bazë	Pesimist
Zhvlerësimi i akumuluar (Niveli 1 & 2)	2,003,782	1,937,589	1,991,959	2,093,622

2020	31/12/2020	100%	100%	100%
Në mijë Lek	(25/50/25%)	Optimist	Bazë	Pesimist
Zhvlerësimi i akumuluar (Niveli 1 & 2)	2,038,166	1,787,114	2,009,898	2,345,753

(27) Humbjet e pritshme të kredisë -vazhdim

Fshirjet nga bilanci

Kreditë dhe letrat me vlerë të borxhit fshihen (pjesërisht ose plotësisht) kur nuk ka shpresa të arsyeshme për rimëkëmbjen. Kjo ndodh kur huamarrësi nuk ka më të ardhura nga operacionet dhe vlerat kolaterale nuk mund të gjenerojnë flukse të mjaftueshme të mjeteve monetare për të shlyer shumat që i nënshtrohen heqjes. Për ekspozimin e shoqërive në falimentim, kreditë shënohen në vlerën e kolateralit nëse shoqëria nuk gjeneron flukse monetare nga biznesi i tij operativ. Biznesi me pakicë merr në konsideratë faktorët cilësorë. Në rastet kur nuk është bërë pagesa për një vit, shumat e papaguara çregjistrohen kur aktivet e zhvlerësuara mund të vazhdojnë të jenë subjekt i veprimeve përbarimore. Për ekspozimin e shoqërive të vlerësuara si biznes me aktivitet të pasigurtë, kreditë janë zhvlerësuar në vlerën e kolateralit nëse shoqëria nuk gjeneron flukse të mjeteve monetare nga biznesi i saj operacional. Biznesi me pakicë merr në konsideratë faktorët cilësorë. Në rastet kur nuk është bërë pagesa për një vit, shumat e papaguara janë shlyer këtu. Shuma kontraktuale e papaguar mbi Aktivet financiare të cilat janë shlyer gjatë periudhës raportuese dhe që ende i nënshtrohen veprimtarisë së përbarimit janë të pa-matura / janë në mijë lekë.

RAIFEISSEN BANK ALBANIA SH.A.
(të gjitha shifrat janë shprehur në mijë Lek)
(28) Ekspozimi i brendshem sipas niveleve

Portofoli i kredisë i Bankës është shumë i larmishëm në aspektin e tipit të klientit, rajonit gjeografik dhe industrisë. Përqendrimet e emrave të vetëm janë gjithashtu të menaxhuara në mënyrë aktive (bazuar në konceptin e Bankave të klientëve të lidhur) me kufizime dhe raportim të rregullt. Si pasojë, granulariteti i portofolit është i lartë. Tabela e mëposhtme tregon aktivet financiare - koston e amortizuar bazuar në palët dhe Nivelit përkatëse. Kjo tregon fokusin e bankës në shoqëritë jofinanciare dhe individët:

2021 Në mijë Lek	Vlera kontabël bruto			Vlera e akumuluar			HPK Raporti i mbulimit		
	Niveli 1	Niveli 2	Niveli 3	Niveli 1	Niveli 2	Niveli 3	Niveli 1	Niveli 2	Niveli 3
Bankat qendrore	6,035,185	-	-	(55)	-	-	0%		
Institucionet qeveritare	76,775,755	70	-	(28,201)	(1)	-	0%	-1%	
Bankat	34,312,527	-	-	(546)	-	-	0%		
Korporata të tjera financiare	3,683,985	-	-	(20)	-	-	0%		
Korporatat jofinanciare	53,990,022	4,967,811	6,901,854	(418,517)	(526,364)	(5,490,786)	-1%	-11%	-80%
Individët	41,261,984	2,832,859	2,695,326	(363,277)	(553,000)	(1,976,793)	-1%	-20%	-73%
nga te cilat kredi hipotekare	18,202,467	1,533,993	391,885	(165,184)	(258,072)	(256,224)	-1%	-17%	-65%
Total	216,059,458	7,800,740	9,597,180	(810,616)	(1,079,365)	(7,467,579)	0%	-14%	-78%

Tabela e mëposhtme tregon detyrimet e kushtëzuara dhe angazhimet e tjera jashtë bilancit nga palët dhe nivelet. Kjo nxjerr në pah fokusin e Bankës ndaj shoqërive jofinanciare.

2021 në mijë LEK	Vlera nominale			Provizione për zërat jashtë bilancit sipas SNRF 9			HPK Raporti i mbulimit		
	Niveli 1	Niveli 2	Niveli 3	Niveli 1	Niveli 2	Niveli 3	Niveli 1	Niveli 2	Niveli 3
Bankat qendrore							0%		
Bankat	2,523,959	-	-	11	-	-	0%		
Korporata të tjera financiare	302,734	-	-	13	-	-	0%		
Korporata jo-financiare	17,891,228	1,218,125	70,073	68,519	17,904	69,865	0%	1%	100%
Individë	3,679,702	25,364	24,490	20,058	2,062	20,627	1%	8%	84%
Total	24,397,623	1,243,489	94,563	88,601	19,966	90,492	0%	2%	96%

RAIFEISSEN BANK ALBANIA SH.A.
(të gjitha shifrat janë shprehur në mijë Lek)
(28) Ekspozimi i brendshem sipas niveleve – vazhdim

Tabela në vijim tregon vlerën kontabël bruto dhe zhvlerësimin e aktiveve financiare - koston e amortizuar që janë zhvendosur nga matja në bazë të humbjeve të pritshme 12-mujore në matje në bazë të humbjeve të pritshme gjatë jetës ose anasjelltas:

2021 në mijë LEK	Vlera kontabël bruto		Zhvlerësimet		Raporti i mbulimit HPK	
	12 muaj HPK	HPK përgjatë gjithë jetës	HPK përgjatë gjithë jetës	HPK përgjatë gjithë jetës	12 muaj HPK	HPK përgjatë gjithë jetës
Transferimi nga HPK 12 muaj në HPK përgjatë gjithë jetës						
Korporatat jo-financiare	(1,813,141)	1,813,141	(49,346)	151,934	2.7%	8.4%
Individë	(1,343,180)	1,343,180	(35,522)	363,423	2.6%	27.1%
Transferimi nga HPK përgjatë gjithë jetës në HPK 12 muaj						
Korporatat jo-financiare	5,101,827	(5,101,827)	73,038	(256,602)	1.4%	5.0%
Individë	1,043,573	(1,043,573)	20,292	(236,527)	1.9%	22.7%

RAIFEISSEN BANK ALBANIA SH.A.
(të gjitha shifrat janë shprehur në mijë Lek)
(29) Zhvlerësimi

Tabela e mëposhtme tregon zhvlerësimin e kredive dhe borxhit për aktivet financiare të matur me koston e amortizuar dhe aktivet financiare.

	Niveli 1 12 muaj HPK	Niveli 2 HPK përgjatë gjithë jetës	Niveli 3 HPK përgjatë gjithë jetës	POCI	Totali
më mijë Lek					
1/1/2021	802,252	1,156,989	7,156,225	1,901,598	11,017,064
Rritja për shkak të origjinimit dhe të blerjes	171,169	9,210	129,072	-	309,451
Zvogëlimi për shkak të mosnjohjes	(10,289)	(14,951)	(891,015)	(11,226)	(927,481)
Ndryshimet për shkak të ndryshimit të rrezikut të kredisë (neto)	(151,948)	(56,601)	572,772	(320,071)	44,152
Zvogëlimi i zbritjes për shkak të shlyerjeve	(568)	(15,283)	(1,069,200)	(576)	(1,085,627)
31/12/2021	810,616	1,079,364	5,897,854	1,569,725	9,357,559

	Niveli 1 12 muaj HPK	Niveli 2 HPK përgjatë gjithë jetës	Niveli 3 HPK përgjatë gjithë jetës	POCI	Totali
më mijë Lek					
1/1/2020	743,673	668,878	6,870,843	1,800,612	10,084,006
Rritja për shkak të origjinimit dhe të blerjes	113,924	43,369	156,302	-	313,595
Zvogëlimi për shkak të mosnjohjes	(33,660)	(50,895)	(589,979)	-	(674,534)
Ndryshimet për shkak të ndryshimit të rrezikut të kredisë (neto)	(21,376)	304,724	1,332,863	103,632	1,719,843
Ndryshimet për shkak të azhornimit të metodologjisë së re	-	201,442	(138,159)	-	63,283
Zvogëlimi i zbritjes për shkak të shlyerjeve	(309)	(10,529)	(475,645)	(2,646)	(489,129)
31/12/2020	802,252	1,156,989	7,156,225	1,901,598	11,017,064

Tabela e mëposhtme tregon zhvillimin e provizioneve për angazhimet e huasë, garancitë financiare dhe angazhimet e tjera:

	Niveli 1 12 muaj HPK	Niveli 2 HPK përgjatë gjithë jetës	Niveli 3 HPK përgjatë gjithë jetës	Totali
në mijë Lek				
1/1/2021	51,509	27,081	46,485	125,074
Rritja për shkak të origjinimit dhe të blerjes	70,925	9,355	93,556	173,836
Zvogëlimi për shkak të mosnjohjes	(9,726)	(3,919)	(38,118)	(51,763)
Ndryshimet për shkak të ndryshimit të rrezikut të kredisë (neto)	(24,106)	(12,550)	(11,430)	(48,086)
Ndryshimet për shkak të azhornimit të metodologjisë së re	-	-	-	-
31/12/2021	88,602	19,967	90,492	199,061

RAIFEISSEN BANK ALBANIA SH.A.

(të gjitha shifrat janë shprehur në mijë Lek)
(29) Zhvlerësimi – vazhdim

	Niveli 1 12 muaj HPK	Niveli 2 HPK përgjatë gjithë jetës	Niveli 3 HPK përgjatë gjithë jetës	Totali
në mijë Lek				
1/1/2020	53,910	8,956	19,206	82,072
Rritja për shkak të origjinimit dhe të blerjes	43,977	13,483	-	57,460
Zvogëlimi për shkak të mosnjohjes	(17,977)	(11,795)	-	(29,772)
Ndryshimet për shkak të ndryshimit të rrezikut të kredisë (neto)	(32,666)	17,478	28,671	13,483
Ndryshimet për shkak të azhurnimit të metodologjisë së re	4,265	(1,041)	(1,392)	1,831
31/12/2020	51,509	27,081	46,485	125,074

Në vonesë

Në tabelën në vijim janë paraqitur kërkesat dhe borxhet në vonesë të matur me kosto të amortizuara ose me vlerën e drejtë nëpërmjet të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse:

2021	Aktive në vonesë pa rritje të konsiderueshme në rrezikun e kredisë që nga njohja fillestare (Niveli 1)			Vlera kontabël Aktive në vonesë me rritje të konsiderueshme në rrezikun e kredisë që nga njohja fillestare por jo të zhvlerësuar (Niveli 2)			Aktive me vonesë të zhvlerësuar (Niveli 3)		
	≤ 30 ditë	> 30 ditë	> 90 ditë	≤ 30 ditë	> 30 ditë	> 90 ditë	≤ 30 ditë	> 30 ditë	> 90 ditë
në mijë Lek									
Korporata	2,260,320	-	-	583,215	33,495	-	624,486	45,272	392,010
Individë	492,206	-	-	158,051	193,674	-	58,981	28,055	407,783
Totali	2,752,526	-	-	741,266	227,169	-	683,467	73,327	799,793

2020	Aktive në vonesë pa rritje të konsiderueshme në rrezikun e kredisë që nga njohja fillestare (Niveli 1)			Vlera kontabël Aktive në vonesë me rritje të konsiderueshme në rrezikun e kredisë që nga njohja fillestare por jo të zhvlerësuar (Niveli 2)			Aktive me vonesë të zhvlerësuar (Niveli 3)		
	≤ 30 ditë	> 30 ditë	> 90 ditë	≤ 30 ditë	> 30 ditë	> 90 ditë	≤ 30 ditë	> 30 ditë	> 90 ditë
në mijë Lek									
Korporata	914,188	-	-	1,238,410	888,046	-	375,815	145,437	1,541,238
Individë	456,661	-	-	260,038	178,380	-	105,200	47,834	378,026
Totali	1,370,849	-	-	1,498,448	1,066,426	-	481,015	193,272	1,919,264

Shuma e ekspozimeve të vonuara në fazën 2 dhe fazën 3 pasqyrojnë rritjen për shkak të efektit të pandemisë COVID-19 dhe aplikimit të moratoriumeve dhe masave të tjera mbështetëse qeveritare (si huatë e garantuara) të cilat tentojnë të ngrijnë numërimin e ditëve me vonesë deri më 31.12.2021, në përputhje me vendimin nr.33, datë 28.05.2020 të Bankës së Shqipërisë.

RAIFEISSEN BANK ALBANIA SH.A.
(të gjitha shifrat janë shprehur në mijë Lek)
(30) Ndarja sipas maturitetit të mbetur

Aktive 2021 në mijë Lek	Aktivet afatshkurtra			Aktivet Afatgjata	
	Pa afat	Deri në 3 muaj	Më shumë se 3 muaj, deri në 1 vit	Më shumë se 1 vit, deri në 5 vjet	Më shumë se 5 vjet
Arka, banka Qendrore dhe llogari të tjera pa afat	22,165,330	-	-	-	-
Aktivet financiare - kosto e amortizuar	-	71,159,323	41,576,140	88,323,521	32,398,394
Aktivet financiare - vlera e drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes	-	889	11,333	-	-
Aktive të tjera	-	22,505	-	-	-
Totali	22,165,330	71,182,717	41,587,473	88,323,521	32,398,394

Detyrime 2021 në mijë Lek	Detyrime afatshkurtra			Detyrimet afatgjata	
	Pa afat	Deri në 3 muaj	Më shumë se 3 muaj, deri në 1 vit	Më shumë se 1 vit, deri në 5 vjet	Më shumë se 5 vjet
Detyrime financiare - kosto e amortizuar	197,540,348	16,346,409	26,889,031	1,434,195	378,484
Detyrime të tjera	-	175,789	-	-	-
Totali	197,540,348	16,522,198	26,889,031	1,434,195	378,484

Aktive 2020 në mijë Lek	Aktivet afatshkurtra			Aktivet Afatgjata	
	Pa afat	Deri në 3 muaj	Më shumë se 3 muaj, deri në 1 vit	Më shumë se 1 vit, deri në 5 vjet	Më shumë se 5 vjet
Arka, banka Qendrore dhe llogari të tjera pa afat	37,751,747	-	-	-	-
Aktivet financiare - kosto e amortizuar	-	52,249,128	38,791,395	73,807,002	20,838,276
Aktivet financiare - vlera e drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes	-	1,278	3,737	-	-
Aktive të tjera	-	24,604	-	-	-
Totali	37,751,747	52,275,010	38,795,132	73,807,002	20,838,276

Detyrime 2020 në mijë Lek	Detyrime afatshkurtra			Detyrimet afatgjata	
	Pa afat	Deri në 3 muaj	Më shumë se 3 muaj, deri në 1 vit	Më shumë se 1 vit, deri në 5 vjet	Më shumë se 5 vjet
Detyrime financiare - kosto e amortizuar	159,723,757	15,282,484	30,439,830	1,231,831	215,571
Detyrime të tjera	-	132,728	-	-	-
Totali	159,723,757	15,415,212	30,439,830	1,231,831	215,571

Rezerva e detyrueshme nuk është përfshirë në analizën e maturitetit për 2021 dhe 2020 pasi nuk është një instrument financiar kontraktual.

(31) Volumet në monedhë të huaj

Në mijë Lek	2021	2020
Aktivet	124,235,403	98,099,703
Detyrimet	111,872,229	84,825,235

Për detaje të mëtejshme mbi ekspozimet në valutë dhe analizën e ndjeshmërisë, referojuni Shënimit "35 Rreziku i Tregut" më poshtë.

Administrimi i rrezikut

Administrimi aktiv i rrezikut është një kompetencë thelbësore e Bankës. Për të identifikuar, matur dhe menaxhuar në mënyrë efektive rreziqet, Banka zhvillon në mënyrë të vazhdueshme sistemin gjithëpërfshirës të administrimit të rrezikut. Administrimi i rrezikut është një pjesë integrale e administrimit të përgjithshëm të bankave. Veçanërisht, përveç kërkesave ligjore dhe rregullative, ai merr parasysh natyrën, shkallën dhe kompleksitetin e aktiviteteve të biznesit të Bankës dhe rreziqet përkatëse. Raporti i rrezikut përshkruan parimet dhe organizimin e administrimit të rrezikut dhe ekzpozimin aktual të rrezikut në të gjitha kategoritë e rrezikut material.

(32) Parimet e administrimit të rrezikut

Banka ka një sistem funksional të parimeve dhe procedurave të rrezikut për matjen dhe monitorimin e rrezikut, i cili synon kontrollin dhe administrimin e rreziqeve materiale në Bankë. Politikat e rrezikut dhe parimet të administrimit të rrezikut janë të përcaktuara nga Bordi Drejtues. Parimet përfshijnë politikat e mëposhtme të rrezikut:

- Administrimi i integruar i rrezikut: Kredia, vendi, tregu, likuiditeti dhe rreziqet operacionale menaxhohen si rreziqe kryesore në baza të Bankës. Për këtë qëllim, këto rreziqe maten, kufizohen, grumbullohen dhe krahasohen me kapitalin e mbulimit të rrezikut në dispozicion.
- Planifikimi i vazhdueshëm: Strategjitë e rrezikut dhe kapitali i rrezikut rishikohen dhe miratohen gjatë procesit të buxhetimit dhe planifikimit njëvjeçar, duke i kushtuar vëmendje të veçantë parandalimit të përqendrimeve të rrezikut.
- Kontrolli i pavarur: Mirëmbahet një personel i qartë dhe ndarja organizative midis veprimeve të biznesit dhe të gjitha aktiviteteve të administrimit të rrezikut ose kontrollit të rrezikut.
- Kontrolli “ex ante” dhe “ex post”: Rreziqet maten vazhdimisht brenda fushës së shitjes së produktit dhe matjes së performancës së rregulluar nga rreziku. Në këtë mënyrë sigurohet që biznesi në përgjithësi kryhet vetëm nën konsideratat e kthimit të rrezikut dhe se nuk ka nxitje për të marrë rreziqe të larta.

Njësitë individuale të administrimit të rrezikut të Bankës zhvillojnë strategji të detajuara të rrezikut, të cilat përcaktojnë objektiva më konkrete të rrezikut dhe standarde specifike në përputhje me këto parime të përgjithshme. Strategjia e përgjithshme e rrezikut të Bankës rrjedh nga strategjia e biznesit të Bankës dhe kërkesa e rrezikut dhe shton aspekte të rëndësishme të rrezikut ndaj strukturës së planifikuar të biznesit dhe zhvillimit strategjik. Këto aspekte përfshijnë, për shembull, kufijtë strukturorë dhe objektivat e raportit të kapitalit që duhet të përmbushen në procesin e buxhetimit dhe në fushën e vendimeve të biznesit. Caqet më specifike për kategoritë individuale të rrezikut janë vendosur në strategjitë e detajuara të rrezikut. Për shembull, strategjia e rrezikut të kredisë e Bankës përcakton kufijtë e portofolit të kredisë për segmentet dhe përcakton autoritetin e miratimit të kredisë për aplikimet me limit.

(33) Organizimi i administrimit të rrezikut

Bordi Drejtues i Bankës siguron organizimin e duhur dhe zhvillimin e vazhdueshëm të administrimit të rrezikut. Dordi vendos se cilat procedura duhet të përdoren për identifikimin, matjen dhe monitorimin e rreziqeve dhe merr vendime drejtuese sipas raporteve dhe analizave të rrezikut. Bordi Drejtues mbështetet në kryerjen e këtyre detyrave nga njësitë e administrimit të rrezikut të pavarur dhe komisionet e veçanta.

Funksionet e administrimit të rrezikut kryhen në nivele të ndryshme në Bankë. Banka zhvillon dhe zbaton konceptet përkatëse si institucioni i kreditit amë. Njësitë e administrimit të rrezikut zbatojnë politikat e rrezikut për llojet specifike të rrezikut dhe marrin vendime aktive drejtuese brenda buxheteve të miratuara të rrezikut për të arritur objektivat e vendosura në politikën e biznesit. Për këtë qëllim, ata monitorojnë rreziqet që rezultojnë nga përdorimi i mjeteve standarde të matjes dhe i raportojnë ato tek njësitë qendrore të administrimit të rrezikut nëpërmjet ndërfaqeve të përcaktuara.

Divizioni qendror i Kontrollit të Rrezikut Bankar merr funksionin e kontrollit të pavarur të rrezikut të kërkuar nga ligji bankar. Përgjegjësitë e tij përfshijnë zhvillimin e një kuadri të gjerë të Bankës për administrimin e rrezikut të bankës (duke integruar të gjitha llojet e rrezikut) dhe përgatitjen e raporteve të pavarura mbi profilin e rrezikut për Komitetin e Rrezikut të Bordit Mbikëqyrës, Bordit të Administrimit të Bankës dhe drejtuesve të njësisë individuale të biznesit. Ai gjithashtu mat masën e kërkuar të mbulimit të rrezikut për njësi të ndryshme të Bankës dhe llogarit përdorimin e buxheteve të kapitalit të rrezikut të alokuar në kuadrin e mjaftueshmërisë së kapitalit të brendshëm.

Komitetet e rrezikut

Komiteti i Rrezikut të Bankës është organi më i lartë vendimmarrës për të gjitha fushat e Bankës lidhur me rrezikun. Ai vendos për metodat e administrimit të rrezikut dhe për konceptet e kontrollit të përdorura përgjithësisht për Bankën dhe për nënndarjet kyçe dhe është përgjegjës për zhvillimin e vazhdueshëm dhe zbatimin e metodave dhe parametrave për përcaktimin e rrezikut dhe për rafinimin e instrumenteve drejtuese. Kjo gjithashtu përfshin përcaktimin e rrezikut dhe buxhetet dhe kufizimet e ndryshme të rrezikut në nivelin e përgjithshëm të Bankës, si dhe monitorimin e situatës aktuale të rrezikut në lidhje me limitet e brendshme të mjaftueshmërisë së kapitalit dhe rreziqet përkatëse. Ai miraton aktivitetet e administrimit të rrezikut dhe kontrollit (siç është shpërndarja e kapitalit të rrezikut) dhe këshillon Këshillin Drejtues në këto çështje. Komiteti i Aktiveve / Detyrimeve të Bankës vlerëson dhe administron strukturën epozicionit financiar dhe rrezikun e likuiditetit dhe përcakton standardet për çmimet e transfertave të fondeve të brendshme. Në këtë kontekst ai luan një rol të rëndësishëm në planifikimin e financimit afatgjatë dhe mbrojtjes së normave të interesit strukturor dhe të kursit të këmbimit valutor. Komiteti i Rrezikut të Tregut kontrollon rreziqet e tregut që rrjedhin instrumentet e mbajtura për shitje dhe mbajtura në maturim dhe përcakton kufijtë përkatës dhe proceset. Në veçanti, mbështetet në raportet e fitimit dhe humbjes, rreziqet e llogaritura dhe përdorimi i limitit, si dhe rezultatet e analizave të skenarit dhe testet e stresit në lidhje me rreziqet e tregut.

Komiteti i Kreditit përbëhen nga përfaqësues të zyrave shërbimit dhe të zyrave mbështetëse, me detyra të stafit në varësi të llojit të klientit (klientët e korporatave, bankat, sovranët dhe shitjet me pakicë). Komisionet e përcaktojnë kriteret specifike të huadhënies për segmente të ndryshme të klientëve dhe marrin të gjitha vendimet e kredive në lidhje me ato segmente në lidhje me procesin e miratimit të kredisë (në varësi të vlerësimit dhe madhësisë së ekspozimit).

Komiteti i kredive me probleme është komiteti më i rëndësishëm në procesin e vlerësimit dhe vendimmarrjes në lidhje me huatë problematike. Komiteti përfshin kryesisht autoritetet vendimmarrëse; kryetari i tij është Drejtori Kryesor i Rrezikut (DKR) i Bankës. Anëtarët e mëtejshëm me të drejtë vote janë ata anëtarë të Bordit Drejtues përgjegjës për divizionet e konsumatorëve, Drejtori Kryesor Financiar (DKF) dhe divizioni përkatës dhe menaxherët e departamenteve nga administrimi i rrezikut dhe administrimi i ekspozimeve të veçanta (stërvitje).

Komiteti i Administrimit dhe Kontrollit të Rrezikut Operacionale të Bankës përbëhet nga përfaqësues të fushave të biznesit (klientët e shitjes me pakicë, të tregut dhe të korporatave) dhe përfaqësues të Pajtueshmërisë (duke përfshirë krimin financiar), Sistemin e Kontrollit të Brendshëm, Operacionet, Sigurinë dhe Kontrollin e Rrezikut, nën kryesimin e DKR. Ky komitet është përgjegjës për administrimin e rrezikut operacional të Bankës (duke përfshirë rrezikun e sjelljes). Ai nxjerr dhe vendos strategjinë e rrezikut operacional bazuar në profilin e rrezikut dhe strategjinë e biznesit dhe gjithashtu bën vendime lidhur me veprimet, kontrollet dhe pranimin e rrezikut.

Sigurimi i cilësisë dhe auditimi i brendshëm

Sigurimi i cilësisë në lidhje me administrimin e rrezikut ka të bëjë me sigurimin e integritetit, qëndrueshmërisë dhe saktësisë së proceseve, modeleve, llogaritjeve dhe burimeve të të dhënave. Kjo është për të siguruar që Banka i përmbahet të gjitha kërkesave ligjore dhe se mund të arrijë standardet më të larta në operacionet e administrimit të rrezikut. Të gjitha këto aspekte koordinohen nga Divizioni i Pajtueshmërisë Bankare, i cili analizon sistemin e kontrollit të brendshëm në mënyrë të vazhdueshme dhe - nëse veprimet janë të nevojshme për të adresuar ndonjë mangësi - është gjithashtu përgjegjës për përcjelljen e zbatimit të tyre.

Dy funksione shumë të rëndësishme në sigurimin e mbikëqyrjes së pavarur kryhen nga divizionet e Auditimit dhe Pajtueshmëria: Auditimi i pavarur i brendshëm është një kërkesë ligjore dhe një shtyllë qendrore e sistemit të kontrollit të brendshëm. Auditimi i brendshëm periodikisht vlerëson të gjitha proceset e biznesit dhe kontribuon në mënyrë të konsiderueshme për sigurimin dhe përmirësimin e tyre. I dërgon raportet e tij drejtpërdrejt në Bordin Drejtues të Bankës, i cili i diskuton ato në baza të rregullta në mbledhjet e tij të Bordit.

Zyra e Përputhshmërisë është përgjegjëse për të gjitha çështjet që kanë të bëjnë me përmbushjen e kërkesave ligjore në plotësim dhe si pjesë integrale të sistemit të kontrollit të brendshëm. Kështu, monitorohet përputhja me rregulloret ekzistuese në operacionet ditore.

(34) Administrimi i rrezikut të përgjithshëm të Bankës

Mbajtja e një niveli të mjaftueshëm të kapitalit është një objektivi kryesor i Bankës. Kërkesat e kapitalit monitorohen rregullisht bazuar në nivelin e rrezikut të matur sipas modeleve të brendshme dhe në zgjedhjen e modeleve të përshtatshme merret parasysh rëndësia e rreziqeve që vlerësohen çdo vit. Ky koncept i administrimit të rrezikut të përgjithshëm të bankës siguron përmbushjen e kërkesave të kapitalit si nga perspektiva rregullative (qëndrueshmëria dhe statusi i vazhdueshëm) dhe nga perspektiva ekonomike (vlerësimi objektivi). Kështu ajo mbulon aspektet sasiore të procesit të vlerësimit të mjaftueshmërisë së kapitalit të brendshëm (ICAAP) siç kërkohet ligjërisht. Procesi i plotë i ICAAP i Bankës auditohet gjatë procesit të rishikimit mbikëqyrës në baza vjetore.

Që prej 31 dhjetorit 2019, përhapja e COVID-19 ka pasur ndikim të madh në shumë ekonomi në mbarë globin. Në shumë vende, bizneset po detyrohen të ndërpresin ose kufizojnë aktivitetet për periudha të gjata ose të pacaktuara kohore. Masat e marra për të përmirësuar përhapjen e virusit, përfshirë ndalimet e udhëtimit, karantinat, distancimin shoqëror dhe mbylljen e shërbimeve jo thelbësore kanë shkaktuar ndërprerje të rëndësishme për bizneset në të gjithë botën, duke rezultuar në një ngadalësim ekonomik. Tregjet globale të aksioneve kanë pësuar gjithashtu një paqëndrueshmëri të madhe dhe një ngadalësim të ndjeshëm.

Qeveria ka njoftuar për dhënien e një garancie sovrane për të gjitha bizneset të cilat po përballen me probleme të likuiditetit dhe do të kenë nevojë për financim. Për më tepër, Banka e Shqipërisë ka njoftuar se klientet që do të përballen me probleme të likuiditetit mund të kërkojnë shtyrjen e shlyerjes së detyrimeve të tyre ndaj Bankave për një periudhë 3 mujore. Kohëzgjatja dhe ndikimi i pandemisë COVID-19, si dhe efektiviteti i masave të qeverisë dhe bankës qendrore, mbeten ende të vështira të përcaktohen në kohë. Nuk është e mundur të vlerësohet me besueshmëri kohëzgjatja dhe ashpërsia e këtyre pasojave, si dhe ndikimi i tyre në pozicionin financiar dhe rezultatet e Bankës për periudhat e ardhshme.

Korniza e sjelljes të rrezikut (KSR) kufizon rrezikun e përgjithshëm të Bankës në përputhje me objektivat strategjike të Bankës dhe cakton kapitalin e rrezikut të llogaritur sipas kategorive të ndryshme të rrezikut dhe zonave të biznesit. Qëllimi kryesor i KSR është të kufizojë rrezikun, veçanërisht në skenarët e kundërt dhe për rreziqet kryesore të njëanshme në mënyrë të tillë që të sigurojnë pajtueshmëri me raportet minimale rregullatore. Rrjedhimisht, KSR bazohet në tri shtyllat e ICAAP (vlerësimi objektivi, vijimësia e biznesit, perspektiva e qëndrueshmërisë) dhe përcakton limitet e rrezikut të përqendrimit për llojet e rrezikut të identifikuar si të rëndësishme në vlerësimin e rrezikut. Përveç kësaj, qëndrimi ndaj rrezikut i vendosur nga Bordi Drejtues dhe strategjia e rrezikut të Bankës dhe zbatimi i tij raportohen rregullisht në Komitetin e Rrezikut të Bordit Mbikëqyrës.

Objektivi	Rreziku	Teknika e matjes	Niveli i besimit
Perspektiva e vlerësimit të synuar	Rreziku i mos plotësimit të kërkesave nga huadhënësit kryesor të Bankës	Humbja e papritur për horizontin e rrezikut njëvjeçar (kapitali ekonomik) nuk mund të tejkalojë nivelin aktual të kapitalit dhe detyrimeve të varura	99.92% si rrjedh nga probabiliteti i objektivave të vlerësimit të parazgjedhur
Perspektiva e biznesit vijimësi	Rreziku i mosplotësimit të kërkesës së kapitalit rregullator sipas CRR	Kapaciteti i marrjes së rrezikut (fitimet e projektuara plus kapitali që tejkalon kërkesat rregullatore) nuk mund të tejkalojë vlerën me rrezik të Bankës (horizonti rreziku një vjeçar)	95 për qind, duke reflektuar gatishmërinë e pronarëve për të injektuar fonde shtesë vetanake
Perspektiva e qëndrueshmërisë	Rreziku i rënies nën një raport të qëndrueshëm tier 1 gjatë gjithë ciklit ekonomik	Projeksionet e kapitalit dhe të ardhurave për një periudhë planifikuese trevjeçare bazuar në supozimet e një rënie të konsiderueshme në ekonomi	85-90 për qind, bazuar në vendimet e mundshme të administrimit për të ulur rrezikun përkohësisht ose për të rritur kapitalin e kapitalit shtesë

RAIFEISSEN BANK ALBANIA SH.A.

(të gjitha shifrat janë shprehur në mijë Lek)

(35) Rreziku i kredisë

Rreziku i kredisë është rreziku më i madh për biznesin e Bankës. Rreziku i kredisë nënkupton rrezikun e humbjes financiare nëse ndonjë nga klientët ose palët e treta nuk i përmbush detyrimet kontraktuale ndaj Bankës. Rreziku i kredisë vjen kryesisht nga huatë dhe paradhëniet ndaj bankave, huatë dhe paradhëniet për klientët, angazhimet e huadhënies dhe garancitë financiare të dhëna. Banka gjithashtu është e ekspozuar ndaj rreziqeve të tjera të kreditit që rrjedhin nga investimet në letrat me vlerë të borxhit dhe ekspozimet e tjera të lidhura me aktivitetet tregtare, marrëveshjet e shlyerjes dhe transaksionet e anasjellta të riblerjes.

Për fundin e vitit 2020, Banka pret një rritje të portofolit të kredive jo-performuese për shkak të rënies ekonomike. Pas shfaqjes së emergjencës së pandemisë COVID-19, Banka po analizon ndryshimet makroekonomike dhe do të pasqyrojë këto ndryshime në Stress-testet e përdorura për të përshkruar ndikimin e COVID-19 në llogaritjen e Humbjeve të Pritshme të Kredisë.

Ekspozimi total i kredisë i përdorur në administrimin e portofolit përfshin të dyja ekspozimet në dhe jashtë pasqyrës së pozicionit financiar përpara aplikimit të faktorëve të konvertimit të kredisë, dhe kështu përfaqëson ekspozimin total të kredisë. Nuk zvogëlohet nga efektet e zbutjes së rrezikut të kredisë, si garancitë ose kolaterali fizik, efektet që megjithatë konsiderohen në vlerësimin e përgjithshëm të rrezikut të kredisë. Ekspozimi total i kredisë është përdorur - nëse nuk është shprehur ndryshe - për t'u referuar ekspozimeve në të gjitha tabelat e mëposhtme në raportin e rrezikut.

Tabela e mëposhtme tregon ekspozimin total të kredisë sipas klasës së aktiveve (modelet e vlerësimit):

në mijë LEK	31 dhjetor 2021	31 dhjetor 2020
Klientet korporata	68,901,186	50,254,522
Financimi i projekteve	4,839,225	5,377,549
Klientet me pakicë	61,818,427	60,012,940
Bankat	51,305,749	45,782,532
Sovranët	115,138,275	103,319,924
Total	302,002,862	264,747,467

Ekspozimi total i kredisë përfshin balancat e parave në bankat qendrore dhe depozitat e tjera në banka (Shënimi 10), aktivet financiare me koston e amortizuar (Shënimi 11) dhe angazhimet e huasë, garancitë financiare të dhëna dhe angazhimet e tjera të dhëna (Shënimi 23).

Portofoli i kredisë – klientët korporata

Modelet e brendshme të vlerësimit për klientët e korporatave marrin parasysh parametrat cilësorë, raportet e ndryshme nga deklaratat e pozicionit financiar dhe raportet e fitimit që mbulojnë aspekte të ndryshme të aftësisë kreditore të klientëve për industri dhe industri të ndryshme. Përveç kësaj, modeli për korporatat më të vogla gjithashtu përfshin një përbërës të sjelljes së llogarisë.

Tabela e mëposhtme tregon totalin e vlerësimit të brendshëm të ekspozimit ndaj kredisë (korporatat e mëdha, korporatat e mesme dhe korporatat e vogla). Për qëllime prezantimi, notat individuale të shkallës së vlerësimit janë kombinuar në nëntë klasifikime kryesore.

Në mijë Lek	31 dhjetor 2021	Share	31 dhjetor 2020	Share
1 Rrezik minimal	5,479,055	7.95%	-	0.00%
2 Gjendje e shkëlqyer e kredisë	-	0.00%	-	0.00%
3 Gjendje shumë e mirë e kredisë	143,660	0.21%	61,206	0.12%
4 Gjendje e mirë e kredisë	1,251,326	1.82%	799,848	1.59%
5 Gjendje e shëndoshë e kredisë	26,906,404	39.05%	14,450,686	28.75%
6 Gjendje e pranueshme e kredisë	23,296,508	33.81%	14,248,250	28.35%
7 Gjendja marginale e kredisë	7,101,979	10.31%	9,072,354	18.05%
8 Gjendja e dobët e kredisë / nën standard	3,776,634	5.48%	2,783,251	5.54%
9 Gjendje shumë e dobët e kredisë / e dyshimtë	932,736	1.35%	1,024,722	2.04%
10 E zhvlerësuar	17	0.00%	7,813,423	15.55%
NR E pa klasifikuar	12,867	0.02%	781	0.00%
Total	68,901,186	100.00%	50,254,521	100.00%

RAIFEISSEN BANK ALBANIA SH.A.
(të gjitha shifrat janë shprehur në mijë Lek)
(35) Rreziku i kredisë-vazhdim

Modeli i vlerësimit për financimin e projektit ka pesë klasa dhe merr parasysh probabilitetet individuale të parazgjedhur dhe kolateralin në dispozicion. Ndarja e ekspozimit të financimit të projektit të bankës është paraqitur në tabelën e mëposhtme:

Në mijë Lek	31 dhjetor 2021	Pjesa në %	31 dhjetor 2020	Pjesa në %
6.1 Profili i shkëlqyeshëm i rrezikut të projektit - rrezik shumë i ulët	865,624	17.89%	1,194,951	22.22%
6.2 Profili i mirë i rrezikut të projektit - rrezik i ulët	3,557,951	73.52%	3,591,597	66.79%
6.3 Profili i pranueshëm i rrezikut të projektit - rreziku mesatar	1	0.00%	125,498	2.33%
6.4 Profili i dobët i rrezikut të projektit - rreziku i lartë	-	0.00%	-	0.00%
6.5 E zhvlerësuar	415,649	8.59%	465,503	8.66%
NR E pa klasifikuar	-	0.00%	-	0.00%
Total	4,839,225	100.00%	5,377,549	100.00%

Tabela më poshtë jep një ndarje të ekspozimit total të kredisë për korporatat dhe financimin e projektit sipas industrisë:

në mijë LEK	31 dhjetor 2021	Pjesa në %	31 dhjetor 2020	Pjesa në %
Prodhim	15,312,246	20.77%	12,993,605	23.36%
Tregtia me shumicë dhe pakicë	22,525,711	30.55%	17,582,480	31.60%
Ndërmjetësimi financiar	18,508	0.03%	35	0.00%
Pasuri të patundshme	2,425,062	3.29%	2,164,166	3.89%
Ndërtim	7,462,866	10.12%	7,027,177	12.63%
Shërbimet e pavarura / teknike	-	0.00%	-	0.00%
Transport, magazinim dhe komunikim	3,946,612	5.35%	3,412,598	6.13%
Furnizimi me energji, gaz, avull dhe ujë të ngrohtë	16,601,238	22.51%	8,391,317	15.08%
Industritë e tjera	5,448,168	7.39%	4,060,693	7.30%
Total	73,740,411	100.00%	55,632,070	100.00%

Portofoli i kredisë - Klientë me pakicë

Klientet me pakicë janë të ndarë në individë privatë dhe ndërmarrje të vogla dhe të mesme (NVM). Për klientet me pakicë përdoret një sistem me dy pikë, i përbërë nga vlerësimi fillestar dhe ad hoc i bazuar në të dhënat e klientit dhe të vlerësimit të sjelljes bazuar në të dhënat e llogarisë. Tabela e mëposhtme tregon ekspozimin e kredisë të Bankës ndaj klientëve me pakicë:

në mijë LEK	31 dhjetor 2021	Pjesa në %	31 dhjetor 2020	Pjesa në %
Klientët me pakicë - individë privatë	50,519,725	82%	44,879,671	75%
Klientët me pakicë - njësi të vogla dhe të mesme	11,298,702	18%	15,133,269	25%
Total	61,818,427	100.00%	60,012,940	100.00%

Tabela e mëposhtme tregon ekspozimin total të kredisë për klientët me pakicë (individët privatë dhe mikro njësitë) sipas vlerësimit të brendshëm:

RAIFEISSEN BANK ALBANIA SH.A.
(të gjitha shifrat janë shprehur në mijë Lek)

në mijë LEK	31 dhjetor 2021	Pjesa në %	31 dhjetor 2020	Pjesa në %
0.5 Rrezik minimal	1,263,628	2.44%	1,074,072	2.35%
1.0 Gjendje e shkëlqyer e kredisë	1,085,955	2.09%	974,658	2.14%
1.5 Gjendje shumë e mirë në kredi	4,937,617	9.52%	2,949,757	6.46%
2.0 Gjendja e mirë e kredisë	15,548,149	29.99%	11,211,241	24.57%
2.5 Gjendja e shëndoshë e kredisë	12,437,240	23.99%	12,567,469	27.54%
3.0 Gjendje e pranueshme e kredisë	4,464,197	8.61%	5,241,973	11.49%
3.5 Gjendja marginale e kredisë	2,141,344	4.13%	2,041,402	4.47%
4.0 Gjendja e dobët e kredisë / nën standard	1,218,056	2.35%	1,311,457	2.87%
4.5 Gjendje shumë e dobët e kredisë / e dyshimtë	818,644	1.58%	1,244,445	2.73%
5.0 E zhvlerësuar	2,624,224	5.06%	2,548,352	5.58%
NR E pa klasifikuar	5,312,099	10.24%	4,467,213	9.79%
Total	51,851,153	100.00%	45,632,038	100.00%

RAIFEISSEN BANK ALBANIA SH.A.

(të gjitha shifrat janë shprehur në mijë Lek)
(35) Rreziku i kredisë-vazhdim

Tabela e mëposhtme tregon ekspozimin total të kredisë ndaj klientëve me pakicë (ndërmarrjet e ndërmarrjeve të vogla) sipas vlerësimit të brendshëm:

in LEK thousand	31 dhjetor 2021	Pjesa në %	31 dhjetor 2020	Pjesa në %
1 Rrezik minimal	181,423	1.82%	183,807	1.28%
2 Gjendje e shkëlqyer e kredisë	167,503	1.68%	397,905	2.77%
3 Gjendje shumë e mirë në kredi	965,097	9.68%	514,439	3.58%
4 Gjendje e mirë e kredisë	1,327,611	13.32%	850,613	5.91%
5 Gjendje e shëndoshë e kredisë	1,545,690	15.51%	3,286,912	22.86%
6 Gjendje e pranueshme e kredisë	2,052,651	20.59%	2,823,117	19.63%
7 Gjendje marginale e kredisë	1,563,803	15.69%	2,954,348	20.54%
8 Gjendje e dobët e kredisë / nën standard	904,391	9.07%	1,470,362	10.22%
9 Gjendje shumë e dobët e kredisë / e dyshimtë	282,273	2.83%	850,935	5.92%
10 E zhvlerësuar	972,428	9.76%	1,045,927	7.27%
NR E pa klasifikuar	4,404	0.04%	2,535	0.02%
Total	9,967,274	100.00%	14,380,902	100.00%

Tabela më poshtë tregon ekspozimin total të kredisë me pakicë sipas produktit:

në mijë LEK	31 dhjetor 2021	Pjesa në %	31 dhjetor 2020	Pjesa në %
Kreditë hipotekare	23,486,219	37.99%	20,469,686	34.11%
Kreditë personale	20,810,192	33.66%	18,241,566	30.40%
Kartat e kreditit	2,228,649	3.61%	2,432,437	4.05%
Financimi i NVM-ve	9,967,274	16.12%	14,380,902	23.96%
Mbitërheqje	5,326,093	8.62%	4,488,349	7.48%
Total	61,818,427	100.00%	60,012,940	100.00%

Portofoli i kredisë – Bankat

Tabela e mëposhtme tregon ekspozimin total të kredisë sipas klasifikimit të brendshëm për bankat (duke përfshirë bankat qendrore). Për shkak të numrit të vogël të klientëve (psh. humbjeve të vëzhguara), probabiliteti i humbjeve të klasifikimit individual në këtë klasë të aseteve llogaritet bazuar në një kombinim të të dhënave të brendshme dhe të jashtme.

in LEK thousand	31 dhjetor 2021	Pjesa në %	31 dhjetor 2020	Pjesa në %
1 Rrezik minimal	730,760	1%	2,126,202	5%
2 Gjendje e shkëlqyer e kredisë	22,743,967	44%	16,398,349	36%
3 Gjendje shumë e mirë në kredi	10,857,654	21%	5,150,408	11%
4 Gjendja e mirë e kredisë	4,281,109	8%	4,099,736	9%
5 Gjendja e shëndoshë e kredisë	5,061,579	10%	8,376,141	18%
6 Gjendje e pranueshme e kredisë	16,277	0%	23,514	0%
7 Gjendje marginale e kredisë	107,744	0%	107,748	0%
8 Gjendje e dobët e kredisë / nën standard	-	0%	120,001	0%
9 Gjendje shumë e dobët e kredisë / e dyshimtë	-	0%	-	0%
10 E zhvlerësuar	-	0%	-	0%
NR E pa klasifikuar	7,506,659	15%	9,380,435	20%
Total	51,305,749	100%	45,782,532	100%

Tabela e mëposhtme tregon ekspozimin total të kredisë ndaj bankave (duke përfshirë bankat qendrore) sipas produktit:

RAIFEISSEN BANK ALBANIA SH.A.*(të gjitha shifrat janë shprehur në mijë Lek)*

në mijë LEK	31 dhjetor 2021	Pjesa në %	31 dhjetor 2020	Pjesa në %
Hua dhe paradhenie	5,977,071	12%	4,271,764	9%
Obligacionet	3,625,581	7%	8,147,020	18%
Repo	1,182,874	2%	1,184,562	3%
Tregu parave	29,504,071	58%	19,860,408	43%
Te tjeta	11,016,152	21%	12,318,778	27%
Total	51,305,749	100%	45,782,532	100%

RAIFEISSEN BANK ALBANIA SH.A.*(të gjitha shifrat janë shprehur në mijë Lek)***(35) Rreziku i kredisë-vazhdim**

Portofoli i kredisë – Qeveritë qendrore

Një tjetër klasë e aktiveve formohet nga qeveritë qendrore, bankat qendrore dhe komunat rajonale, si dhe subjektet e tjera të sektorit publik. Tabela më poshtë jep një ndarje të ekspozimit total ndaj qeverive qendrore (duke përfshirë bankat qendrore) sipas vlerësimit të brendshëm:

Në mijë Lek		31 dhjetor 2021	Pjesa në %	31 dhjetor 2020	Pjesa në %
A2	Gjendje shumë e mirë e kredisë	3,639,251	3.16%	1	0.00%
A5	Gjendje e mirë e kredisë	105,815,490	91.90%	103,153,600	99.84%
C1	Gjendje e shkëlqyer e kredisë	2,346,921	2.04%	-	0.00%
C2	Gjendje shumë e mirë e kredisë	1,404,256	1.22%	-	0.00%
C3	Gjendje shumë e mirë e kredisë	5	0.00%	-	0.00%
C4	Gjendje e mirë e kredisë	1,210,908	1.05%	-	0.00%
N	E pa klasifikuar	721,444	0.63%	166,323	0.16%
Total		115,138,275	100.00%	103,319,924	100.00%

Tabela e mëposhtme tregon ekspozimin total të kredive ndaj sovranëve (duke përfshirë bankat qendrore) sipas produktit:

në mijë LEK	31 dhjetor 2021	Pjesa në %	31 dhjetor 2020	Pjesa në %
Hua dhe paradhanie	32,327,505	28.08%	45,985,739	44.51%
Obligacionet	76,775,585	66.68%	51,153,430	49.51%
Tregu i parave	6,035,185	5.24%	6,180,755	5.98%
Te tjera	-	0.00%	-	0.00%
Total	115,138,275	100%	103,319,924	100%

RAIFEISSEN BANK ALBANIA SH.A.

(të gjitha shifrat janë shprehur në mijë Lek)
(35) Rreziku i kreditë-vazhdim

Ekspozimet jo-performuese (EJP-se)

Tabela në vijim paraqet ekspozimet jo-performuese duke përfshirë së bashku ekspozimet të humbura dhe jo të humbura.

në mijë LEK	EJP		Raporti i EJP		Raporti i mbulimit të EJP	
	2021	2020	2021	2020	2021	2020
Korporatat jofinanciare	6,926,293	9,476,012	10.52%	17.34%	80.27%	76.11%
Individët	2,642,570	2,680,911	0.10%	6.48%	75.42%	75.25%
Hua dhe paradhënie	9,568,863	12,156,923	6.25%	5.28%	78.93%	74.08%
Obligacionet	-	-	-	-	-	-
Total	9,568,863	12,156,923	6.25%	5.28%	78.93%	74.08%

Huatë me probleme (HP)

Sipas Nenit 178 CRR, përkufizimi i humbjes dhe i huave me probleme (HP) shkaktohet nëse mund të supozohet se një klient nuk ka gjasa të përmbushë detyrimet e tij të huasë në bankë ose nëse debitori ka kaluar së paku 90 ditë për çdo detyrim ndaj bankës. Për klientët jo-retail, dymbëdhjetë tregues të ndryshëm përdoren për të identifikuar një ngjarje të paracaktuar. Për shembull, një ngjarje humbjeje zbatohet nëse një klient përfshihet në procedurat e paafëtisë paguese ose të ngjashme, nëse ka qenë e nevojshme të njihet një zhvlerësim ose zbritje e drejtpërdrejtë mbi një hua të klientit ose nëse administrimi i rrezikut të huasë ka gjykuar një llogari të arkëtueshme të mos jetë tërësisht i rikuperueshëm ose njësia e testimit po konsideron një ristrukturim.

Tabela e mëposhtme tregon pjesëmarrjen e huave me probleme (HP) në klasat e aktiveve të përcaktuara (duke përfshirë zërat jashtë gjendjes financiare):

në mijë LEK	HP		Raporti HP		Raporti i mbulimit HP	
	2021	2020	2021	2020	2021	2020
Korporatat jofinanciare	6,926,231	9,475,819	2.02%	17.07%	80.27%	75.90%
Individët	2,642,570	2,680,911	0.10%	6.48%	75.42%	75.25%
Totali i jo-bankave	9,568,801	12,156,730	0.32%	12.23%	78.93%	74.70%
Bankat	-	-	-	-	-	-
Total	9,568,801	12,156,730	0.32%	12.23%	78.93%	74.70%

Tabelat e mëposhtme tregojnë ndryshimet në kreditë me probleme në klasat e aktiveve të përcaktuara (duke përfshirë zërat jashtë gjendjes financiare):

në mijë LEK	Më 1/1/2021	Shtesa	Zvogëlime	më 31/12/2021
Korporatat jofinanciare	9,475,818	568,426	(3,118,013)	6,926,231
Individët	2,680,912	552,141	(590,483)	2,642,570
Totali i jo-bankave	12,156,730	1,120,567	(3,708,496)	9,568,801
Bankat	-	-	-	-
Total	12,156,730	1,120,567	(3,708,496)	9,568,801

Në zvogëlime përfshihen ripagimet, fshirjet dhe daljet nga kategoria e HP.

në mijë LEK	Më 1/1/2020	Shtesa	Zvogëlime	më 31/12/2020
Korporatat jofinanciare	9,726,154	1,098,461	(1,348,797)	9,475,818
Individët	2,393,415	836,077	(548,580)	2,680,912
Totali i jo-bankave	12,119,569	1,934,538	(1,897,377)	12,156,730
Bankat	-	-	-	-
Total	12,119,569	1,934,538	(1,897,377)	12,156,730

RAIFEISSEN BANK ALBANIA SH.A.*(të gjitha shifrat janë shprehur në mijë Lek)*
(36) Rreziku i kredisë-vazhdim

Përqëndrimi i rrezikut

Portofoli i kredisë së Bankës është shumë i diversifikuar në aspektin e rajonit gjeografik dhe të industrisë. Përqëndrimet e ekspozimeve janë gjithashtu të administruara në mënyrë aktive (bazuar në konceptin e grupeve të klientëve të lidhur) përmes kufizimeve dhe raportimit të rregullt. Si rezultat, granulariteti i portofolit është i lartë. Si pjesë e riorganizimit strategjik të Bankës, strukturat kufizuese për rrezikun e përqëndrimin u rishikuan për secilin segment të klientëve. Ndarja rajonale e ekspozimeve pasqyron diversifikimin e gjerë të biznesit të kredisë në tregjet e Bankës. Tabela në vijim tregon shpërndarjen e ekspozimeve të kredive në të gjitha klasat e aktiveve nga vendi i huamarrësit, të grupuara sipas rajoneve:

në mijë LEK	2021	Share	2020	Share
Republika Çeke	54	0%	4,434,178	2%
Poloni	3,625,628	1%	3,713,794	1%
Austri	23,918,002	8%	7,496,405	3%
Gjermani	4,212,816	1%	8,990,972	3%
Britania e Madhe	88,149	0%	682	0%
Francë	4,358,068	1%	162,178	0%
Holandë	1,151,617	0%	-	0%
Itali	58,720	0%	1,810	0%
Rumani	1,031	0%	249	0%
Shqipëri	244,093,497	82%	231,197,477	89%
Zvicër	3,414,594	1%	123,707	0%
Amerika e Veriut	3,003,330	1%	208,995	0%
Pjesa tjetër e Botës	8,638,021	3%	3,536,254	1%
Total	296,563,556	100%	259,866,702	100.00%

Tabela e mëposhtme tregon ekspozimin e kredisë në të gjitha klasat e aktiveve sipas monedhës:

në mijë LEK	2021	Pjesa në %	2020	Pjesa në %
Euro (EUR)	112,044,038	36.51%	94,868,225	36.51%
SHBA-Dollar (USD)	22,068,851	5.00%	12,990,647	5.00%
Franga zvicerane (CHF)	335,077	0.18%	465,830	0.18%
Leku shqiptar (ALL)	157,584,460	56.57%	147,001,237	56.57%
Monedha të tjera të huaja	4,531,130	1.75%	4,540,763	1.75%
Total	296,563,556	100.00%	259,866,702	100.00%

RAIFEISSEN BANK ALBANIA SH.A.*(të gjitha shifrat janë shprehur në mijë Lek)***(35) Rreziku i kredisë-vazhdim**

Tabela e mëposhtme tregon ekspozimin e përgjithshëm të kredisë të Bankës bazuar në klasifikimin e industrisë së klientëve:

në mijë LEK	2021	Share	2020	Share
Bankat dhe sigurimet	82,234,481	27.54%	40,145,991	15.45%
Individët private	50,519,725	16.92%	46,083,523	17.73%
Administrata publike dhe institucionet e mbrojtjes dhe sigurimeve shoqërore	68,993,104	23.10%	52,552,523	20.22%
Tregtia me shumicë dhe tregtia e komisioneve (përveç tregtimit të makinave)	-	0.00%	-	0.00%
Prodhime të tjera	-	0.00%	-	0.00%
Aktivitetet e pasurive të patundshme	2,550,335	0.85%	2,251,196	0.87%
Ndërtim	9,470,285	3.17%	8,999,107	3.46%
Aktivitete të tjera të biznesit	10,180,417	3.41%	54,365,286	20.92%
Tregti me pakicë, përveç riparimit të automjeteve	27,910,365	9.35%	24,896,375	9.58%
Furnizimi me energji, gaz, avull dhe ujë të ngrohtë	16,730,005	5.60%	8,497,590	3.27%
Prodhimi i metaleve bazë	15,319,851	5.13%	14,349,571	5.52%
Transport tjetër	5,234,655	1.75%	4,365,965	1.68%
Transporti tokësor, transporti nëpërmjet tubacioneve	124,484	0.04%	99,499	0.04%
Prodhimi i produkteve ushqimore dhe pijeve	-	0.00%	-	0.00%
Prodhimi i makinerive dhe pajisjeve	-	0.00%	-	0.00%
Shitja e automjeteve	-	0.00%	-	0.00%
Nxjerrja e naftës së papërpunuar dhe gazit natyror	2,985,584	1.00%	2,997,509	1.15%
Industritë e tjera	6,360,688	2.13%	262,568	0.10%
Total	298,613,979	100.00%	259,866,702	100.00%

(36) Rreziku i tregut

Banka përcakton rrezikun e tregut si rrezik i humbjeve të mundshme që rrjedhin nga ndryshimet në çmimet e tregut të pozicioneve të tregtimit dhe të investimeve. Vlerësimet e rrezikut të tregut bazohen në ndryshimet në kurset e këmbimit, normat e interesit, përhapjet e kredisë, çmimet e kapitalit dhe të mallrave dhe parametrat e tjerë të tregut (p.sh. luhatjet e nënkuptuara).

Rreziqet e tregut nga sektori i klientëve transferohen në sektorin e Thesarit duke përdorur metodën e çmimit të transferimit. Thesari është përgjegjës për administrimin e rreziqeve strukturore të tregut dhe për respektimin e kufirit të përgjithshëm të Bankës. Sektori i Tregjeve të Kapitalit është përgjegjës për tregtinë e pronarit, për bërjen e tregut dhe për biznesin tregtar në tregun e parasë dhe në produktet e tregut të kapitalit.

Organizimi i administrimit të rrezikut të tregut

Të gjitha rreziqet e tregut maten, monitorohen dhe administrohen në nivel Banke.

Komiteti i Rrezikut të Tregut është përgjegjës për çështjet strategjike të administrimit të rrezikut të tregut. Ai është përgjegjës për administrimin dhe kontrollin e të gjitha rreziqeve të tregut në Bankë. Kufiri i përgjithshëm i Bankës vendoset nga Bordi Drejtues në bazë të kapacitetit të marrjes së rrezikut dhe buxhetit të të ardhurave. Ky kufi ndahet në nën kufij në koordinim me ndarjet e biznesit sipas strategjisë, modelit të biznesit dhe qasjes ndaj rrezikut.

RAIFEISSEN BANK ALBANIA SH.A.

(të gjitha shifrat janë shprehur në mijë Lek)

(36) Rreziku i tregut-vazhdim

Departamenti i Administrimit të Rrezikut të Tregut siguron që vëllimi i biznesit dhe lloji i produkteve përputhen me strategjinë e përcaktuar të Bankës. Ai është përgjegjës për zbatimin dhe rritjen e proceseve të administrimit të rrezikut, infrastrukturës dhe sistemeve të administrimit të rrezikut, manualeve dhe teknikave të matjes për të gjitha kategoritë e rrezikut të tregut dhe rrezikun e kredisë që rrjedh nga ndryshimet e çmimeve të tregut në transaksionet derivative. Për më tepër, Administrimi i Rrezikut të Tregut në mënyrë të pavarur mat dhe raporton të gjitha rreziqet e tregut në baza ditore.

Të gjitha produktet në të cilat mund të mbahen pozicionet e hapura janë të shënuara në katalogun e produkteve. Produktet e reja shtohen në këtë listë vetëm pas përfundimit me sukses të procesit të miratimit të produktit. Aplikacionet e produktit kontrollohen tërësisht për çdo rrezik. Ato miratohen vetëm nëse produktet e reja mund të zbatohen në sistemet e administrimit të rrezikut të bankës në “front and back office”.

Sistemi limit

Banka përdor një qasje gjithëpërfshirëse të administrimit të rrezikut si për librin tregtar ashtu dhe për atë bankar (qasja e totalit të kthimit). Prandaj, rreziku i tregut administrohet në mënyrë të qëndrueshme në të gjitha librat tregtar dhe bankar. Treguesit e mëposhtëm maten dhe kufizohen në baza ditore në sistemin e administrimit të rrezikut të tregut:

- Vlera në rrezik (VR) - (niveli i besueshmërisë: 99 për qind, horizonti i rrezikut: një ditë) Vlera në rrezik është instrumenti drejtues kryesor i rrezikut të tregut në tregjet likuide dhe situatat normale të tregut. VR matet bazuar në një qasje simulimi hibrid në të cilën llogariten 5,000 skenarë. Qasja kombinon avantazhet e një simulimi historik dhe simulimi Monte-Carlo dhe nxjerr parametrat e tregut nga 500 ditë të të dhënave historike. Supozimet e shpërndarjes përfshijnë karakteristika moderne si grupimet e paqëndrueshme dhe ndryshime të rastësishme të kohës, gjë që ndihmon në riprodhimin e saktë të shpërndarjeve me shtrirje të madhe dhe asimetrike dhe faktorëve të rrezikut të normës bazë të interesit. Rezultatet e vlerës në rrezik nuk përdoren vetëm për të kufizuar rrezikun, por edhe në shpërndarjen e kapitalit ekonomik.
- Ndjeshmëria (ndaj ndryshimeve në kurset e këmbimit dhe normat e interesit, gama, vega, çmimet e kapitalit dhe të mallrave). Kufijtë e ndjeshmërisë janë për të siguruar që përqendrimet të shmangen në situata normale të tregut dhe janë instrumenti drejtues kryesor në situatat ekstreme të tregut dhe në tregjet jolikuide ose në tregjet që janë strukturalisht të vështira për t'u matur.
- “Stoploss” - Limitet e ndalimit të humbjes shërbejnë për të forcuar disiplinën e tregtarëve në mënyrë që ata të mos lejojnë që humbjet të grumbullohen në pozicionet e tyre të pronësisë, por në mënyrë të rreptë të kufizojnë ato.

Një koncept i plotë për testimin e stresit plotëson këtë sistem të limiteve me shumë nivele. Simulon ndryshimet e mundshme të vlerës aktuale me skenarë të përcaktuar për portofolin total. Rezultatet mbi përqëndrimet e rrezikut të tregut të treguara nga këto teste të stresit raportohen në Komitetin e Rrezikut të Tregut dhe merren parasysh gjatë përcaktimit të kufijve. Raportet e testit të stresit për portofolet individuale përfshihen në raportimin e përditshëm të rrezikut të tregut.

Vlera në rrezik (VR)

Tabelat e mëposhtme tregojnë VR (99 për qind, një ditë) për kategoritë individuale të rrezikut të tregut në librin tregtar dhe në librin bankar. VR-ja e Bankës kryesisht vjen nga rreziku i monedhës për librin e tregtimit dhe rreziku i normës së interesit për librin bankar.

Libri tregtar VR 99% 1d në mijë LEK	VaR 31/12/2021	VaR 31/12/2020
Rreziku i monedhës	100%	100%
Rreziku i normës së interesit	0%	0%
Marzhi i rrezikut të kredisë	0%	0%
Rreziku i çmimit të aksioneve	0%	0%
Rreziku Vega	0%	0%
Rreziku i bazës	0%	0%
Total	(14,537)	(6,347)

RAIFEISSEN BANK ALBANIA SH.A.
(të gjitha shifrat janë shprehur në mijë Lek)
(36) Rreziku i tregut-vazhdim

Libri bankar VR 99% 1d në mijë LEK	VaR 31/12/2021	VaR 31/12/2020
Rreziku i monedhës	0%	0%
Rreziku i normës së interesit	25.70%	22.2%
Marzhi i rrezikut të kredisë	74.00%	76.7%
Rreziku Vega	0%	0%
Rreziku i bazës	0.3%	1.1%
Total	(381,935)	(431,463)

Gjithsej VR 99% 1d në mijë LEK	VaR 31/12/2021	VaR 31/12/2020
Rreziku i monedhës	21.5%	17.6%
Rreziku i normës së interesit	19.7%	18.0%
Marzhi i rrezikut të kredisë	58.4%	63.4%
Rreziku i çmimit të aksioneve	0%	0%
Rreziku Vega	0%	0%
Rreziku i bazës	0.3%	2.3%
Total	(485,449)	(470,295)

Rreziku i kursit të këmbimit dhe raporti I kapitalit

Rreziku i tregut në Bankë rezulton kryesisht nga rreziku i kursit të këmbimit, luhatjet e kursit të këmbimit gjithashtu ndikojnë në të ardhurat dhe shpenzimet aktuale. Ato gjithashtu ndikojnë në kërkesat e kapitalit rregullator për aktivet e shprehura në monedha të huaja, edhe nëse ato financohen në të njëjtën monedhë dhe kështu nuk krijojnë një pozicion të hapur të këmbimit valutor.

Banka synon stabilizimin e raportit të kapitalit gjatë administrimit të rreziqeve të kursit të këmbimit. Ky rrezik administrohet në baza mujore në Komitetin e Aktivit/Pasivit të Bankës bazuar në luhatjet historike të këmbimit valutor, parashikimet e kurseve të këmbimit dhe ndjeshmërinë e raportit të kapitalit rregullator ndaj ndryshimeve në kurset individuale të këmbimit valutor.

Tabela e mëposhtme tregon të gjitha pozicionet materiale të hapura të kursit të këmbimit në datën 31 dhjetor 2020 dhe vlerat korresponduese për vitin e kaluar.

Në mijë Lek	31 dhjetor 2021	31 dhjetor 2020
ALL	(12,604,068)	(13,422,908)
AUD	(15,073)	(13,340)
CAD	(3,209)	(27,017)
CHF	(82,155)	28,679
DKK	1,157	1,186
EUR	11,875,421	13,291,867
GBP	(22,716)	140,274
JPY	5,098	5,972
NOK	25	165
SEK	1,232	1,236
USD	844,289	(6,113)

RAIFEISSEN BANK ALBANIA SH.A.
(të gjitha shifrat janë shprehur në mijë Lek)
(36) Rreziku i tregut-vazhdim

Rreziku i normës së interes në librin tregtar

Tabelat në vijim tregojnë ndryshimet më të mëdha të vlerës aktuale për librin tregtar të Bankës, duke pasur parasysh një rritje të normës bazë të interesit me një pikë për të gjithë kurbën e yield-it në mijë Lekë për datat e raportimit më 31 Dhjetor 2019 dhe 31 Dhjetor 2018.

2021 në mijë Lek	Total	< 3 m	> 3 deri 6 m	> 6 deri 12 m	> 1 deri 2 v	> 2 deri 3 v	> 3 deri 5 v	> 5 deri 7 v	> 7 deri 10 v	> 10 deri 15 v	> 15 deri v	>20v
ALL	-0.97			-0.97								

2020 në mijë Lek	Total	< 3 m	> 3 deri 6 m	> 6 deri 12 m	> 1 deri 2 v	> 2 deri 3 v	> 3 deri 5 v	> 5 deri 7 v	> 7 deri 10 v	> 10 deri 15 v	> 15 deri v	>20v
ALL	-0.25			-0.25								

Rreziku i normës së interes në librin bankar

Maturimet e ndryshme dhe skemat e rivlerësimit të aktiveve dhe detyrimeve përkatëse (Depozitat dhe financimet nga tregjet e parasë dhe tregjet e kapitalit) shkaktojnë rrezikun e normës së interesit në Bankë. Ky rrezik lind në veçanti nga ndryshimet në ndjeshmërinë e normave të interesit, rregullimet e normave dhe opsionaliteti tjetër i flukseve të pritshme të parasë. Rreziku i normës së interesit në librin bankar është i rëndësishëm për EUR dhe USD si monedha kryesore.

Administrimi i pasqyrës së pozicionit financiar është detyra kryesore e sektorit të Thesarit, i cili mbështetet nga Komiteti i Aktivit/Pasivit të Bankës. Ato bazojnë vendimet e tyre në analiza të ndryshme të të ardhurave nga interesi dhe simulime që sigurojnë ndjeshmërinë e duhur të normës së interesit në përputhje me ndryshimet e pritshme në normat e tregut dhe qasjen e përgjithshme ndaj rrezikut.

Rreziku i normës së interesit në librin bankar nuk matet vetëm brenda kuadrit vlera në rrezik, por gjithashtu administrohet nga mjetet tradicionale të analizave të hendekut të normës nominale dhe të normës së interesit. Rreziku i normës së interesit është subjekt i raportimit tremujor në kontekstin e statistikave të rrezikut të normës së interesit të paraqitura tek mbikëqyrësi bankar.

Tabela në vijim tregon ndryshimin në vlerën aktuale të librit bankar të Bankës bazuar mbi një rritje të normës bazë të interesit me një pikë për të gjithë kurbën e yield-it në mijë Lek për datat e raportimit 31 Dhjetor 2021 dhe 31 Dhjetor 2020.

2021 në mijë Lek	Total	< 3 m	> 3 deri 6 m	> 6 deri 12 m	> 1 deri 2 v	> 2 deri 3 v	> 3 deri 5 v	> 5 deri 7 v	> 7 deri 10 v	> 10 deri 15 v	> 15 deri 20 J	>20v
ALL	2,687	-108	-60	-368	421	2,958	-691	-160	255	574	38	-172
CHF	17	-	-	-2	-4	-1	-3	-2	-2	-1	-	-
EUR	3,224	232	19	-296	1,296	536	1,219	1,497	4,094	-279	-254	-106
GBP	12	13	2	22	1	-	-	-	-	-	-	-
USD	1,092	124	12	37	372	188	749	236	841	-	-	-

2020 në mijë Lek	Total	< 3 m	> 3 deri 6 m	> 6 deri 12 m	> 1 deri 2 v	> 2 deri 3 v	> 3 deri 5 v	> 5 deri 7 v	> 7 deri 10 v	> 10 deri 15 v	> 15 deri 20 J	>20v
ALL	3,964	-46	-103	-700	1,091	2,011	1,659	119	741	72	-464	-416
CHF	-30	-	-	-	-7	-6	-7	-5	-4	-2	-	-
EUR	2,725	42	-216	-37	-138	1,170	3,866	-766	-514	-420	-204	-59
GBP	32	2	3	28	-	-	-	-	-	-	-	-
USD	879	24	2	225	181	250	198	-	-	-	-	-

Struktura e Financimit

Struktura e financimit të Bankës është shumë e fokusuar në marrjen e depozitave me pakicë në tregun vendas. Burimet e ndryshme të financimit përdoren në përputhje me parimin e diversifikimit. Këto përfshijnë përdorimin e kredive të financimit të palës së tretë dhe skemat e ndarjes së rrezikut me organizata të ndryshme nderkombetare. Pjesërisht për shkak të limiteve të kufizuara të vendit dhe pjesërisht për shkak të çmimeve të dobishme, Banka po përdor gjithashtu huamarrje ndërbankare dhe vendosje me bankat vendase dhe ndërkombëtare.

Parimet

Administrimi i likuiditetit në Bankë siguron disponueshmërinë e vazhdueshme të fondeve të nevojshme për të mbuluar operacionet e përditshme të biznesit. Prandaj është një nga proceset më të rëndësishme të biznesit në drejtimin e përgjithshëm të bankës. Mjaftueshmëria e likuiditetit sigurohet përgjatë gjithë spektrit të maturimit si nga një aspekt ekonomik ashtu edhe nga një rregullator.

Në perspektivën ekonomike, Grupi RBI ka krijuar një kuadër qeverisjeje që përfshin kufijtë e brendshëm dhe masat e kontrollit mbi pozicionet e likuiditetit, që është në përputhje me Parimet për Administrimin e Rrezikut të Likuiditetit të Lartë dhe Mbikëqyrjen e themeluar nga Komiteti i Bazelit për Mbikëqyrjen Bankare. Banka gjithashtu ka zbatuar të njëjtin kuadër, si një nga bankat e rrjetit të Grupit RBI.

Komponenti rregullator trajtohet duke përmbytur kërkesat e raportimit sipas Basel III (Raporti i mbulimit të likuiditetit, Raporti neto i financimit të qëndrueshëm dhe matjet shtesë të monitorimit të likuiditetit) dhe duke mbajtur kërkesat minimale përkatëse në formën e kufijve rregullatorë. Për më tepër, Banka ka shtuar kuadrin e likuiditetit bazuar në grup, kërkesat shtesë për likuiditet dhe raportim të përcaktuara nga Banka e Shqipërisë (BSH) dhe Autoriteti i Mbikëqyrjes Financiare.

Përgjegjësia dhe organizimi

Përgjegjësia për të siguruar nivele të përshtatshme të likuiditetit qëndron në Bordin e Administrimit. Megjithatë, sa i përket funksioneve, anëtarët përgjegjës të Bordit janë Kryeshefi Ekzekutiv (Thesari dhe IB) dhe Zyrtari Kryesor i Rrezikut / Zyrtari Kryesor Financiar. Rrjedhimisht, proceset lidhur me rrezikun e likuiditetit kryhen kryesisht nga dy sektorë brenda bankës. Së pari, Departamenti i Thesarit / Dhoma e tregtimit administron pozicionet e rrezikut të likuiditetit brenda strategjisë, udhëzimeve dhe parametrave të vendosura nga vendimet e marra në takimet e Komitetit të Aktivit/Pasivit (KAP) të cilat pasqyrojnë të gjitha kufizimet rregullatore. Së dyti, këto janë monitoruar dhe mbështetur nga ndarja e pavarur e Rrezikut të Integruar (Departamenti i Rrezikut të Tregut). Departamenti i Rrezikut të Tregut mat dhe zbaton kufizime në pozicione të ndryshme të likuiditetit, si dhe monitoron pajtueshmërinë e tyre. Përveç funksioneve të lartpërmendura, KAP dhe Departamenti i Kërkimeve janë përgjegjëse për zbatimin e metodologjisë së gjerë të Grupit për modelet e rrezikut të likuiditetit.

Strategjia e Likuiditetit

Objektivat strategjike të likuiditetit të bankës sonë përfshijnë vetë-qëndrueshmërinë e pozicionit të likuiditetit të bankës, stabilizimin e vazhdueshëm të bazës së depozitave të klientëve dhe pajtueshmërinë e vazhdueshme me kërkesat rregullatore dhe me politikat dhe kufijtë e brendshëm. Një objektiv tjetër është shmangia e likuiditetit të tepërt të kushtueshëm dhe shfrytëzimi eficient i fondeve. Njësitë e Administrimit të Rrezikut të Likuiditetit (Dhoma e Thesarit / Tregtisë, Rreziku i Tregut, KAP dhe Kërkimet) në Bankë kanë një sërë masash të drejtpërdrejta ose indirekte për të drejtuar bilancet dhe pozicionet e likuiditetit të bankës.

Dhoma e Thesarit / Tregtisë është e angazhuar për të arritur të gjithë treguesit kryesorë të performancës (KPIs) dhe për të qenë në përputhje me parimet e bazuara në rrezik. Treguesit kryesorë të performancës përfshijnë objektiva të përgjithshme (kthimi nga kapitalin i rregulluar me rrezikun (KKRR) ose raportet e mbulimit), si dhe objektivat specifike të Thesarit për likuiditet (si një horizont minimal i mbijetesës në skenarët e përcaktuar të stresit ose diversifikimin e strukturës së rifinancimit). Përveç arritjes së një kontributi strukturor nëpërmjet transformimit të maturitetit që pasqyron likuiditetin dhe rrezikun e tregut të parashtruar nga banka, Dhoma e Thesarit / Tregtisë ndjek një politikë të matur dhe të qëndrueshme të rrezikut në administrimin e bilancit të saj.

Kuadri i Rrezikut të Likuiditetit

Banka parashikon rregullisht pozicionin e saj të likuiditetit nën vëmendjen e vazhdueshme dhe thekson skenarët e hendekut të likuiditetit, si dhe periudhën e mbijetesës së stresit të matur brenda vendit dhe në rast se është e nevojshme, Raportin e Mbulimit të Likuiditetit (RML). Te dhënat e përdorura për këto parashikime janë kryesisht dinamika e bilancit (maturitetet e burimeve kryesore të financimit, depozitat e klientëve, institucionet financiare dhe kreditë e tjera) dhe disbursimet e reja të planifikuara të kreditës. Përveç kësaj, merret në konsideratë edhe stoku i planifikuar i depozitave me afat të korporatave, llogaritë rrjedhëse të korporatave dhe financimi afatshkurtër. Me qëllim të projektimit të RML-së, depozitat e bankave qendrore dhe qeverive janë gjithashtu relevante dhe konsiderohen. Aktivitetet e financimit kalibrohen duke marrë parasysh parashikimet e matësve të likuiditetit (vijimësia, theksimi i hendekut të likuiditetit dhe RML).

Raportet e brendshme dhe rregullatore të likuiditetit gjenerohen në bazë të supozimeve të modelimit të veçantë. Ndërsa raportet rregullatore llogariten mbi specifikimet e dhëna nga autoritetet, raportet e brendshme janë modeluar me supozime nga vëzhgimet empirike.

Sjellja ndaj rrezikut dhe niveli i likuiditetit

Pozicioni i likuiditetit monitorohet në nivel Banke dhe në nivel të njësisë individuale dhe është i kufizuar me anë të një sistemi gjithëpërfshirës. Kufijtë janë të përcaktuar si në një biznes normal ashtu edhe në atë të nënshtruar ndaj stresit. Në përputhje me sjelljen e përcaktuar të rrezikut, banka jonë ka një horizont mbijetese prej disa muajsh (TTW) në një skenar të stresit të rëndë dhe të kombinuar (stres reputacioni dhe tregu). Kjo sigurohet nga profili pozitiv i likuiditetit dhe nga një zbutës mjaft i lartë likuiditeti. Në një mjedis normal të vazhdueshëm, transformimi i maturitetit mbulohet plotësisht nga zbutës i likuiditetit në dispozicion në periudhën afatmesme. Kjo do të thotë që pozicioni kumulativ i likuiditetit për një periudhë deri në një vit është pozitiv. Në afat të gjatë (një vit ose më shumë), transformimi i maturitetit lejohet deri në një nivel të caktuar. Për modelet e brendshme, këto kufizime plotësohen nga kufijtë për pajtueshmërinë me raportet rregullatore të likuiditetit, siç është raporti i mbulimit të likuiditetit (RML). Të gjitha limitet e pozicionit të likuiditetit përmbushen në baza ditore. Përveç kësaj, Banka është në përputhje me rregulloret e Bankës së Shqipërisë për administrimin e rrezikut të likuiditetit, i cili rregullohet me rregulloren nr. 71, datë 14.10.2009, ndryshuar me rregulloren nr.75, datë 26.10.2011 dhe ndryshuar më tej me rregulloret nr. 28, datë 27.03.2013 dhe nr. 14, datë 7.2.2018 të Këshillit Mbikëqyrës të Bankës së Shqipërisë). Sipas rregullave të Bankës së Shqipërisë, banka llogarit dhe garanton përputhjen e "aktiveve likuide me raportin afatshkurtër të detyrimeve" në baza ditore.

Kufijtë e Likuiditetit

Banka duhet të përllorarisë dhe të sigurojë në çdo kohë rishikimin e raportit të aktiveve afatshkurtra ndaj detyrimeve afatshkurtra:

- të shprehur në monedhën vendase (LEK) me një nivel minimal prej 15% (pesëmbëdhjetë përqind);
- të shprehur në monedhë të huaj (FCY) me një nivel minimal prej 20% (njëzet përqind);
- si shumë me një nivel minimal prej 20% (njëzet përqind).

Monitorimi i likuiditetit

Banka përdor një sërë instrumentesh matëse të personalizuar dhe tregues të paralajmërimit të hershëm, të cilat i japin Bordit të Administrimit dhe Drejtimit të lartë informacionin përpara në kohë. Kuadri rregullator sigurohet që Banka mund të vazhdojë të operojë në një periudhë të vështirë stresi.

Monitorimi i limiteve dhe raportimi mbi përputhjen me limitet kryhet në mënyrë të rregullt dhe efektive. Çdo shkelje e kryer nga linja të ndryshme biznesi të Bankës, raportohet në KAP të Bankës dhe përshkallëzohet. Në raste të tilla, ndërmerren hapat e duhur në konsultim me njësinë përgjegjëse ose çështja përshkallëzohet në instancën tjetër më të lartë përgjegjëse.

Raportet e likuiditetit sipas rregullatorit lokal

Raportet e likuiditetit sipas rregullatorit lokal përlloragiten në baza ditore dhe raportohen çdo javë nga departamenti i rrezikut të tregut. Rezultatet raportohen në departamentin e Thesarit, i cili është në dijeni të pozicionit aktual të likuiditetit të Bankës në raport me kërkesat e rregullatorit lokal. Thesari është përgjegjës për zvogëlimin ose rritjen e tepërisë së likuiditetit në varësi të pozicionit aktual.

Testimi i stresit të likuiditetit

Testet e stresit kryhen për njësitë individuale të Grupit në baza ditore dhe në nivel Grupi në baza javore, në RBI HO. Testet mbulojnë tre skenarë (tregun, emrin e mirë dhe krizën e kombinuar), duke konsideruar efektet e skenarëve për një periudhë disa mujore dhe paraqesin që ngjarjet e stresit mund të rezultojnë njëkohësisht në një kërkesë likuiditeti në kohë për disa valuta. Skenarët e stresit përfshijnë financimin kryesor dhe rreziqet e likuiditetit të tregut, pa marrë parasysh efektet e dobishme të diversifikimit. Kjo do të thotë se në testet e stresit të Grupit, të gjitha njësitë e rrejtit janë njëkohësisht subjekt i një krize të kombinuar të theksuar për të gjitha produktet e tyre kryesore. Rezultatet e testeve të stresit raportohen tek Shefi i Rrezikut dhe Shefi i Financës, si dhe tek anëtarët e tjerë të Drejtimit në baza javore; ato gjithashtu formojnë një komponent kyç në takimet mujore të KAP dhe përfshihen në planifikimin strategjik dhe në planifikimin e emergjencave të Bankës.

Një qasje konservatore miratohet kur përcaktohen raportet e flukseve dalëse në bazë të të dhënave historike dhe opinionëve të ekspertëve. Simulimi supozon mungesën e qasjes në tregun e parasë ose të kapitalit dhe njëkohësisht flukseve dalëse të depozitave të klientëve. Në këtë drejtim, rreziku i përqendrimit të depozitave përcaktohet duke vendosur raporte më të larta të flukseve dalëse për klientët e mëdhenj. Më tej, supozimet mbi stresin formulohen për tërheqjen e garancive dhe detyrimet e kredive. Përveç kësaj, pozicionet e zbutësve të likuiditetit përshtaten me skontimet për të mbuluar rrezikun e lëvizjeve të pafavorshme të tregut dhe vlerësohen daljet e mundshme të flukseve që rrjedhin nga transaksionet derivative të kolateralit. Banka vazhdimisht monitoron nëse supozimet e stresit janë ende të përshtatshme apo nëse ka rreziqe të reja të cilat duhet të merren parasysh. Koncepti “në kohë reale” është përcaktuar si instrument kryesor i kontrollit për administrimin e përditshëm të likuiditetit dhe për këtë arsye është një përbërës kryesor i planifikimit financiar dhe buxhetimit. Ky koncept është thelbësor në përcaktimin e raporteve të performancës në lidhje me likuiditetin.

Zbutësit e Likuiditetit

Siç paraqitet nga raportet e përditshme të rrezikut të likuiditetit, Banka mban dhe administron në mënyrë aktive zbutësit e likuiditetit, duke përfshirë aktivet afatshkurtra me cilësi të lartë (AACL) të cilat janë gjithmonë të mjaftueshme për të mbuluar flukset dalëse neto të parashikuara në skenarët e krizës. Banka mban portofole të letrave me vlerë afatshkurta të pagarantuara në shuma të konsiderueshme dhe të tregtueshme në ankandet e Bankës Qendrore, me qëllim që të sigurojë likuiditet të mjaftueshëm në monedhën vendase. Banka është përgjegjëse për sigurimin e disponueshmërisë së zbutësve të likuiditetit, duke testuar aftësinë e saj për të përdorur fondet e Bankës Qendrore e duke vlerësuar vazhdimisht pozicionin e kolateralit në përputhje me vlerën e tyre të tregut, si dhe kontrollin e kapacitetit kundërbalancues, duke marrë në konsideratë potencialin e financimit të siguruar dhe të pasiguar dhe likuiditetin e asetëve. Në përgjithësi, aplikohen skontime në të gjitha pozicionet e zbutësve të likuiditetit. Këto skontime përfshijnë skontimin e të rrezikut të tregut dhe skontimin e Bankës Qendrore. Skontimi i rrezikut të tregut paraqet luhatshmërinë e mundshme të çmimeve të letrave me vlerë të mbajtura si aktive si pjesë e zbutësve të likuiditetit gjatë 20 ditëve të ardhshme, ndërsa skontimi i Bankës Qendrore paraqet një skontim shtesë nga Banka Qendrore që mund të ofrohet si kolateral. Kriteret e pranueshmërisë në nivel grupi marrin në konsideratë kufizimet e kreditimit brenda grupit, si p.sh. kufiri ligjor i huadhënies.

Administrimi i Likuiditetit brenda ditës

Në përputhje me kërkesat rregullatore për administrimin e likuiditetit brenda ditës, Departamenti i Tregtisë përmbush kërkesat e mëposhtme:

- Përmbushja e kërkesave ligjore bankare për likuiditet (kërkesat e rezervës minimale);
- Optimizimi i flukseve dalëse të likuiditetit, kostove të financimit dhe kthimit nga investimeve;
- Ofrimi i fondeve në dispozicion për pagesat në dalje në llogaritë NOSTRO me bankat korrespondente;
- Ndjekja dhe raportimi i vazhdueshëm i situatës së likuiditetit në tregu.

Departamenti i Tregut të Parave si pjesë e Departamentit të Tregtisë është përgjegjës për të administruar nevojat ditore për likuiditet dhe për të menaxhuar rrezikun afatshkurtër të likuiditetit në monedhën vendase dhe në valutë. Thesari merr informacion për të gjitha pagesat kombëtare dhe ndërkombëtare nga departamentet e tjera dhe parashikon fondet në dispozicion në llogarinë tonë NOSTRO me datë valutë T+2, por mund të ndodhë të ngrihen kërkesa të veçanta për datë valutë T+1, T+0. Për të gjitha pagesat në tregun kombëtar dhe ndërkombëtar duhet të respektohet koha e përcaktuar e Bankës deri në momentin që transaksioni të ketë përfunduar. Për pagesat në monedhën vendase, orari i fiksuar nga Banka e Shqipërisë (BSH) është 3.30 pas dite. Për pagesat në valutë të huaj orari i fiksuar është 4:30 pasdite.

Banka përdor sistemin AIPS (Sistemin e Pagesave Ndërbankare Shqiptare) si platformë për monitorimin online të llogarisë tonë Nostro me Bankën e Shqipërisë për të gjitha pagesat / të ardhurat në monedhën vendase LEK. Monitorimi i llogarive tona Nostro në monedhë të huaj bëhet duke përdorur platforma online, të cilat lehtësojnë administrimin e përditshëm të likuiditetit. Çdo ditë, nga sistemi kryesor bankar MIDAS ngrihen pyetje të cilat përdoren për administrimin e përditshëm të likuiditetit.

Platforma negociuese Reuters përdoret për të hyrë në marrëveshje tregtare në tregun ndërbankar. Departamenti i Tregut të Parave është përgjegjës për të siguruar fonde të mjaftueshme për pagesat e kryera në çdo datë valutë. Informacioni kryesor mbi pagesat e kryera merret me postë elektronike nga Njësia e Proçedimit të Pagesave dhe SWIFT-eve (Departamenti i Operacioneve Qendrore dhe Administrimit të Objekteve) me datë valutë T+2 dhe kur bëhet me kërkesë specifike me datë valutë T+0.

Pozicioni i likuiditetit të bankës monitorohet dhe përditësohet pas çdo transaksioni të kryer gjatë ditës. Shoqëria e monitoron pozicionin e likuiditetit duke përdorur excel-in dhe duke e përditësuar atë manualisht me informacionin e marrë nga burime të ndryshme si Njësia e Proçesimit të Pagesave dhe SWIFT-ve (Departamenti i Administrimit të Operacioneve Qendrore dhe Departamenti i Financave të Tregtisë dhe Financimit Afatshkurtër), Zyra e Thesarit (Departamenti i Operacioneve dhe Departamenti i Administrimit të Objekteve), Departamenti i Këmbimit Valutor, Departamenti i Korporatave.

Likuiditeti i tepërt në monedhë të huaj investohet si afatshkurtër në tregun e brendshëm dhe ndërkombëtar. Departamenti i Tregtisë është përgjegjës për administrimin e likuiditetit në monedhën vendase dhe në valutë për të gjithë bankën, e jo për çdo degë në mënyrë të veçantë. Departamenti i Tregut të Parave merr kërkesë për fonde për pagesat e klientëve në baza ditore dhe siguron likuiditetin e nevojshëm. Shoqëria po përdor monitorimin e platformave online për shumicën e llogarive NOSTRO për të kontrolluar të gjitha transaksionet e kryera në këto llogari. Pozicioni i mbyllur për çdo llogari NOSTRO merret me postë nga Departamenti SWIFT-eve (në mëngjes) nëpërmjet mesazhit MT 950. Pozicioni i çdo llogarie LORO përgatitet nga Departamenti i Letrave me Vlerë, Investigimit, Rakordimeve dhe Suportit në frekuenca të ndryshme siç është rënë dakord me secilin prej tyre dhe dërgohet nga SWIFT-i nëpërmjet MT 950.

Plani i Financimit Emergjent

Banka është duke analizuar ndikimin e mundshëm të Pandemisë Covid -19 në likuiditetin e Bankës për vitin 2020. Në kushtet e një vështirësie likuiditeti, Banka kalon në një proces emergjence në të cilin ndjek planin e emergjencës së parakohshme të likuiditetit. Këto plane të emergjencës përbëjnë një element në kuadrin e administrimit të likuiditetit dhe janë të detyrueshme për të gjithë anëtarët e Grupit RBI. Procesi i administrimit të emergjencave është hartuar në mënyrë që Banka të mund të mbajë një pozicion të fortë likuiditeti edhe në situata serioze krizash.

Pozicioni i Likuiditetit

Pozicioni i likuiditetit të Bankës ngrihet mbi një bazë të fortë të depozitave të klientëve të plotësuar me financimin në shuma të mëdha. Instrumentet e financimit janë të diversifikuar siç është më e përshtatme dhe përdoren në raste nevojë. Aftësia për të siguruar fondet monitorohet dhe vlerësohet saktësisht nga Departamenti e Thesarit / Tregtisë, Shitjet e Thesarit, si dhe nga Departamenti i Kërkimeve dhe KAP.

Në vitin e kaluar dhe deri më sot, likuiditeti i Bankës ka qënë në mënyrë të konsiderueshme mbi të gjitha kufijtë rregullatorë dhe kufijtë e brendshëm. Rezultati për testin e stresit të brendshëm në kohë reale tregon se Banka do të mbijetonte gjatë fazës së stresit të modeluar prej disa muajsh edhe pa aplikuar masat e emergjencës. Raporti i "Parimit të vazhdimësisë" tregon pozicionin strukturor të likuiditetit, e cila mbulon të gjithë nxitësit e rrezikut material të cilat mund të japin ndikim në Grup sipas një skenari të zakonshëm biznesi. Rezultatet e skenarit të parimit të vazhdimësisë tregohen në tabelën në vijim, ku paraqitet likuiditeti i tepërt dhe raporti i flukseve hyrëse të pritshme të parase plus kapacitetin e kundërbalancimit ndaj daljeve të parave të gatshme (raporti i likuiditetit) për maturitetet e përzgjedhura në baza kumulative.

RAIFEISSEN BANK ALBANIA SH.A.

(të gjitha shifrat janë shprehur në mijë Lek)

(37) Administrimi i Likuiditetit-vazhdim

Bazuar në supozimet e ekspertëve, analizat statistikore dhe specifikat e vendit, kjo përlogaritje përfshin edhe vlerësimet e stabilitetit të bazës së depozitave të klientëve, daljet nga zërat jashtë pozicionit financiar dhe lëvizjet e tregut në rënie në raport me pozicionet që ndikojnë në kapacitetin kundërbalancues të likuiditetit.

Në mijë Lek	31 dhjetor 2021		31 dhjetor 2020	
	1 muaj	1 vit	1 muaj	1 vit
Hendeku i Likuiditetit	75,485,877	68,217,612	86,222,692	75,421,907

Raporti i mbulimit të likuiditetit (RML)

Raporti i mbulimit të likuiditetit (RML) i referohet përqindjes së aktiveve shumë likuide (HQLAs) të mbajtura nga Banka për të përmbushur detyrimet potenciale të shoqëruara me flukse dalëse (detyrimet afatshkurtra). HQLAs mund të konvertohet në para në dorë për të plotësuar nevojat e likuiditetit për një minimum prej 30 ditë kalendarike në skenarin e stresit të likuiditetit.

Llogaritja e hyrjeve dhe daljeve të pritshme të fondeve dhe HQLAs bazohet në specifikimet rregullatore. Në vitin 2021 dhe 2020, kufiri rregullator për RML ishte në nivelin aktual prej 100 përqind

Në mijë Lek	31 dhjetor 2021	31 dhjetor 2020
Aktivet likuide mesatare	90,236,519	81,262,024
Daljet neto	10,070,846	7,444,771
Hyrjet	43,339,834	38,201,186
Daljet	40,283,385	29,779,083
Raporti i Mbulimit të Likuiditetit	896%	1,098%

Raporti i financimit të qëndrueshëm (RFQ)

RFQ është përcaktuar si përqindje e Financimit të Qëndrueshëm në Dispozicion ("FQD") nëpërmjet detyrimeve mbi Financimin e Qëndrueshëm të Kërkuar ("FKK") për aktivet. Burimet e Financimeve të Qëndrueshme në Dispozicion përfshijnë: depozitat e klientëve, financimet afatgjata me shumicë (nga tregu ndërbankar i huasë), dhe kapitali.

në mijë LEK	31 dhjetor 2021	31 dhjetor 2020
Financimi i Qëndrueshëm i Kërkuar	93,352,028	95,460,162
Financimi i Qëndrueshëm në Dispozicion	218,056,194	202,358,832
Raporti i financimit të qëndrueshëm	234 %	212%

Raporti i mbulimit të likuiditetit dhe Raporti i financimit të qëndrueshëm janë paraqitur në takimet e KAP në baza mujore. Banka synon të sigurojë qëndrueshmëri midis likuiditetit dhe kërkesave të Bazel III.

Rreziku i likuiditetit nga financimi

Rrezikut i likuiditetit nga financimi është nxitur kryesisht nga ndryshimet në strategjinë e rrezikut të huadhënësve ose nga një përkeqësim në aftësinë kreditore të një banke që ka nevojë për financim të jashtëm. Normat e financimit dhe rritja ose rënia e ofertës me përhapjen e kredisë, ndryshojnë për shkak të situatës specifike të tregut ose bankës.

Si pasojë, financimi afatgjatë varet nga rikthimi i besimit në banka dhe rritja e përpjekjes në mbledhjen e depozitave të klientëve. Aktivitetet bankare financohen duke kombinuar fondet e depozitave të individëve dhe fondet nga shitja me shumicë. Në planet e financimit të Bankës, një vëmendje e veçantë i kushtohet strukturës së ndryshme të financimit për të zbutur rrezikun e likuiditetit nga financimi. Masat e financimit me shumicë në Bankë janë përgjegjësi e Departamentit të Shitjes së Thesarit dhe Departamentit IB, ku Menaxheri i Financimit është Z. Christian Canacaris, Drejtori Ekzekutiv i Bankës. Gjatë këtij procesi kontrollohet hendeku midis aktiveve dhe detyrimeve dhe rishikohet nëse ka nevoja për financim. Megjithatë, për shkak të faktit se Banka jonë ka patur gjithmonë likuiditete të tepërta, ka treguar nevoja minimale për financim brenda Grupit. E vetmja marrëveshje financimi është kredia me RBI-në.

Më tej, për të pasur një RWA më të optimizuar të portofolit, Banka ka lidhur një marrëveshje me RBI për një garanci të lëshuar nga MIGA (grupi i Bankës Botërore) në mënyrë që rezerva jonë minimale të llogaritet me 0 peshë të rrezikut në portofol.

Procesi i raportimit dhe monitorimit për të dyja këto marrëveshje bëhet nga Departamenti i Thesarit dhe Departamenti IB.

RAIFEISSEN BANK ALBANIA SH.A.
(të gjitha shifrat janë shprehur në mijë Lek)
(37) Administrimi i Likuiditetit-vazhdim

Tabela e mëposhtme tregon një ndarje të flukseve të mjeteve monetare sipas maturitetit kontraktual të aktiveve financiare:

2021 në mijë Lek	Vlera kontabël	Flukset monetare kontraktuale	Deri në 3 muaj	Më shumë se 3 muaj, deri në 1 vit	Më shumë se 1 vit, deri në 5 vjet	Më shumë se 5 vjet
Aktivët financiarë jo-derivative	266,921,849	292,551,840	116,115,184	38,952,898	101,322,983	36,160,775
Arka, Banka Qendrore dhe llogarite pa afat	42,809,809	42,809,809	42,809,809	-	-	-
Hua dhe paradhenie	143,727,068	165,463,275	57,027,285	31,272,057	48,870,087	28,293,846
Banka qendrore	6,035,130	6,035,130	6,035,130	-	-	-
Institucione shtetërore	238	238	238	-	-	-
Bankat	30,686,615	30,686,615	30,686,615	-	-	-
Korporata të tjera financiare	3,683,965	3,683,965	3,683,965	-	-	-
Korporatat jofinanciare	59,424,020	69,520,602	12,517,284	26,028,609	24,896,301	6,078,408
Individet	43,897,100	55,536,725	4,104,053	5,243,448	23,973,786	22,215,438
Letrat me vlerë të borxhit	80,384,972	84,278,756	16,278,090	7,680,841	52,452,896	7,866,929
Institucione shtetërore	76,759,607	80,639,038	16,278,090	4,041,123	52,452,896	7,866,929
Bankat	3,625,365	3,639,718	-	3,639,718	-	-

2020 në mijë Lek	Vlera kontabël	Flukset monetare kontraktuale	Deri në 3 muaj	Më shumë se 3 muaj, deri në 1 vit	Më shumë se 1 vit, deri në 5 vjet	Më shumë se 5 vjet
Aktivët financiarë jo-derivative	230,998,615	244,437,646	100,637,854	43,409,834	76,458,505	23,931,453
Arka, Banka Qendrore dhe llogarite pa afat	56,324,866	56,324,866	56,324,866	-	-	-
Hua dhe paradhenie	115,513,347	125,998,016	37,959,715	29,797,262	34,447,830	23,793,210
Banka qendrore	6,180,462	6,180,462	6,180,462	-	-	-
Institucione shtetërore	164	164.49	164.49	-	-	-
Bankat	21,044,904	21,044,904	21,044,904	-	-	-
Korporata të tjera financiare	3,312,761	3,312,761	3,312,761	-	-	-
Korporatat jofinanciare	46,668,641	49,153,364	5,839,477	22,181,125	16,190,453	4,942,309
Individet	38,306,415	46,306,360	1,581,946	7,616,137	18,257,377	18,850,900
Letrat me vlerë të borxhit	59,160,402	62,114,764	6,353,273	13,612,572	42,010,676	138,243
Institucione shtetërore	51,013,592	53,935,906	1,920,075	13,595,242	38,282,345	138,243
Bankat	8,146,810	8,178,858	4,433,198	17,330	3,728,330	-

RAIFEISSEN BANK ALBANIA SH.A.
(të gjitha shifrat janë shprehur në mijë Lek)
(37) Administrimi i Likuiditetit-vazhdim

Tabela e mëposhtme tregon një analizë të maturimit të flukseve monetare të paskontuara sipas maturitetit kontraktual të pasiveve financiare:

2021 Në mijë Lek	Vlera kontabël	Flukset monetare kontraktuale	Deri në 3 muaj	Më shumë se 3 muaj, deri në 1 vit	Më shumë se 1 vit, deri në 5 vjet	Më shumë se 5 vjet
Detyrimet financiare jo- derivative	268,324,142	268,327,720	218,561,688	35,925,766	11,177,180	2,663,087
Depozitat	240,919,970	240,923,548	212,117,914	26,991,884	1,435,266	378,484
Banka Qëndrore	6,806,812	6,806,812	6,806,812	-	-	-
Institucione shtetërore	3,778,503	3,778,503	3,778,503	-	-	-
Bankat	10,606,944	10,608,232	10,370,329	166,262	71,641	-
Korporata të tjera financiare	44,682,912	44,683,063	44,435,171	40,587	192,293	15,011
Korporatat jofinanciare	175,044,799	175,046,938	146,727,099	26,785,035	1,171,332	363,473
Individet	1,668,497	1,668,497	1,668,497	-	-	-
Llogari të tjera financiare	7,948,185	7,948,185	1,478,493	3,933,904	2,535,788	-
Garanci financiare të dhëna dhe marrëveshje të tjera	17,787,490	17,787,490	3,296,784	4,999,978	7,206,126	2,284,603

2020 Në mijë Lek	Vlera kontabël	Flukset monetare kontraktuale	Deri në 3 muaj	Më shumë se 3 muaj, deri në 1 vit	Më shumë se 1 vit, deri në 5 vjet	Më shumë se 5 vjet
Detyrimet financiare jo- derivative	229,630,275	61,576,871	41,368,896	10,625,104	7,153,232	2,429,640
Depozitat	206,668,401	209,675,557	175,745,655	32,481,723	1,232,608	215,571
Banka Qëndrore	-	-	-	-	-	-
Institucione shtetërore	3,310,089	3,310,089	3,310,089	-	-	-
Bankat	2,347,921	5,351,228	3,430,338	1,920,890	-	-
Korporata të tjera financiare	2,789,476	2,790,519	2,326,554	411,884	52,081	-
Korporatat jofinanciare	34,683,964	34,684,206	34,215,194	49,565	385,222	34,225
Individet	163,536,952	163,539,516	132,463,480	30,099,385	795,305	181,346
Llogari të tjera financiare	225,072	225,072	225,072	-	-	-
Garanci financiare të dhëna dhe marrëveshje të tjera	7,128,504	7,128,504	1,276,310	3,617,559	2,234,635	-
Marrëveshje për kredi të dhëna	15,608,297	15,608,297	2,057,952	5,035,433	5,988,535	2,526,376

(38) Rreziku operacional

Rreziku operacional përcaktohet si rreziku i humbjeve që rezultojnë nga proceset e brendshme të papërshtatme ose të dështuara, njerëz dhe sisteme, ose nga ngjarje të jashtme, përfshirë rrezikun ligjor. Në këtë kategori rreziku, nxitësit e rrezikut të brendshëm, siç janë aktivitetet e paautorizuara, mashtrimet ose vjedhjet, humbjet e lidhura me sjelljen, gabimet e modelimit, gabimet në ekzekutim dhe procesim, apo ndërprerjet e biznesit dhe dështimet e sistemit mund të administrohen. Gjithashtu, mund të administrohen dhe kontrollohen edhe faktorët e jashtëm siç janë dëmtimi i pasurisë fizike ose mashtrimi.

Kjo kategori rreziku është analizuar dhe administruar bazuar në të dhënat historike të humbjeve dhe rezultatet e vlerësimeve të rrezikut.

Ashtu si me llojet e tjera të rrezikut, parimi i “firewalling” për administrimin e rrezikut dhe kontrollit aplikohet edhe për rrezikun operacional të Bankës. Me këtë qëllim, janë përzgjedhur dhe trajnuar si Menaxhues të Rrezikut Operacional disa individë në secilën fushë biznesi. Menaxherët e Rrezikut Operacional sigurojnë Kontrollin Qendror të Rrezikut Operacional nëpërmjet raporteve mbi vlerësimet e rrezikut, ngjarjet e humbjes, treguesit dhe masat e marra. Ato mbështeten në punën e specialistëve të dedikuar të rrezikut operacional (DORS).

Njësitë kontrolluese të rrezikut operacional janë përgjegjës për raportimin, zbatimin e kuadrit, zhvillimin e masave të kontrollit dhe monitorimin e përbushjes së kërkesave. Brenda kuadrit të ciklit vjetor të administrimit të rrezikut, koordinohet edhe pjesëmarrja e linjës së dytë përkatëse të departamenteve të mbrojtjes (Administrimi i Krimit Financiar, Përputhshmëria, Administrimi i Furnitorëve, Administrimi i Transferimeve, Administrimi i Sigurimeve, Siguria e Informacionit, Siguria Fizike, BCM, Sistemi i Kontrollit të Brendshëm) dhe të gjithë linjat e para të partnerëve të mbrojtjes (Menaxherët e Rrezikut Operacional).

Identifikimi i rrezikut

Identifikimi dhe vlerësimi i rreziqeve që mund të rrezikojnë ekzistencën e Bankës (por ndodhja e të cilave është pothuajse e pamundur) dhe zonat ku humbjet kanë më shumë gjasa të ndodhin më shpesh (por kanë ndikim të kufizuar) janë aspekte të rëndësishme të administrimit të rrezikut operacional.

Vlerësimi i rrezikut operacional realizohet në mënyrë të zgjeruar, të njëtrajtshme dhe të strukturuar për Bankën sipas kategorive të rrezikut siç janë proceset e biznesit dhe llojet e ngjarjeve. Për më tepër, vlerësimi i rrezikut vlen edhe për produktet e reja. Të gjitha njësitë e Bankës vlerësojnë ndikimin e probabilitetit të lartë/ndikimit të ulët të ngjarjeve dhe probabilitetit të ulët/ ndikimit të lartë të incidenteve sipas vlerësimit të tyre të potencialit të humbjes për vitin e ardhshëm dhe në dhjetë vitet në vijim. Për ngjarjet me probabilitet të ulët/ndikim të lartë përdoret një instrument analitik i Bankës (me skenarë). Profili i rrezikut të brendshëm, humbjet dhe ndryshimet e jashtme përcaktojnë se cilat raste duhet të trajtohen në detaje.

Monitorimi

Për të monitoruar rreziqet operationale përdoren indikatorë të paralajmërimit të hershëm që lejojnë identifikimin e shpejtë dhe minimizimin e humbjeve.

Të dhënat mbi humbjet grumbullohen në një bazë të dhënash qendrore të quajtur AKRO (Aplikacioni i Kontrollit të Rrezikut Operational) në një mënyrë të strukturuar dhe në nivel bankë sipas llojit të ngjarjes dhe të biznesit. Përveç kërkesave për raportim të brendshëm dhe të jashtëm, informacionet mbi ngjarjet e humbjes krahasohen me të dhënat ndërkombëtare për të zhvilluar më tej menyrën e administrimit të rrezikut operacional, si dhe për të ndjekur masat e marra dhe efektivitetin e kontrollit. Që nga viti 2010, Banka ka qenë pjesëmarrëse në grumbullimin e të dhënave të ORX (Shoqata e Shkëmbimit të të Dhënave të Rrezikut Operacional), të dhënat e të cilës aktualisht përdoren për qëllime dhe analiza të brendshme dhe si pjesë e modelit të rrezikut operacional. ORX është një shoqatë bankash dhe sigurimesh për qëllime statistikore. Rezultatet e analizave si dhe ngjarjet që rezultojnë nga rreziqet operationale janë raportuar në baza të rregullta në një mënyrë gjithëpërfshirëse në Komitetin e administrimit dhe Kontrollit të Rrezikut Operacional të përshtatshëm dhe Komitetin e Kontrollit të Rrezikut Operacional të Grupit RBI.

Saktësimi dhe zbutja e rreziqeve

Që nga tetori 2016, veprimtaritë me rrezikun operacional ndërmerren nga Administrimi i Krimit Financiar. Administrimi i Krimit Financiar siguron një mbështetje për parandalimin dhe identifikimin e mashtrimit. Banka gjithashtu ka zhvilluar një program trajnimi të gjerë të stafit dhe ka plane të ndryshme emergjencash dhe sisteme mbështetëse rezervë.

RAIFEISSEN BANK ALBANIA SH.A.

(të gjitha shifrat janë shprehur në mijë Lek)

Informacione të tjera

(39) Banka si qiradhënës

Qiratë operative nga pikëpamja e qiradhënësit

Pagesat e ardhshme minimale të qirasë sipas qirasë operative të pa-anullueshme janë si më poshtë:

Në mijë Lek	2021	2020
Deri në 1 vit	2,853	3,420
Më shumë se 1 vit, deri në 5 vjet	4,176	7,274
Total	7,029	10,694

(40) Banka si qiramarrës

Qiratë operative nga pikëpamja e qiramarrësit

Pagesat e ardhshme minimale të qirasë sipas qirasë operative të pa-anullueshme janë si më poshtë:

Në mijë Lek	2021	2020
Deri në 1 vit	223,144	278,769
Më shumë se 1 vit, deri në 5 vjet	847,500	845,279
Më shumë se 5 vjet	410,994	250,150
Total	1,481,638	1,374,198

RAIFEISSEN BANK ALBANIA SH.A.

(të gjitha shifrat janë shprehur në mijë Lek)
(41) Palët e lidhura

Transaksionet me palët e lidhura (shoqëritë dhe individët) janë të kufizuara në transaksionet e biznesit bankar që kryhen në kushte të tregut të drejtë. Dhënia e informacioneve shpjeguese për palët e lidhura (individët) raportohen në shënim (46) Marrëdhëniet me drejtimin kryesor.

Kompania Memem (pala e fundit kontrolluese)		
Në mijë LEK	31 December 2021	31 December 2020
Kredi dhe paradhënie	13,754,823	7,930,032
<i>Raiffeisen Bank International AG</i>	<i>13,754,823</i>	<i>7,930,032</i>
Asete të tjera	77,755	78,959
<i>Raiffeisen Bank International AG</i>	<i>77,755</i>	<i>78,959</i>
Provizjione dhe detyrime të thera	77,467	70,894
<i>Raiffeisen Bank International AG</i>	<i>77,467</i>	<i>70,894</i>
Depozitas	17,882	7,359
<i>Raiffeisen Bank International AG</i>	<i>17,882</i>	<i>7,359</i>
Angazhime për hua, garanci financiare dhe angazhime të tjera të dhëna	1,586,333	1,467,507
<i>Raiffeisen Bank International AG</i>	<i>1,586,333</i>	<i>1,467,507</i>
Të ardhurat nga interesat	842	20,894
<i>Raiffeisen Bank International AG</i>	<i>842</i>	<i>20,894</i>
Shpenzimet nga interesat	(54,437)	(77,767)
<i>Raiffeisen Bank International AG</i>	<i>(54,437)</i>	<i>(77,767)</i>
Të ardhurat nga tarifat dhe komisionet	472	208
<i>Raiffeisen Bank International AG</i>	<i>472</i>	<i>208</i>
Shpenzimet nga tarifat dhe komisionets	(73,871)	(58,880)
<i>Raiffeisen Bank International AG</i>	<i>(73,871)</i>	<i>(58,880)</i>
Filialet		
Në mijë LEK	31 dhjetor 2021	31 dhjetor 2020
Asete financiare te perzgjedhura		
Instrument ate kapitalit	329,205	329,205
<i>Raiffeisen Leasing sh.a.</i>	<i>219,557</i>	<i>219,557</i>
<i>Raiffeisen Pensions Sh.A., Tirane (AL)</i>	<i>109,648</i>	<i>109,648</i>
Letra me vlerë të borxhits	-	4,433,226
<i>Raiffeisenbank a.s.</i>	<i>-</i>	<i>4,433,226</i>
Kredi dhe paradhënie	17,454,764	11,266,201
<i>Raiffeisen Bank International AG</i>	<i>13,754,823</i>	<i>7,930,032</i>
<i>Raiffeisen Bank Kosovo J.S.C.</i>	<i>16,245</i>	<i>23,487</i>
<i>Raiffeisen Leasing sh.a.</i>	<i>3,683,696</i>	<i>3,312,682</i>
Asete te tjera	77,755	81,283
<i>Raiffeisen Bank International AG</i>	<i>77,755</i>	<i>78,959</i>
<i>Regional Card Processing Center s.r.o.</i>	<i>-</i>	<i>1,948</i>
<i>Raiffeisen Bank Kosovo J.S.C.</i>	<i>-</i>	<i>376</i>

RAIFEISSEN BANK ALBANIA SH.A.
(të gjitha shifrat janë shprehur në mijë Lek)

Selected financial liabilities		
Depozitas	577,266	666,836
<i>Raiffeisen Pensions Sh.A., Tirane (AL)</i>	<i>577,266</i>	<i>666,836</i>
Provizjione dhe detyrime të tjera	77,467	70,894
<i>Raiffeisen Bank International AG</i>	<i>77,467</i>	<i>70,894</i>
Angazhime për hua, garanci financiare dhe angazhime të tjera të dhëna	1,889,620	2,483,322
<i>Raiffeisen Leasing sh.a.</i>	<i>302,734</i>	<i>1,015,248</i>
Te ardhura nga interesat	17,954	19,916
<i>Raiffeisen Leasing sh.a.</i>	<i>17,954</i>	<i>19,916</i>
Shpenzime per interest	(543)	(417)
<i>Raiffeisen Pensions Sh.A., Tirane (AL)</i>	<i>(543)</i>	<i>(417)</i>
Te ardhura nga dividendie	222	-
<i>Raiffeisen Pensions Sh.A., Tirane (AL)</i>	<i>222</i>	<i>-</i>
Të ardhurat nga tarifat dhe komisionet	386,451	326,305
<i>Raiffeisen Leasing sh.a.</i>	<i>384</i>	<i>272</i>
<i>Raiffeisen Pensions Sh.A., Tirane (AL)</i>	<i>385,595</i>	<i>325,812</i>

Palë të lidhura të tjera

Në mijë LEK	31 dhjetor 2021	31 Dhjetor 2020
Asete financiare te perzgjedhura		
Kredi dhe paradhëniet	16,245	23,487
<i>Raiffeisen Bank Kosovo J.S.C.</i>	<i>16,245</i>	<i>23,487</i>
Asete të tjera	-	2,324
<i>Regional Card Processing Center s.r.o.</i>	<i>-</i>	<i>1,948</i>
<i>Raiffeisen Bank Kosovo J.S.C.</i>	<i>-</i>	<i>376</i>
Detyrime financiare të përzgjedhura		
Depozita	3,729	-
<i>Raiffeisen Bank Kosovo J.S.C.</i>	<i>3,729</i>	<i>-</i>
Angazhime për hua, garanci financiare dhe angazhime të tjera të dhëna	553	567
<i>Raiffeisenbank Austria d.d.</i>	<i>553</i>	<i>567</i>
Tëardhura nga interesi	4,986	27,690
<i>Raiffeisenbank a.s.</i>	<i>4,986</i>	<i>27,690</i>
Të ardhurat nga tarifat dhe komisione	-	13
<i>Raiffeisen Bank Kosovo J.S.C.</i>	<i>-</i>	<i>13</i>
Shpenzime nga tarifat dhe komisione	(226,3950)	-190,944
<i>Ukrainian Processing Center PJSC</i>	<i>(57,764)</i>	<i>(59,755)</i>
<i>Regional Card Processing Center s.r.o.</i>	<i>(82,641)</i>	<i>(62,465)</i>
<i>Centralised Raiffeisen International Services & Payments S.R.L.</i>	<i>(12,119)</i>	<i>(9,843)</i>

RAIFEISSEN BANK ALBANIA SH.A.*(të gjitha shifrat janë shprehur në mijë Lek)***(42) Numri mesatar i stafit**

Me kohë të plotë	31 dhjetor 2021	31 dhjetor 2020
Punonjësit me pagë	1,181	1,199
Punonjësit e pagave	40	40
Total	1,221	1,239

(43) Marrëdhëniet me drejtuesit e bankës

Marrëdhëniet e bankës me drejtuesit e bankes

Në mijë Lek	31 dhjetor 2021	31 dhjetor 2020
Aktivët	238,221	238,442
Detyrimet	177,207	177,460

Shpërblimi i anëtarëve të Bordit Drejtues

Tabela e mëposhtme tregon shpërblimin total të anëtarëve të Bordit Drejtues sipas SNK 24.17. Shpenzimet sipas SNK 24 u njohën në bazë akruale dhe sipas rregullave të standardeve bazë.

Në mijë Lek	31 dhjetor 2021	31 dhjetor 2020
Përfitimet afatshkurtra të punonjësve	215,042	191,128
Përfitimet të tjera afatgjata	39,809	51,157
Total	254,851	242,285

Shpërblimi i anëtarëve të Bordit Mbikëqyrës

Në mijë Lek	31 dhjetor 2021	31 dhjetor 2020
Bordi Mbikëqyrës i Shpërblimit	14,648	1,128

(44) Bordi Drejtues

Bordi Drejtues më 31 dhjetor 2021 ishte si më poshtë:

Anëtarët e Bordit Drejtues	Detyra e parë	Fund periudhe
Christian Canacaris	01/10/2010	31/12/2024
Alexander Zsolnai	27/04/2010	31/12/2024
Elona Mullahi	09/10/2015	30/06/2024
Egon Lerchster	13/11/2017	31/12/2023

Bordi Mbikëqyrës

Bordi Mbikëqyrës më 31 dhjetor 2021 ishte si vijon:

Antarët e Bordit Mbikëqyrës	Detyra e parë	Fund periudhe
Peter Lennkh	07/07/2017	09/03/2025
Heinz Wiedner	24/01/2019	24/01/2023
Slavoljub Dordevic	24/01/2019	24/01/2023
Harald Kreuzmair	08/08/2014	08/08/2022
Thomas Matejka	11/08/2020	11/08/2024

Informacion për Autoritetin Mbikëqyrës

(45) Administrimi i kapitalit dhe kapitali total

Objektivat e Grupit lidhur me administrimin e kapitalit janë: (i) të jetë në përputhje me kërkesat për kapitalin të përcaktuara nga Banka Qendrore e Shqipërisë dhe (ii) të mbrojë aftësinë e Bankës për të vijuar aktivitetin e saj.

Kapitali ligjor

Banka monitoron mjaftueshmërinë e kapitalit duke përdorur, ndër të tjera, rregullat dhe raportet e vendosura nga rregullatori shqiptar, Banka e Shqipërisë ("BSH"), e cila përcakton kapitalin ligjor të kërkuar për të mbështetur biznesin. Rregullorja "Për mjaftueshmërinë e kapitalit" është krijuar në zbatim të ligjit nr. 8269, datë 23 dhjetor 1997 "Për Bankën e Shqipërisë" dhe "Ligjin Bankar të Republikës së Shqipërisë".

Raporti i mjaftueshmërisë së kapitalit

Raporti i mjaftueshmërisë së kapitalit është përqindja e kapitalit rregullator ndaj aktiveve të ponderuara me rrezik dhe jashtë zërave të balancës, shprehur në përqindje. Raporti minimal i mjaftueshmërisë së kapitalit është 12%.

Raporti i modifikuar i mjaftueshmërisë së kapitalit është përqindja e kapitalit bazë ndaj aktiveve të ponderuara me rrezik dhe zërave jashtë bilancit, të shprehura në përqindje. Raporti minimal i modifikuar i mjaftueshmërisë së kapitalit është 6%.

Aktivet e ponderuara me rrezik (APRR)

Aktivet janë të ponderuara me rrezik sipas kategorive të gjera të rrezikut kombëtar, duke u caktuar një peshë rreziku sipas shumës së kapitalit që konsiderohet të jetë e nevojshme për t'i mbështetur ato. Janë aplikuar pesë kategori të peshave të rrezikut (0%, 20%, 50%, 100%, 150%); për shembull, mjetet monetare dhe instrumentet e tregut të parasë kanë një peshë zero të rrezikut, që do të thotë se nuk kërkohet asnjë kapital për të mbështetur mbajtjen e këtyre pasurive. Ndërtesat dhe pajisjet mbartin një peshë 100% të rrezikut, që do të thotë se duhet të mbështetet nga kapitali i barabartë me 12% të vlerës kontabël.

Janë marrë parasysh edhe marrëveshjet e angazhimit të lidhura me kredinë, si mjete financiare jashtë bilancit. Shumat më pas u caktohet një peshë rreziku duke përdorur të njëjtat përqindje si për aktivet në bilanc.

Në mijë Lek	2021	2020
Totali i aktiveve të ponderuara me rrezik	132,976,784	114,507,176
Kapitali rregullator	26,756,313	27,380,321
Raporti i mjaftueshmërisë së kapitalit	20.12%	23.91%

Politika e Bankës është të mbajë një bazë të fortë kapitali në mënyrë që të ruajë besimin e investitorëve, kreditorëve dhe të tregut si dhe të mbështesë zhvillimin e biznesit në të ardhmen. Banka e njeh ndikimin e nivelit të kapitalit në kthimin e aksionarëve gjithashtu Banka njeh nevojën për të ruajtur një balancë midis kthimeve më të larta që mund të jenë të mundshme nëpërmjet një niveli më të lartë borxhi dhe avantazhet dhe sigurinë e përfituar nga një pozicion i shëndoshë kapitali.

Banka ka përmbushur të gjitha kërkesat e kapitalit të përcaktuara nga institucioni rregullator ("Banka e Shqipërisë") gjatë gjithë periudhës. Nuk ka pasur ndryshime materiale në administrimin e kapitalit të Bankës gjatë periudhës.

Parimet e njohjes dhe matjes

(46) Klasifikimi dhe matja e aktiveve financiare dhe detyrimeve financiare

Sipas SNRF 9, të gjitha aktivet financiare, detyrimet financiare dhe instrumentet financiare derivative duhet të njihen në pasqyrën e pozicionit financiar. Një instrument financiar përcaktohet si çdo kontratë nga e cila buron një aktiv financiar në një njësi ekonomike dhe një detyrim financiar ose instrument kapitali neto në një njësi ekonomike tjetër. Në njohjen fillestare, instrumentet financiare duhet të maten me vlerën e drejtë, e cila në përgjithësi korrespondon me çmimin transaksionit në kohën e blerjes ose emetimit. Sipas SNRF 13, vlera e drejtë përcaktohet si çmimi i daljes. Ky është çmimi që do të zbatohet në shitjen e një aktivi ose që do të paguhet për të transferuar një detyrim në një transaksion të rregullt ndërmjet pjesëmarrësve të tregut në datën e matjes. Për matjen vijuese, instrumentet financiare njihen në pasqyrën e pozicionit financiar sipas kategorisë përkatëse të matjes sipas SNRF 9, qoftë me kosto (të amortizuar) ose me vlerën e drejtë.

SNRF 9 përmban një metodë klasifikimi dhe matjeje e cila bazohet fillimisht në modelin e biznesit sipas të cilit menaxhohet pasuria dhe së dyti në karakteristikat e fluksit të mjeteve monetare të aktiveve. Për Bankën, kjo rezulton në pesë kategori klasifikimi për aktivet financiare:

- Pasuritë financiare të matura me koston e amortizuar (KA)
- Pasuritë financiare të matura me vlerë të drejtë përmes ATGJ (VDNATGJ)
- Pasuritë financiare të detyrueshme të matura me vlerën e drejtë përmes fitimit ose humbjes (VDNFH)
- Aktivet financiare të përcaktuara me vlerën e drejtë përmes fitimit ose humbjes (VDNFH) dhe
- Vlera e drejtë e aktiveve financiare përmes fitimit ose humbjes (VDNFH)

Në Bankë, një aktiv financiar matet me koston e amortizuar nëse objektivi është mbajtja e aktivitetit për mbledhjen e flukseve monetare kontraktuale dhe nëse kushtet kontraktuale të aktivitetit financiar japin në datat e përcaktuara flukse parash të cilat janë vetëm pagesa e principalit dhe interes mbi principalin e papaguar. Një aktiv vlerësohet në vijimësi me vlerën e drejtë përmes të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse (VDNATGJ) nëse ajo mbahet brenda një modeli biznesi objektivi i të cilit është si mbledhja e flukseve monetare kontraktuale dhe shitja e aktiveve financiare. Përveç kësaj, kushtet kontraktuale të aktivitetit financiar japin në datat e përcaktuara flukse të parasë të cilat janë vetëm pagesa e principalit dhe interesi mbi principalin e papaguar.

Në njohjen fillestare të një instrumenti kapitali neto që nuk mbahet për qëllime tregtimi, Banka mund të zgjedhë në mënyrë të pakthyeshme të paraqesë ndryshimet e mëpasshme në vlerën e drejtë në të ardhura të tjera përmbledhëse (ATG). Këto zgjedhje bëhen në bazë investim-pas-investimi për secilin investim dhe në thelb mbulon interesa strategjike që nuk janë plotësisht të ndara.

Të gjitha aktivet e tjera financiare - p.sh. aktivet financiare që nuk plotësojnë kriteret për klasifikim si më pas të matura me koston e amortizuar ose VDNATGJ - klasifikohen si më pas të matura me vlerën e drejtë, me ndryshimet në vlerën e drejtë të njohur në fitim ose humbje. Përveç kësaj, Banka ka mundësinë që në njohjen fillestare të përcaktojë në mënyrë të pakthyeshme një aktiv financiar si në VDNFH nëse në këtë mënyrë eliminon ose redukton në mënyrë të konsiderueshme mospërputhjen midis matjes ose të njohjes - dmth një 'mospërputhje kontabiliteti' - që përndryshe do të lindte nga matja e aktiveve ose detyrimeve, ose duke njohur fitimet dhe humbjet në to, në baza të ndryshme. Një aktiv financiar klasifikohet në një nga këto kategori në njohjen fillestare.

Paraqitja e detyrimeve financiare është kryesisht në përputhje me rregullat e SNK 39, me përjashtim të faktit që ndryshimet në vlerën e drejtë të detyrimeve të matura me vlerën e drejtë të cilat janë shkaktuar nga ndryshimet në rrezikun e kredisë së vetë Bankës, të cilat duhet të regjistrohen në të ardhura të tjera gjithëpërfshirëse. Në përputhje me SNRF 9, derivativët e përfshirë nuk janë të ndara nga kontrata bazë e një aktivi financiar. Përkundër, aktivet financiare klasifikohen në përputhje me modelin e biznesit dhe karakteristikat e tyre kontraktuale siç është shpjeguar në kapitullin e vlerësimit të modelit të biznesit dhe në kapitullin Analiza e karakteristikave të rrjedhës kontraktuale të parasë. Njohja e derivativëve të përfshirë në detyrimet financiare dhe në kontratat e organizatave jofinanciare nuk ka ndryshuar në SNRF 9.

Vlerësimi i modelit të biznesit

Banka bën një vlerësim të objektivit të modelit të biznesit në të cilin një aktiv financiar mbahet në një nivel portofoli, sepse kjo reflekton më së miri mënyrën se si menaxhohet biznesi dhe informacioni i ofrohet drejtimit. Faktorët e mëposhtëm konsiderohen si prova kur vlerësojnë se cili model biznesi është i zbatueshëm:

- Si vlerësohet dhe raportohet performanca e modelit të biznesit (dhe aktiveve financiare të mbajtura brenda atij modeli biznesi) personelit drejtues të njësisë ekonomike;
- Rreziqet që ndikojnë në ecurinë e modelit të biznesit (dhe aktiveve financiare të mbajtura brenda atij modeli të biznesit) dhe mënyrën se si menaxhohen ato rreziqe;
- Si janë kompensuar menaxherët e biznesit - p.sh. nëse kompensimi bazohet në vlerën e drejtë të aktiveve të menaxhuara ose të flukseve monetare kontraktuale të mbledhura;
- Shpeshtësia, vlera dhe koha e shitjeve në periudhat e mëparshme, arsyet për shitjet e tilla dhe pritshmëritë për aktivitetin e ardhshëm të shitjes; dhe
- Nëse aktiviteti i shitjes dhe arkëtimi i flukseve monetare kontraktuale janë secila pjesë përbërëse ose e rastësishme ndaj modelit të biznesit ("mbajtja për të arkëtuar" kundrejt modelit "të mbajtur dhe shitur" të biznesit).

Aktivitetet financiare që mbahen për qëllime tregtimi dhe ato të cilat menaxhohen dhe performanca e të cilave vlerësohet në bazë të vlerës së drejtë, do të maten në VDNFH.

Objekti i një modeli biznesi mund të jetë mbajtja e mjeteve financiare për të arkëtuar flukse monetare kontraktuale edhe kur ka ndodhur ose pritet që të ndodhin disa shitje të aktiveve financiare. Për Bankën, shitjet vijuese mund të jenë në përputhje me modelin e mbajtjes për arkëtim të biznesit:

- Shitjet janë për shkak të rritjes së rrezikut të kredisë të një aktivi financiar;
- Shitjet janë të rralla (edhe nëse janë të rëndësishme), ose janë të parëndësishme individualisht dhe në tërësi (edhe nëse janë të shpeshta);
- Shitjet bëhen afër afatit të maturimit të aktivitetit financiar dhe të ardhurat nga shitjet afrohen me arkëtimin e flukseve monetare kontraktuale të mbetura.

Të gjitha aktivitetet e bankës të mbajtura nën modelin held to sale të biznesit, shitja e më shumë se 10 për qind e portofolit (vlera kontabël) gjatë një periudhe trevjeçare do të konsiderohet potencialisht "më se e rrallë".

Analiza e karakteristikave të rrjedhës kontraktuale të parasë

Pasi Banka të përcaktojë se modeli i biznesit i një portofoli specifik është mbajtja e mjeteve financiare për të arkëtuar flukse kontraktuale monetare (ose për të dyja arkëtimin e flukseve kontraktuale monetare dhe për të shitur aktivet financiare), atëherë duhet të vlerësojë nëse kushtet kontraktuale të aktivitetit financiar përcaktojnë data specifike për flukset e mjeteve monetare të cilat janë vetëm pagesa e principalit dhe interesit për shumën kryesore të papaguar. Për këtë qëllim, interesi përkufizohet si shpërblim për vlerën kohore të parasë dhe për rrezikun e kredisë që shoqërohet me shumën e principalit të papaguar gjatë një periudhe të caktuar kohore dhe për rreziqet dhe kostot themelore të huadhënies, si dhe një marzhin e fitimit. Ky vlerësim do të kryhet në bazë instrumentesh-pas-instrumentit në datën e njohjes fillestare të aktivitetit financiar.

Në vlerësimin nëse flukset monetare kontraktuale janë vetëm pagesa e principalit dhe interesit, Banka i konsideron kushtet kontraktuale të instrumentit. Kjo përfshin vlerësimin nëse aktiviteti financiar përmban një term kontraktual që mund të ndryshojë kohën ose shumën e flukseve monetare kontraktuale në mënyrë që ajo të mos plotësojë më këtë kusht. Banka konsideron:

- Parapagim, zgjatje afati
- Efektet e Levës
- Kërkesa është e kufizuar në Aktivitetet e specifikuar ose flukset e mjeteve monetare
- Instrumentet e lidhura në mënyrë kontraktuale
- Opsionet e konvertimit
- Karakteristikat e dyfishtë të monedhës

Modifikimi i vlerës kohore të parasë dhe testimet bazë

Vlera kohore e parave është elementi i interesit që merret në konsideratë vetëm për kalimin e kohës. Nuk merr parasysh rreziqet e tjera (kredisë, likuiditetit etj.) ose kostot (administrative, etj.) e lidhura me mbajtjen e një aktiviteti financiar. Në disa raste, elementi i vlerës së kohës së parasë mund të modifikohet (e papërsosur). Kjo do të ishte rasti, për shembull, nëse norma e interesit të një aktiviteti financiar ndryshon periodikisht, por frekuenca e ndryshimit nuk përputhet me maturitetin e interesit. Në këtë rast njësitë duhet të vlerësojnë modifikimin nëse flukset monetare kontraktuale ende përfaqësojnë vetëm pagesat e principalit dhe të interesit, p.sh. termi i modifikimit nuk ndryshon ndjeshëm flukset e mjeteve monetare nga një instrument 'i përsosur'. Ky vlerësim nuk është një zgjedhje e politikës kontabël dhe nuk mund të shmanget thjesht duke konkluduar që një instrument, në mungesë të një vlerësimi të tillë, do të matet me vlerën e drejtë. Një test bazë zbatohet për karakteristikat e mëposhtme kontraktuale kryesore që potencialisht mund të modifikojnë vlerën kohore të parasë:

- Frekuenca e ndryshimit nuk përputhet me maturitetin e interesit
- Treguesi i zhvendosjes
- Klauzolën zbutëse
- Periudha Grace
- Norma e referuar tregut sekondar

Nuk ka raste të modifikimit të vlerës kohore të parasë në bankë.

Aktivitet dhe detyrimet financiare

Aktivitet financiare - kostoja e amortizuar

Në Bankë një aktiv financiar matet me koston e amortizuar (KA) nëse plotësohen të dyja kushtet e mëposhtme:

- Aktivitet mbahet brenda një modeli biznesi, qëllimi i të cilit është mbajtja e mjeteve me qëllim të arkëtimit të flukseve monetare kontraktuale
- Kushtet kontraktuale të aktivitetit financiar japin në datat e përcaktuara flukse mjeteve monetare të cilat janë vetëm pagesa e principalit dhe interesit për shumën kryesore të papaguar.

Këto kushte shpjegohen në detaje në kapitujt, Vlerësimi i modelit të biznesit, Analiza e karakteristikave rrjedhëse të rrjedhës së parasë, dhe Modifikimi i vlerës kohore të parasë dhe testit bazë.

Aktivitet financiare - koston e amortizuar përfshijnë letrat me vlerë të borxhit, huatë dhe paradhëniet për institucionet financiare dhe huatë dhe paradhëniet për klientët, fillimisht maten me vlerën e drejtë plus koston shtesë të transaksionit direkt dhe më pas me koston e amortizuar duke përdorur metodën e interesit efektiv.

Nëse ka dallim në mes të shumës së paguar dhe vlerës nominale - dhe kjo ka një karakter interesi - përdoret metoda efektive e interesit dhe shuma është e shprehur nën të ardhurat neto nga interesi. Të ardhurat nga interesi llogariten mbi bazën e vlerës kontabël bruto, me kusht që aktivitetit financiar të mos jenë të zhvlerësuar. Sapo aktiviteti financiar të jetë zhvlerësuar, të ardhurat nga interesi llogariten në bazë të vlerës kontabël neto. Kostoja e amortizuar rregullohet gjithashtu nga humbja e pritshme e njohur, duke përdorur metodën e humbjes së pritshme në përputhje me SNRF 9, siç përshkruhet në kapitullin e zhvlerësimit të përgjithshëm (SNRF 9).

Aktivitet financiare dhe detyrimet financiare - me vlerë të drejtë përmes fitimit ose humbjes

Aktivitet dhe detyrimet financiare - vlera e drejtë përmes fitimit ose humbjes janë blerë ose emetuar kryesisht për qëllim të gjenerimit të fitimit nga luhatjet afatshkurtra të çmimeve të tregut. Letrat me vlerë të mbajtura brenda një modeli biznesi objektivi i të cilit arrihet duke shitur aktivitetit financiar maten me vlerat e tyre të drejta. Nëse letrat me vlerë janë të listuara, vlera e drejtë bazohet në çmimet e bursës. Kur çmimet e tilla nuk janë të disponueshme, zbatohen çmimet e brendshme bazuar në llogaritjet e vlerës aktuale për instrumentet financiare të emetuara dhe kontratat e së ardhmes ose modelet e çmimeve të opsioneve për opsionet. Llogaritjet e vlerës aktuale bazohen në një kurbë të normës së interesit e cila përbëhet nga normat e tregut të parasë, normat e ardhshme dhe normat e kontratave të këmbimit. Formulatat e çmimit të opsioneve Black-Scholes 1972, Black 1976 ose Garman-Kohlhagen zbatohen në varësi të llojit të opsionit. Matja për opsionet e ndërlikuara bazohet në modelin binominal dhe simulimet Monte Carlo.

Vlerat e drejta pozitive janë paraqitur nën aktivitetit financiar - vlera e drejtë përmes fitimit ose humbjes. Vlerat e drejta negative janë paraqitur në detyrimet financiare - vlera e drejtë përmes fitimit ose humbjes. Ndryshimet në vlerën e drejtë janë paraqitur në të ardhurat neto të tregtimit.

Të ardhurat nga interesi janë paraqitur në të ardhura të tjera interesi, rezultatet e vlerësimit dhe të ardhurat nga shitjet janë paraqitur në të ardhurat / (humbjet) neto tregtare.

Aktivitet dhe detyrimet financiare – të përcaktuara me vlerë të drejtë përmes fitimit ose humbjes

Kjo kategori përfshin kryesisht të gjitha aktivitetit financiar të cilat në mënyrë të pakthyeshme janë përcaktuar si instrumente financiarë me vlerë të drejtë (e ashtuquajtura opsion i vlerës së drejtë) pas njohjes fillestare në pasqyrën e pozicionit financiar. Një njësi ekonomike mund të përdorë këtë përcaktim vetëm nëse në këtë mënyrë eliminon ose redukton ndjeshëm mospërputhjet në matje ose paraqitje. Këto linden nëse matja e aktiveve ose detyrimeve financiare ose paraqitja e fitimeve ose humbjeve kanë baza të ndryshme. Detyrimet financiare janë gjithashtu të përcaktuara si instrumente financiare me vlerë të drejtë, për të shmangur mospërputhjet e vlerësimit me derivativët përkatës. Vlera e drejtë e detyrimeve financiare sipas opsionit të vlerës së drejtë në këtë kategori pasqyron të gjithë faktorët e rrezikut të tregut, duke përfshirë ato që lidhen me rrezikun e kredisë të emetuesit.

Për detyrimet financiare të përcaktuara me vlerë të drejtë përmes fitimit ose humbjes, ndryshimet në vlerën e drejtë që i atribuohen një ndryshimi në rrezikun e vet të kredisë nuk raportohen në pasqyrën e të ardhurave, por në të ardhurat e tjera gjithëpërfshirëse.

Në përputhje me SNRF 9, këto instrumente financiare maten me vlerën e drejtë. Të ardhurat nga interesi janë paraqitur në të ardhurat neto nga interesi; rezultatet e vlerësimit dhe të ardhurat nga shitjet janë paraqitur në të ardhurat / (humbjet) neto tregtare.

RAIFEISSEN BANK ALBANIA SH.A.*(të gjitha shifrat janë shprehur në mijë Lek)*

Detyrimet financiare - kostoja e amortizuar

Detyrimet financiare - kosto e amortizuar përfshijnë llogaritë rrjedhëse dhe depozitat nga bankat, detyrimet e varura dhe detyrimet e tjera financiare, të cilat fillimisht maten me vlerën e drejtë minus kostot shtesë të transaksionit të drejtpërdrejtë dhe më pas maten me koston e amortizuar duke përdorur metodën e interesit efektiv.

Marrëdhëniet ndërmjet aktiveve / detyrimeve, kritereve të matjes dhe kategorisë sipas SNRF 9

Aktivet / Detyrimet	Vlera e drejtë	Kostoja e amortizuar	Kategoria sipas IFRS 9
<i>Klasa e aktiveve</i>			
Arka, Banka qendrore dhe llogaritë pa afat		X	KA
Aktivet financiare – me kosto të amortizuar		X	KA
Aktivet financiare – me vlerë të drejtë përmes të ardhurave të tjera përmbledhëse	X		VDAGJ
Aktivet financiare jo-tregtare – me vlerë të drejtë e detyrueshme përmes fitimit / humbjes	X		VDFH
Aktivet financiare - të përcaktuara me vlerë të drejtë përmes fitimit / humbjes	X		VDFH
Aktivet financiare - të mbajtura për tregtim	X		VDFH
<i>Klasat e detyrimeve</i>			
Detyrimet financiare – me kosto të amortizuar		X	KA
Detyrimet financiare – të përcaktuara me vlerë të drejtë përmes fitimit / humbjes	X		VDFH
Detyrimet financiare - të mbajtura për tregtim	X		VDFH

KA: Kosto të amortizuar

VDAGJ: Vlerë e drejtë përmes të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse

VDFH: Vlerë e drejtë përmes fitimit ose humbjes

RAIFEISSEN BANK ALBANIA SH.A.

(të gjitha shifrat janë shprehur në mijë Lek)

Kosto të amortizuar

Metoda e normës efektive të interesit është një metodë për llogaritjen e kostos së amortizuar të një instrumenti financiar dhe shpërndarja e shpenzimeve të interesit dhe të ardhurave nga interesi në periudhat përkatëse. Norma efektive e interesit është norma e interesit e përdorur për të skontuar flukset hyrëse dhe dalëse të mjeteve monetare (duke përfshirë të gjitha tarifatat që janë pjesë e normës efektive të interesit, kostot e transaksionit dhe primet dhe zbritjet e tjera) gjatë afatit të pritshëm të instrumentit financiar ose një periudhë më të shkurtër, kur është e zbatueshme, për të arritur në vlerën kontabël neto nga njohja fillestare.

Çregjistrimi i aktiveve financiare

Një aktiv financiar çregjistrohet kur të drejtat kontraktuale të flukseve të mjeteve monetare që rrjedhin nga një aktiv financiar kanë skaduar, kur Banka ka transferuar të drejtat për flukset e mjeteve monetare, ose nëse Banka ka detyrimin, nëse paraqiten kritere të caktuara, të transferojë flukset e mjeteve monetare për një ose më shumë marrës. Aktivi i transferuar gjithashtu nuk njihet nëse transferohen të gjitha rreziqet materiale dhe përfitimet e pronësisë së aktiveve. Banka ka një politikë të shlyerjes duke u bazuar në parimin se Banka që është kreditor i huave nuk pret ndonjë rimarrje / pagesë në tërësinë e ekspozimit (shlyerje të plotë) ose në një pjesë të ekspozimit (fshirje e pjesëshme). Për më tepër, kreditë duhet të jenë plotësisht të zhvlerësuara në shumën e ekspozimit të plotë ose, në rast të kredive me kolateral, ato janë të zhvlerësuara në masën që nuk janë të kolateralizuara. Informata të mëtejshme për shlyerjet janë parashikuar në (36) Humbjet e pritshme të kredisë.

Modifikimi i aktiveve financiare

Në Bankë, një aktiv financiar çregjistrohet për shkak të një modifikimi nëse kontrata themelore modifikohet në mënyrë thelbësore. Kushtet janë thelbësisht të ndryshme nëse vlera aktuale e skontuar e flukseve të mjeteve monetare sipas termave të reja duke përdorur normën fillestare efektive të interesit ndryshon së paku 10 për qind nga vlera aktuale e skontuar e flukseve të mjeteve monetare të mbetura të aktivitetit financiar fillestar (test i vlerës aktuale). Përveç testit të vlerës aktuale, konsiderohen kritere të tjera sasiore dhe cilësore për të vlerësuar nëse zbatohet një modifikim thelbësor. Këto kritere e konsiderojnë zgjatjen e afatit mesatar të mbetur (ku në rastin e kredive të fazës 3 të cilat janë ristrukturuar, kjo shpesh bëhet në përputhje me pagesat maksimale të pritura). Nëse është kështu, kërkohet gjykimi shtesë për të përcaktuar nëse zgjerimi është një instrument i ri në aspektin ekonomik. Banka ka përcaktuar kritere cilësore për një ndryshim të rëndësishëm në kushtet e konceptit si një ndryshim në monedhën bazë dhe gjithashtu futjen e klauzolave që normalisht do të shkaktojnë dështimin e kritereve të fluksit të parasë kontraktuale sipas SNRF 9 ose një ndryshim në llojin e instrumentit (p.sh. një obligacion konvertohet në një hua).

Çregjistrimi i detyrimeve financiare

Banka e çregjistron një detyrim financiar nëse detyrimet e Bankës janë shlyer, kanë skaduar ose janë shuajtur. Të ardhurat ose shpenzimet nga riblerja e detyrimeve të veta janë paraqitur në shënimin (5) Të ardhura të tjera operative neto. Riblerja e obligacioneve të veta rezulton gjithashtu në çregjistrimin e detyrimeve financiare. Diferencat që lindin nga riblerja midis vlerës kontabël të detyrimit (përfshirë primet dhe zbritjet) dhe çmimit të blerjes raportohen në pasqyrën e të ardhurave nën të ardhura të tjera operative neto.

Një shkëmbim midis Bankës dhe huadhënësve të saj primar të instrumenteve të borxhit me kushte të ndryshme, si dhe modifikimet të kushteve dhe të detyrimeve financiare ekzistuese, llogariten si një shuarje e detyrimit financiar fillestar dhe njohje e një detyrimi të ri. Kushtet e reja janë të ndryshme nëse vlera aktuale e skontuar e flukseve monetare, duke përfshirë çdo tarifë të paguar neto nga çdo tarifë e marrë dhe e zbritur duke përdorur normën fillestare të interesit efektiv, është të paktën 10% e ndryshme nga vlera aktuale e skontuar e flukset monetare të mbetura të detyrimit financiar fillestar. Gjithashtu, merren parasysh edhe faktorë të tjerë cilësorë, si monedha në të cilën është shprehur instrumenti, ndryshimet në llojin e normës së interesit dhe ndryshimet në marrëveshjet e kredisë. Nëse një shkëmbim i instrumenteve të borxhit ose një modifikim i kushteve kontabilizohet si një shuarje, çdo kosto ose tarifë e shkaktuar njihet si pjesë e fitimit ose humbjes nga shuarja. Nëse shkëmbimi ose modifikimi nuk llogaritet si një shuarje, çdo kosto ose tarifë e krijuar rregullon vlerën kontabël të detyrimit dhe amortizohet gjatë periudhës së mbetur të detyrimit të modifikuar.

Riklasifikimi i aktiveve financiare

Riklasifikimi është i mundshëm vetëm për aktivet financiare, jo për detyrimet financiare. Në Bankë një ndryshim në kategorinë sipas mënyrës së matjes është e mundur vetëm nëse ka një ndryshim në modelin e biznesit të përdorur për të menaxhuar një aktiv financiar. Riklasifikimi atëherë është i detyrueshëm në raste të tilla. Këto ndryshime duhet të përcaktohen nga Bordi Drejtues dhe të jenë të rëndësishme për aktivitetet e korporatave. Nëse një riklasifikim i tillë

RAIFEISSEN BANK ALBANIA SH.A.

(të gjitha shifrat janë shprehur në mijë Lek)

është i nevojshëm, kjo duhet të zbatohet në mënyrë prospektive nga data e riklasifikimit dhe miratuar nga Bordi Drejtues i Bankës.

Vlera e drejtë

Vlera e drejtë është çmimi që do të merrej për shitjen e një aktivi ose që do të paguhej për transferimin e një detyrimi, në një transaksion të rregullt të biznesit midis pjesëmarrësve të tregut në datën e referencës së matjes. Kjo zbatohet pavarësisht nëse çmimi është direkt i vëzhgueshëm ose është vlerësuar duke përdorur një metodë vlerësimi. Në përputhje me SNRF 13, Banka përdor hierarkinë e mëposhtme për të përcaktuar dhe raportuar vlerën e drejtë për instrumentet financiare.

Kuotim në një treg aktiv (Niveli I)

Nëse çmimet e tregut janë të disponueshme, vlera e drejtë reflektohet më së miri nga çmimi i tregut. Kjo kategori përmban instrumente kapitali të tregtuara në bursë, instrumente borxhi të tregtuara në tregun ndërbankar dhe derivativët e tregtuar në bursë. Vlerësimi bazohet kryesisht në burimet e jashtme të të dhënave (çmimet e bursës ose kuotat e ndërmjetësit në segmentet e lëngshme të tregut). Në një treg aktiv, transaksionet që përfshijnë aktivet dhe detyrimet financiare tregtohen në frekuencë dhe vëllime të mjaftueshme, në mënyrë që informacioni i çmimeve të jetë i disponueshëm vazhdimisht. Treguesit për tregjet aktive janë numri, frekuenca e përditësimit ose cilësia e kuotimeve (p.sh bankat ose bursat). Për më tepër, marzhet e ngushta ofertë/kërkesë dhe kuotimet nga pjesëmarrësit e tregut brenda një korridorit të caktuar janë gjithashtu tregues të një tregu aktiv likuid.

Teknikat e matjes bazuar në të dhënat e vëzhgueshme të tregut (Niveli II)

Kur çmimet e treguara për instrumentet financiare nuk janë të disponueshme, çmimet e instrumenteve financiare të ngjashme përdoren për të përcaktuar vlerën e drejtë aktuale ose metodat e pranuar të matjes duke përdorur çmime ose parametra të vëzhgueshëm (në veçanti llogaritjet e vlerës aktuale ose modelet e çmimit të opsioneve). Këto metoda kanë të bëjnë me shumicën e derivativëve OTC dhe instrumentet e borxhit të papërcaktuar.

Teknikat e matjes nuk bazohen në të dhënat e vëzhgueshme të tregut (Niveli III)

Nëse nuk ka të dhëna të mjaftueshme të tregut aktual të verifikueshëm për matjen me modelet e matjes, parametrat që nuk janë të vëzhgueshëm në treg përdoren gjithashtu. Këto parametra të dhëna mund të përfshijnë të dhëna të cilat llogariten në terma të vlerave të përafërta nga të dhënat historike midis faktorëve të tjerë (hierarkia e vlerës së drejtë të nivelit III). Shfrytëzimi i këtyre modeleve kërkon supozime dhe vlerësime të Drejtimit. Shtrirja e supozimeve dhe vlerësimeve varet nga transparenca e çmimeve të instrumentit financiar, tregut të tij dhe kompleksitetit të instrumentit.

Për instrumentet financiare të vlerësuara me koston e amortizuar (kjo përfshin huatë dhe paradhënie, depozitat, huatë e tjera afatshkurtra dhe detyrimet afatgjata), Banka publikon vlerën e drejtë të tyre. Në parim, ka pak ose aspak aktivitet tregtar për këto instrumente, prandaj një shkallë e konsiderueshme e vlerësimit nga Drejtimi është e nevojshme për përcaktimin e vlerës së drejtë.

Informacion i mëtejshëm mbi metodat e matjes dhe informacionin sasior për përcaktimin e vlerës së drejtë është paraqitur në shënimet nën (22) Vlera e drejtë e instrumenteve financiare.

Garancitë financiare

Sipas SNRF 9, një garanci financiare është një kontratë sipas së cilës garantuesi është i detyruar të kryejë pagesa të caktuara. Këto pagesa kompensojnë palën ndaj të cilës garantohet garancia për humbjet që rezultojnë në rast se një debitor i caktuar nuk i përmbush detyrimet e pagesës në kohë siç përcaktohet në kushtet origjinale të një instrumenti borxhi. Në datën e njohjes së një garancie financiare, vlera e drejtë fillestare korrespondon në kushtet e tregut me primin në datën e nënshkrimit të kontratës. Në dallim nga paraqitja e zhvlerësimit të aktiveve financiare, humbjet e pritshme të kredisë janë paraqitur si një provizion në anën e detyrimeve.

Garancitë financiare njihen fillimisht me vlerën e tyre të drejtë, e cila normalisht evidentohet nga shuma e tarifave të marra. Kjo shumë amortizohet në bazë lineare gjatë gjithë jetës së garancisë. Në fund të çdo periudhe raportuese, garancitë maten me vlerën më të lartë prej (i) shumës së provizionit të humbjes për ekspozimin e garantuar të përcaktuar në bazë të modelit të humbjes së pritshme dhe (ii) tepicës së mbetur të paamortizuar të shumës në njohjen fillestare. Përveç kësaj, një provizion për humbje HPK njihet për tarifën e arkëtueshme që njihen në pasqyrën e pozicionit financiar si një aktiv.

Detyrimet dhe angazhimet e kushtëzuara

Ky zë përfshin kryesisht detyrimet nga garancitë, garancitë e kredisë, letrat e kreditit dhe angazhimet e huasë të njohura me vlerën nominale. Garancitë përdoren në situata në të cilat Banka garanton pagimin e kreditorit të një pale të tretë për të përmbushur detyrimin e palës së tretë. Në rast se paraqitet një rritje në rrezikun e kredisë të linjave të pakthyeshme të kredisë atëherë kjo duhet të raportohet. Këto përfshijnë angazhimet për të ofruar hua, për të blerë letra me vlerë ose për të ofruar garanci dhe pranime. Provigjionet për humbjet e kredisë për detyrimet e kushtëzuara dhe angazhimet e pakthyeshme të kredisë janë raportuar në provizionet për detyrimet dhe detyrimet. Shpesh, angazhimet e huasë janë tërhequr vetëm pjesërisht dhe në këtë mënyrë përbëjnë një angazhim të tërhequr dhe të patërhequr. Nëse nuk është e mundur të identifikohen veçmas humbjet e pritshme të kredisë të zbatueshme për një angazhim të tërhequr dhe ato me një angazhim të patërhequr, ato paraqiten së bashku me zhvlerësimet për aktivin financiar, në përputhje me SNRF 7. Humbjet totale të pritshme të kredisë janë paraqitur si një provizion nëse ato tejkalojnë vlerën kontabël bruto të aktivit financiar.

Zhvlerësimi

Zhvlerësimi i përgjithshëm (SNRF 9)

Ky seksion paraqet një pasqyrë të atyre aspekteve të rregullave mbi zhvlerësimin që përfshijnë një shkallë më të lartë gjykimi ose kompleksiteti dhe burime të mëdha të pasigurisë së vlerësimit dhe që kanë rezultuar në një rregullim material në vitin financiar. Informacioni sasior për secilën nga këto vlerësime dhe gjykime përfshihet në shënimet përkatëse së bashku me informacionin në lidhje me bazën e llogaritjes për çdo element të linjës të prekur në pasqyrat financiare të veçanta.

Përmbledhje

Siç është përshkruar në kapitullin mbi zbatimin e standardeve të reja dhe të rishikuara, zbatimi i SNRF 9 ka ndryshuar në thelb mënyrën në të cilën Banka raporton humbje nga zhvlerësimi për huatë dhe paradhënie. Nga 1 janari 2018, humbjet nga zhvlerësimi për të gjitha instrumentet e borxhit të cilat nuk maten me vlerën e drejtë dhe për angazhimet e huasë dhe garancitë financiare (në tekstin e mëtejme referuar si në këtë pjesë si instrumente financiare) regjistrohen në shumën e humbjes së pritshme të kredisë. Instrumentet e kapitalit nuk janë subjekt i rregullave të zhvlerësimit të SNRF 9.

Nëse rreziku i kredisë për instrumentet financiarë është rritur ndjeshëm që nga njohja fillestare, atëherë në çdo datë raportimi, zhvlerësimi për një instrument financiar duhet të matet në shumën e humbjeve të pritshme të kredisë gjatë afatit të mbetur. Nëse rreziku i kredisë për instrumentet financiarë nuk është zvogëluar ndjeshëm që nga njohja fillestare, atëherë në çdo datë raportimi, zhvlerësimi për një instrument financiar duhet të matet në vlerën aktuale të humbjes së pritshme dymbëdhjetë mujore. Humbja e pritshme dymbëdhjetë mujore është ajo pjesë e humbjeve të kreditit të parashikuara gjatë jetës që korrespondojnë me humbjet e pritshme të kredisë nga ngjarjet e falimentuara të mundshme për një instrument financiar në dymbëdhjetë muajve pas datës së raportimit.

Banka ka prezantuar metodat e njohjes dhe matjes në mënyrë që të jetë në gjendje të vlerësojë në fund të çdo periudhe raportuese nëse rreziku i kredisë për një instrument financiar është rritur ndjeshëm që nga njohja fillestare. Bazuar në metodën e përshkruar më lart, Banka klasifikon instrumentet financiare në Fazën 1, Fazën 2, Fazën 3 dhe POCI si në vijim:

- Faza 1 përfshin në thelb të gjitha instrumentet financiarë, për të cilat rreziku i kredisë nuk është rritur ndjeshëm që nga njohja e tyre fillestare. Faza 1 gjithashtu përfshin të gjitha transaksionet që tregojnë një rrezik të ulët të kredisë në datën e raportimit, ku Banka ka shfrytëzuar mundësinë e vlefshme sipas SNRF 9 për të hequr dorë nga vlerësimi i një rritjeje të ndjeshme të rrezikut të kredisë. Ekziston një rrezik i ulët i kredisë për të gjitha instrumentet financiarë për të cilat vlerësimi i brendshëm i kredisë në datën e raportimit është brenda intervalit të klasifikimit të investimit (korrespondon me të paktën BBB- Standard & Poor's, Baa3 të Moody's ose Fitch BBB-). Në njohjen fillestare të kredive, banka regjistron një zhvlerësim në shumën e humbjes së pritshme dymbëdhjetë mujore. Faza 1 gjithashtu përfshin kredi ku rreziku i kredisë është përmirësuar dhe që rrjedhimisht janë rriklassifikuar nga Faza 2.
- Faza 2 përfshin ato instrumente financiare të cilëve rreziku i kredisë u është rritur ndjeshëm që nga njohja e tyre fillestare dhe që, në datën e raportimit, nuk klasifikohen si transaksione me rrezik të kufizuar të kredisë. Zhvlerësimi në Fazën 2 njihet në shumën e humbjes së pritshme të kredisë të jetës së instrumentit financiar. Faza 2 gjithashtu përfshin kredi ku rreziku i kredisë është përmirësuar dhe që rrjedhimisht janë rriklassifikuar nga Faza 3.
- Faza 3 përfshin instrumentet financiare të klasifikuar si të zhvlerësuara në datën e raportimit. Kriteri i Bankës për këtë klasifikim është përcaktimi i parazgjedhur në përputhje me nenin 178 CRR. Humbja e pritshme e kredisë gjatë gjithë jetës së mbetur të instrumentit financiar duhet gjithashtu të përdoret si bazë për njohjen e zhvlerësimit të kredive të fazës 3.
- POCI: Aktivitet financiarë të blera ose të krijuara nga kreditë janë aktive financiare të cilat ishin zhvlerësuar tashmë në kohën e njohjes fillestare. Në njohjen fillestare, aktiviteti regjistrohet me vlerën e drejtë pa ndonjë zhvlerësim, duke përdorur një normë efektive të interesit që është rregulluar për aftësinë kreditore. Zhvlerësimi i njohur në periudhat vijuese është i barabartë me ndryshimin kumulativ në humbjen e pritshme të kredisë të instrumentit financiar që nga njohja fillestare në pasqyrën e pozicionit financiar. Kjo mbetet baza për matje, edhe nëse vlera e instrumentit financiar është rritur.

Parimet e njohjes dhe matjes për llogaritjen e humbjeve të pritshme të kredisë janë paraqitur në shënimin (26) Humbjet e pritshme të kredisë në kapitullin Përcaktimi i humbjeve të pritshme të kredisë. Parimet e njohjes dhe matjes për përcaktimin e një rritjeje të ndjeshme të rrezikut të kredisë janë paraqitur në shënimin (26) Humbjet e pritshme të kredisë në kapitullin Rritja e ndjeshme e rrezikut të kredisë. Humbjet e pritshme të kredisë maten në bazë kolektive ose individuale. Kërkesat për matjen kolektive janë paraqitur në shënimin (26) Humbjet e pritshme të kredisë në seksionin e karakteristikave të rrezikut të kredisë.

Përcaktimi i humbjeve të pritura të kredisë

Banka llogarit humbjen e pritshme të kredisë si vlerën e pritur të ponderuar me probabilitetin e të gjitha pagesave të pashlyera duke marrë parasysh skenarë të ndryshëm mbi jetëgjatësinë e pritshme të një instrumenti financiar të skontuar me normën efektive të interesit të përcaktuar fillimisht. Një pagesë e pashlyer është diferenca midis flukseve kontraktuale të pagesave sipas marrëveshjes dhe flukseve aktuale të pagesave të pritshme.

Humbja dymbëdhjetë mujore e përdorur për njohjen e zhvlerësimeve në Fazën 1 është pjesa e humbjes së pritshme të kredisë të parashikuar gjatë gjithë jetës së instrumentit financiar që rezulton nga ngjarjet e mos shlyerjes të cilat pritet të ndodhin brenda dymbëdhjetë muajve pas datës së raportimit. HPK për Fazën 1 dhe Fazën 2, si dhe për instrumentet financiare të parëndësishme në Fazën 3 përcaktohet në bazë të transaksionit individual duke marrë parasysh parametrat e rrezikut statistikor. Këto parametra janë nxjerrë nga qasja IRB e Baselit dhe janë modifikuar për të përmbushur kërkesat e SNRF 9. Parametrat më të rëndësishëm të përdorura nga Banka për përcaktimin e humbjeve të pritshme të kredisë janë si më poshtë:

- **PM** : Në Bankë, probabiliteti i mos shlyerjes është probabiliteti që një huamarrës të mos jetë në gjendje të përmbushë detyrimet e tij të pagesave brenda dymbëdhjetë muajve të ardhshëm ose gjatë gjithë jetës së mbetur të instrumentit.
- **Ekspozimi në momentin e mos shlyerjes (EM)**: Ekspozimi i pashlyer është shuma për të cilën Banka që të ketë të drejtë në momentin e mos shlyerjes, gjatë dymbëdhjetë muajve të ardhshëm ose gjatë gjithë jetës.
- **Humbja në mos shlyerje (HM)**: Humbja e përcaktuar në momentin e mos shlyerjes përfaqëson pritshmërinë e Bankës për shkallën e humbjes në një ekspozim të pashlyer.

Të gjithë parametrat e rrezikut të përdorura nga modelet e brendshme të bankës rregullohen për të përmbushur kërkesat specifike të SNRF 9 dhe horizonti i parashikimit është zgjeruar për të mbuluar gjithë periudhën e instrumenteve financiare. Për shembull, parashikimi për zhvillimin e ekspozimit gjatë gjithë afatit të instrumentit financiar përfshin gjithashtu, në veçanti, të drejtat kontraktuale dhe ligjore të ndërprerjes.

Detajet e mëtejshme për përcaktimin e humbjeve të pritshme të kredisë janë dhënë në shënimin (26) Humbjet e pritshme të kredisë.

Informacionet në perspektive

Si rregull, parametrat e rrezikut specifik për SNRF 9 vlerësohen jo vetëm në informacionin për mos shlyerjet historike, por gjithashtu, në veçanti, në mjedisin e aktual ekonomik (perspektiva pikë-në-kohë) dhe informacione të ardhshme. Ky vlerësim kryesisht përfshin rregullisht rishikimin e efekteve që parashikimet makroekonomike të bankës do të kenë në lidhje me shumën e HPK dhe duke përfshirë këto efekte në përcaktimin e HPK. Një skenar bazë përdoret për këtë qëllim, i cili mbështetet në konsensus (parashikimet e Raiffeisen Research mbi faktorët e rëndësishëm makroekonomikë, siç janë PBB-ja reale, norma e papunësisë, normat e interesit të referencës dhe informacioni rreth gjendjes aktuale të ciklit të kredisë). Ky skenar bazë pastaj plotësohet me parametra makroekonomikë shtesë që janë të rëndësishëm për modelin. Rreziqet e tjera të cilat nuk mund të përshkruhen në modelin standard dhe humbjet e pritshme të lidhura merren gjithashtu në konsideratë. Detajet e mëtejshme për informacionet në perspektive paraqiten në shënimin (26) Humbjet e pritshme të kreditit në kapitullin e informacionit në perspektivë.

Rritje të ndjeshme në rrezikun e kredisë

Sistemet e vlerësimit të Bankës bashkojnë në PM të gjithë informacionin sasior dhe cilësor të vlefshëm që ka të bëjë me parashikimin e rrezikut të kredisë. Kjo metrikë bazohet kryesisht në një përzgjedhje statistikore dhe caktimin e peshave të të gjithë indikatorëve të vlefshëm. Përveç kësaj, PM i rregulluar në përputhje me kërkesat e SNRF 9 merr në konsideratë jo vetëm informacionin historik dhe mjedisin aktual ekonomik, por gjithashtu, në veçanti, informacione në perspektivë, të tilla si parashikimet për zhvillimin e kushteve makroekonomike. Si pasojë, Banka përdor PM vetëm si një kuadër referimi për të vlerësuar nëse rreziku i kreditit i një instrumenti financiar është rritur ndjeshëm që nga data e njohjes së saj fillestare. Duke bazuar rishikimin e kriterit relativ të transferimit në proceset dhe procedurat e qëndrueshme sipas kuadrit të Bankës për administrimin e rrezikut të kredisë, banka siguron që një rritje e ndjeshme e rrezikut të kredisë të identifikohet në një mënyrë të besueshme dhe në kohë bazuar në kritere objektive. Rishikimi për të përcaktuar nëse rreziku i mos shlyerjes së kredisë në datën e raportimit financiar është rritur ndjeshëm që nga njohja fillestare e instrumentit financiar përkatës është kryer në datën e raportimit. Ky rishikim krahason probabilitetin e vërejtur të mos shlyerjes mbi maturimin e mbetur të instrumentit financiar (Lifetime-PM) kundrejt PM -së për gjithë jetën e instrumentit gjatë së njëjtës periudhë siç pritej në datën e njohjes. Detajet e mëtejshme për informacionin në perspektivë janë dhënë në shënimin (26) Humbjet e pritshme të kredisë në kapitullin Rritja e ndjeshme e rrezikut të kredisë.

Kolaterali

Me qëllim zvogëlimin e rrezikut të kredisë për aktivet financiare, Banka përpiqet të përdori kolateralin kudo që të jetë e mundur. Ky kolateral mund të marrë forma të ndryshme, siç janë mjetet monetare, letrat me vlerë, letrat e kredisë / garancitë, pasuritë e paluajtshme, të arkëtueshmet, inventarët dhe Aktivet e tjera jofinanciare dhe përmirësimet e kredisë si marrëveshjet e rrjetëzimit. Parimet e kontabilitetit për kolateralin mbeten të pandryshuara në krahasim me SNK 39. Kolaterali nuk është regjistruar në pasqyrën e pozicionit financiar të Bankës nëse nuk është riposeduar. Megjithatë, vlera e drejtë e kolateralit ndikon në llogaritjen e HPK. Në përgjithësi, ai vlerësohet të paktën në fillim, dhe i nënshtrohet rishikimeve gjysmë vjetore. Disa kolaterale të tilla si paratë ose letrat me vlerë vlerësohen çdo ditë në lidhje me kërkesat e marzhit. Detajet e mëtejshme jepen në shënimin (25) Kolaterali dhe rreziku maksimal i kredisë.

Një rast i veçantë është klasifikimi i tokës dhe ndërtesave nga blerjet me garanci brenda kuadrit të realizimit të kolateralit pasi pasuria e tillë e patundshme apo aktivet e tjera janë blerë kryesisht për të shmangur humbjet nga biznesi i huadhënies dhe përgjithësisht kanë për qëllim të ri-shiten. Në hapin e parë, Banka vlerëson nëse një aktiv që është riposeduar mund të përdoret për operacionet e veta të biznesit ose jo. Aktivet që konsiderohen të dobishme për veprimtarinë e biznesit të tyre transferohen në aktivet e qëndrueshme materiale të bankës në vlerën më të ulët midis vlerës së riblerjes dhe vlerës kontabël të aktivitetit të kolateralizuar fillimisht. Aktivet të cilat planifikohen të shiten, njihen në inventarët e Bankës me vlerën e drejtë minus kostot e shitjes për aktivet jofinanciare në kohën e riposedimit, në përputhje me udhëzimet e bankës. Megjithatë, kur realizon kolateralin, Banka nuk merr në posedim fizikisht aktivet, por kontraktin agentë të jashtëm për të arkëtuar mjete monetare nëpërmjet ankandëve për të shlyer borxhet e pashlyera të klientit. Shuma e tepërt e mjeteve monetare i kthehet klientëve. Për shkak të kësaj praktike, pasuria e patundshme rezidenciale nuk është raportuar në pasqyrën e pozicionit financiar të Bankës brenda kontekstit të realizimit të kolateralit.

Marrëveshje të shitjes dhe marrëveshjeve të riblerjes

Në një transaksion të vërtetë të shitjes dhe riblerjes, Banka i shet aktive një palë e tretë dhe bie dakord në të njëjtën kohë për të riblerë këto aktive me një çmim dhe kohë të caktuar. Aktivet mbeten në pasqyrën e pozicionit financiar të Bankës dhe maten sipas standardeve të zbatuara në zërin në pasqyrën e pozicionit financiar nën të cilin ato janë paraqitur. Letrat me vlerë nuk janë çregjistruar pasi që të gjitha rreziqet dhe përfitimet e Bankës që lidhen me pronësinë e letrave me vlerë të riblerjeve ruhen. Flukset monetare hyrëse që rrjedhin nga një transaksion i shitjes dhe riblerjes njihen në pasqyrën e pozicionit financiar si detyrime financiare - kosto e amortizuar. Sipas marrëveshjeve të anasjellta të riblerjes, aktivet janë blerë nga Banka me detyrimin për t'i shitur ato në të ardhmen. Letrat me vlerë të blera në të cilat bazohet transaksioni financiar nuk raportohen në pasqyrën e pozicionit financiar të Bankës dhe rrjedhimisht nuk maten. Flukset monetare dalëse që rrjedhin nga marrëveshjet e riblerjes të anasjellta regjistrohen në pasqyrën e pozicionit financiar nën aktivin financiar të elementit - koston e amortizuar.

Shpenzimet e interesit nga marrëveshjet e shitjes dhe të riblerjes dhe të ardhurat nga interesi nga marrëveshjet e riblerjes dhe shitjes së anasjelltë, maturohen në një vijë të drejtë përgjatë afatit të tyre deri në maturim dhe paraqiten nën të ardhurat neto nga interesi të Bankës.

Huadhënia e letrave me vlerë

Banka kryen transaksione të huadhënies së letrave me vlerë me bankat ose klientët në mënyrë që të përmbushë detyrimet ose të kryejë marrëveshjet e shitjes dhe të riblerjes. Në Bankë, transaksionet e huadhënies së letrave me vlerë paraqiten në të njëjtën mënyrë si marrëveshjet e shitjes dhe marrëveshjeve të riblerjes. Kjo do të thotë se letrat me vlerë të dhëna hua vazhdojnë të mbesin në portofolin e letrave me vlerë dhe vlerësohen sipas SNRF 9. Letrat me vlerë të marra hua nuk njihen dhe nuk vlerësohen në Bankë. Kolaterali i parasë së gatshme i siguar nga Banka për transaksionet e huadhënies së letrave me vlerë paraqitet si një e drejtë sipas zërave të aktiveve financiare - kosto e amortizuar ndërsa kolaterali i marrë është paraqitur si detyrime financiare - kostoja e amortizuar në pasqyrën e pozicionit financiar.

Qiratë

Në fillimin e një kontrate, Banka vlerëson nëse kontrata është, ose përmban, një qira. Një kontratë është, ose përmban, një qira nëse kontrata përcjell të drejtën për të kontrolluar përdorimin e një aktivi të identifikuar për një periudhë kohe në këmbim të vlerësimit. Për të vlerësuar nëse një kontratë përcjell të drejtën për të kontrolluar përdorimin e një aktivi të identifikuar, Banka vlerëson nëse:

- kontrata përfshin përdorimin e një aktivi të identifikuar - ky është rasti nëse asetit specifikohet në mënyrë të qartë në kontratë ose aktivi specifikohet në mënyrë implicite në kohën kur është vënë në dispozicion për përdorim nga klienti që është i aftë të përdoret për të përmbushur kushtet e kontratës. Nëse furnizuesi ka një të drejtë substanciale zëvendësimi, atëherë aktivi nuk identifikohet;
- Banka ka të drejtë të marrë në mënyrë thelbësore të gjitha përfitimet ekonomike nga përdorimi i aktivitetit gjatë gjithë periudhës së përdorimit; dhe
- Banka ka të drejtë të drejtojë se si dhe për çfarë qëllimi aktivi përdoret në të gjithë periudhën e përdorimit ose vendimet përkatëse se si dhe për çfarë qëllimi përdoret aktivi të paracaktuar.

Banka si qiramarrëse

Banka njih një aktiv të përdorimit të së drejtës dhe një detyrim të qirasë në datën e fillimit të qirasë që është data në të cilën qiradhënësi (një furnizues) e vë një aktiv nën themel të disponueshëm për t'u përdorur nga Banka. Aseti i përdorimit të së drejtës matet me koston në datën e fillimit. Kostoja e aktivitetit të së drejtës së përdorimit përfshin shumën e barabartë me detyrimin e qirasë në njohjen e saj fillestare të rregulluar për çdo pagesa të qirasë të bërë në ose para fillimit të qirasë plus çdo kosto fillestare direkte të ndodhur dhe një vlerësim të kostove për çmontimin dhe hiqni aktivin themelor ose për të rivendosur aktivin themelor ose sitin në të cilin është vendosur, më pak stimuj qeraje. Pasuria e përdorimit të së drejtës zhvlerësohet më pas duke përdorur metodën e linjës së drejtpërdrejtë në përputhje me SNK 16 nga data e fillimit deri në fillim të fundit të jetës së dobishme ose mbarimit të afatit të qirasë së aktivitetit të përdorimit të duhur. Aseti i përdorimit të së drejtës zvogëlohet nga zhvlerësimet, nëse ka, dhe rregullohet për rivlerësime të caktuara të detyrimit të qirasë. Në datën e fillimit, Banka mat detyrimin e qirasë në vlerën aktuale të pagesave të qirasë që nuk janë paguar në atë datë. Pagesat e qirasë zbriten duke përdorur normën e interesit të nënkuptuar në qira, nëse kjo normë mund të përcaktohet me lehtësi. Nëse kjo normë nuk mund të përcaktohet me lehtësi, qiramarrësi përdor normën e huamarrjes në rritje.

Pagesat e qirasë të përfshira në matjen e detyrimit të qirasë përfshijnë si më poshtë:

- pagesa fikse përfshirë pagesa fikse në substancë
- pagesa të ndryshueshme të qirasë që varen nga një indeks ose normë, e matur fillimisht duke përdorur indeksin ose kursin në datën e fillimit;
- shumat që pritet të paguhet nga qiramarrësi nën garancitë e vlerës së mbetur;
- çmimi i ushtrimit të një opsioni blerjeje nëse Banka është me siguri të arsyeshme për të ushtruar atë mundësi; dhe
- pagesa e gjobave për ndërprerjen e qirasë, nëse afati i qirasë pasqyron qiramarrësin që ushtron një mundësi për të përfunduar qiranë.

Qiratë-vazhdim

Detyrimi i qirasë matet në bazë të vazhdueshme në mënyrë të ngjashme me detyrimet e tjera financiare, duke përdorur një metodë efektive të interesit, në mënyrë që vlera kontabël e detyrimit të qirasë të matet në bazë të kostos së amortizuar dhe shpenzimi i interesit të ndahet gjatë afatit të qirasë. Rivlerësohet kur ka një ndryshim në pagesat e ardhshme të qirasë që vijnë nga një ndryshim në një indeks ose normë, nëse ka një ndryshim në vlerësimin e Bankës për shumën që pritet të paguhet nën një garanci të vlerës së mbetur, ose nëse Banka ndryshon vlerësimin i saj nëse do të ushtrojë një mundësi blerjeje, zgjatjeje ose përfundimi. Kur detyrimi i qirasë është rivlerësuar në këtë mënyrë, bëhet një rregullim përkatës në vlerën kontabël të aktivitetit të së drejtës së përdorimit ose është regjistruar në fitim ose humbje nëse vlera kontabël e aktivitetit të së drejtës së përdorimit është zvogëluar në zero . Banka ka zgjedhur të mos njohë aktivitet e përdorimit të së drejtës dhe detyrimet e qirasë për qira afatshkurtra të pajisjeve që kanë një afat qiraje prej dymbëdhjetë muaj ose më pak dhe qiratë e pasurive me vlerë të ulët, përfshirë pajisjet IT. Banka njeh pagesat e qirasë që lidhen me këto qira si një shpenzim në bazë lineare gjatë afatit të qirasë.

Banka ka zgjedhur të paraqesë aktivitet e së drejtës së përdorimit së bashku me aktivitet e prekshme (ju lutemi referojuni shënimit 14) dhe detyrimin e qirasë së bashku me detyrimet financiare (ju lutemi referojuni shënimit 40).

Banka si qiradhënëse

Kur Banka vepron si qiradhënëse, në fillimin e qirasë përcakton nëse qiraja llogaritet si financë ose qira operative. Në Bankë një qira klasifikohet si qira financiare nëse në të vërtetë transferohen të gjitha rreziqet dhe përfitimet e rastësishme nga pronësia. Faktorët tipikë që, individualisht ose në kombinim, normalisht do të çonin në një qira të klasifikohet si qira financiare:

Transferimi i pronësisë së aktivitetit deri në fund të afatit të qirasë;

Opsioni për të blerë aktivitetin me një çmim që pritet të jetë mjaft më i ulët se vlera e drejtë në datën kur opsioni bëhet i ushtrueshëm që ai të jetë i sigurt në mënyrë të arsyeshme në datën e fillimit se opsioni do të ushtrohet; Afati i qirasë është për pjesën kryesore të jetës ekonomike të aktivitetit (edhe nëse titulli nuk transferohet);

Në datën e fillimit, vlera e tanishme e pagesave të qirasë është e barabartë të paktën në thelb me vlerën e drejtë të aktivitetit;

Pasuria është e një natyre kaq të specializuar që vetëm qiramarrësi mund ta përdorë atë pa modifikime të mëdha.

Ndonjëherë Banka është një qiradhënëse i ndërmjetëm që do të thotë se Banka vepron si qiramarrës dhe qiradhënëse i të njëjtës pasuri themelore dhe llogarit interesin e saj në qiranë kryesore dhe nënqira më vete. Kur qiraja kryesore është një qira afatshkurtër, nënqiraja klasifikohet si një qira operative. Përndryshe, Banka vlerëson klasifikimin e një nënqire, duke iu referuar aktivitetit të së drejtës së përdorimit në qiranë kryesore dhe jo duke iu referuar asetit themelor të qirasë kryesore. Banka njeh pagesat e qirasë që lidhen me qiranë operative si të ardhura në bazë lineare gjatë afatit të qirasë. Politikat e kontabilitetit të përdorura në vitin 2018 si qiradhënëse në periudhën krahasuese nuk ishin të ndryshme nga SNRF 16.

Arka, banka qendrore dhe depozita të tjera pa afat

Arka, banka qendrore dhe depozita të tjera pa afat përfshijnë kartmonedha dhe monedha në dorë, depozita pa afat dhe rezervat e detyrueshme pranë Bankës Qendrore të Shqipërisë, si dhe depozitat pa afat në banka. Arka, banka qendrore dhe depozita të tjera pa afat mbahen me koston e amortizuar në pasqyrën e pozicionit financiar.

Paraja dhe ekuivalentet e saj

Paraja dhe ekuivalentet e saj përfshijnë aktive financiare shumë likuide me maturitete prej 3 muajsh ose më pak që nga data e blerjes, të cilat mbartin rrezik të vogël të ndryshimit të vlerës së drejtë dhe përdoren nga Banka në procesin e administrimit të angazhimeve afatshkurtra.

Paraja dhe ekuivalentet e saj mbahen me kosto të amortizuar në pasqyrën e pozicionit financiar.

Aktive të qëndrueshme të patrupëzuara

Aktive të qëndrueshme të patrupëzuara të blera

Në Bankë, aktivet e qëndrueshme të patrupëzuara të blera veçmas, psh. ato me një jetë të dobishme të përcaktuar jo të blera në një kombinim biznesi, kapitalizohen me koston e blerjes minus amortizimin dhe zhvlerësimin e akumuluar. Amortizimi është përlllogaritur me metodën lineare gjatë jetës së dobishme të pritshme dhe është raportuar si një shpenzim në pasqyrën e të ardhurave. Jeta e dobishme e pritshme dhe metoda e amortizimit rishikohen në çdo datë raportimi dhe çdo ndryshim i mundshëm në matje merret në konsideratë prospektivisht. Aktivet fikse jo-materiale të blera veçmas me jetë të dobishme të papërcaktuar janë kapitalizuar me koston e blerjes minus zhvlerësimin e akumuluar. Jeta normale e dobishme e softuerit është midis katër dhe gjashtë vjet. Jeta normale e dobishme për projektet e mëdha të programit mund të zgjasë gjatë një periudhe më të gjatë. Aktivet e qëndrueshme të patrupëzuara me një jetë të dobishme të përcaktuar amortizohen gjatë periudhës gjatë së cilës mund të përdoret aktivi fiks jomaterial.

Metoda lineare përdoret për amortizimin dhe bazohet në shifrat e mëposhtme të jetës së dobishme:

Jeta e dobishme	Years
Software	8

Aktivitet e patrupëzuara të zhvilluara brenda Bankës - kostot e hulumtimit dhe zhvillimit

Aktivitet e patrupëzuara të zhvilluara brenda Bankës përmbajnë ekskluzivisht programe dhe kapitalizohen nëse është e mundshme që përfitimet e ardhshme ekonomike që i atribuohen aktivitet do t'i rriten Bankës dhe kostoja e aktivitet mund të matet në mënyrë të besueshme. Shpenzimet për kërkime njihen si shpenzime kur ato ndodhin. Një aktiv fiks jo-material i brendshëm i zhvilluar që rezulton nga aktivitetet e zhvillimit ose nga faza e zhvillimit të një projekti të brendshëm kapitalizohet kur sigurohen provat e mëposhtme:

- Përfundimi përfundimtar i asetit fiks jo-material është teknikisht i realizueshëm në mënyrë që ai të jetë i disponueshëm për përdorim ose shitje.
- Synohet që përfundimisht të kompletohet aktivi fiks jo-material dhe të mund të përdoret ose të shitet.
- Aftësia ekziston për të përdorur ose për të shitur aktivin fiks jo-material. Aktivi fiks jo-material ka të ngjarë të gjenerojë përfitim ekonomik në të ardhmen.
- Sigurohet disponueshmëria e burimeve të duhura teknike, financiare dhe burimeve të tjera të nevojshme për të përfunduar zhvillimin dhe për të përdorur ose shitur aktivin fiks jo-material.
 - Aftësia ekziston për të përcaktuar në mënyrë të besueshme shpenzimet e bëra gjatë zhvillimit të aktivitet fiks jo-material. Shuma në të cilën kapitalizohet fillimisht një aktiv jo-material i zhvilluar së brendshmi është shuma e të gjitha shpenzimeve të bëra duke filluar nga dita në të cilën kushtet e lartpërmendura janë përmbushur fillimisht. Nëse një aktiv fiks jo-material i brendshëm i zhvilluar nuk mund të kapitalizohet, ose nëse akoma nuk është përfunduar ne aset fiks jomaterial, kostot e zhvillimit raportohen në pasqyrën e të ardhurave për periudhën raportuese në të cilën ato ndodhin.

Kostot e kapitalizuara të zhvillimit zakonisht amortizohen në Bankë në vijë të drejtë për një jetë prej pesë vjetësh. Jeta normale e programit është midis katër dhe gjashtë vjet. Jeta normale për projektet e mëdha të programeve mund të zgjasë për një periudhë më të gjatë.

Aktivitet të qëndrueshme të trupëzuara

Tokat dhe ndërtesat, si dhe mobiliet dhe pajisjet e zyrës të raportuara në aktivet fikse, maten me koston e blerjes ose këmbimit minus zhvlerësim. Amortizimi regjistrohet nën shpenzimet e përgjithshme administrative.

Metoda lineare përdoret për amortizimin dhe bazohet në shifrat e mëposhtme të jetës së dobishme:

Jetë e dobishme	Viti
Ndërtesat	20
Mobilje dhe pajisje zyre	4 – 7
Hardware	4 – 7
Program	8

Toka nuk është subjekt amortizimi

Jeta e dobishme e pritshme, vlerat e mbetura dhe metodat e zhvlerësimit rishikohen çdo vit. Çdo ndryshim i domosdoshëm i vlerësimeve merret parasysh. Çdo zhvlerësim i përhershëm i pritur raportohet në pasqyrën e të ardhurave dhe paraqitet në zërin e shpenzimeve të përgjithshme administrative. Në rast se arsyeja për zhvlerësimin nuk është më e vlefshme, një reduktim do të bëhet deri në një maksimum të shumës së koston së amortizuar të aktivitetit.

Një aktiv fikse është regjistruar kur është shitur ose kur nuk mund të pritët përfitim i ardhshëm ekonomik nga përdorimi i vazhdueshëm i aktivitetit. Fitimi ose humbja që rezultojnë nga shitja ose nxjerrja jashtë përdorimit e ndonjë aktiviteti përcaktohet si diferencë midis të ardhurave dhe vlerës kontabël të aktivitetit dhe njihet në të ardhura të tjera operative neto.

Aktive materiale afatgjata për investim

Aktive materiale afatgjata për investim përfshijnë prona që mbahen për të fituar të ardhura nga qiraja dhe / ose për vlerësimin e kapitalit. Aktivitetet materiale afatgjata për investim raportohen me koston e amortizuar duke përdorur modelin e koston sipas SNK 40 dhe është paraqitur në aktivet fikse për shkak të rëndësisë së ulët. Bazuar në jetën e dobishme zbatohet metoda e amortizimit linear. Jeta normale e dobishme e aktiveve materiale afatgjata për investim është e njëjtë me atë të ndërtesave të njohura nën aktivet. Amortizimi regjistrohet nën zërin shpenzimet e përgjithshme administrative.

Aktivitetet materiale afatgjata për investim regjistrohen në kur aktivitetet nxirren jashtë përdorimit ose kur nuk do të përdoren më dhe nuk mund të pritët përfitim i ardhshëm ekonomik nga nxjerrja jashtë përdorimit. Fitimi ose humbja që rrjedh nga nxjerrja jashtë përdorimit përcaktohet si diferencë midis të ardhurave neto nga nxjerrja jashtë përdorimit dhe vlerës kontabël të aktivitetit dhe njihet në të ardhura të tjera operative neto në periudhën raportuese në të cilën aktiviteti është nxjerrë jashtë përdorimit.

Provizionet për detyrimet dhe shpenzimet

Provizionet njihen kur Banka ka një detyrim aktual si rezultat i një ngjarjeje të kaluar, të cilin ka të ngjarë që të jetë e detyruar të shlyejë dhe vlera e shumës mund të matet në mënyrë të besueshme. Niveli i provizioneve është vlerësimi më i mirë i mundshëm i fluksit të pritur dalës të përfitimeve ekonomike në datën e raportimit, duke marrë parasysh rreziqet dhe pasiguritë që shoqërojnë angazhimin për të përmbushur detyrimin. Nëse një provizion është llogaritur bazuar në vlerësimin e flukseve të mjeteve monetare të nevojshme për të përmbushur një detyrim, flukset e mjeteve monetare duhet të skontojnë nëse efekti i interesit është material.

Këto lloje të provizioneve janë raportuar në pasqyrën e pozicionit financiar nën provizionet për detyrimet dhe shpenzimet. Shpërndarja ndaj llojeve të ndryshme të provizionit është e regjistruar përmes zërave të ndryshëm në pasqyrën e të ardhurave në varësi të natyrës së provizionit. Provizionet e ristrukturimit, provizionet për rreziqet ligjore dhe përfitimet e tjera të punonjësve regjistrohen në shpenzimet e përgjithshme administrative. Përsa i përket provizioneve të tjera të cilët nuk i përkasin një zëri të caktuar të shpenzimeve të përgjithshme administrative, ata regjistrohen nën shpenzime të tjera operative neto.

Përfitimet e punonjësve

Plan pensioni me kontribute të përcaktuara

Detyrimet për planet e pensioneve me kontribut të përcaktuar njihen si shpenzime për personelin në pasqyrën e të ardhurave kur ato ndodhin.

Kontributet për sigurimet shoqërore dhe shëndetsore

Banka paguan kontribute për sigurimet shoqërore të detyrueshme që mundësojnë përfitime të mëvonshme për punonjësit që dalin në pension. Autoritetet Shqiptare janë përgjegjëse për përcaktimin e limitit minimal ligjor të vendosur për pensionet në Shqipëri sipas një plani pensioni me kontribute të përcaktuara.

Leja e paguar vjetore

Banka njih si detyrim vlerën e paskontuar të kostos së vlerësuar së lejes vjetore që pritet të paguhet në këmbim të shërbimeve të punëmarrësit për periudhën.

Përfitimet afatshkurtra

Detyrimet për përfitime afatshkurtra nuk skontoohen dhe regjistrohen në periudhën kur ofrohet shërbimi.

Një provigjion mund të regjistrohet për shumën që pritet të paguhet në lidhje me bonuset afatshkurtra në mjete monetare ose planet për ndarjen e fitimeve, nëse Banka ka një detyrim ligjor aktual ose konstruktiv për të paguar këtë shumë si rezultat i shërbimeve të ofruara nga punonjësi në të shkuarën dhe nëse detyrimi mund të matet në mënyrë të besueshme.

Përfitimet nga ndërprerja e marrëdhënieve të punës

Përfitimet nga ndërprerja e marrëdhënieve të punës regjistrohen si shpenzim atëherë kur Banka, në mënyrë të dukshme, ka vendosur të zbatojë një plan formal të detajuar për të ndërprerë punësimin para datës së daljes në pension. Përfitime të ofruara për largimin vullnetar do të regjistrohen vetëm atëherë kur oferta është bërë, është e mundshme që oferta do të pranohet dhe numri i personave që do të pranojnë ofertën mund të matet në mënyrë të besueshme.

Detyrimet e varura

Detyrimet e varura paraqiten si pjesë e detyrimeve financiare - kosto e amortizuar. Detyrimet janë të varura nëse, në rast të likuidimit ose falimentimit, ato mund të shlyhen vetëm pasi të jenë shlyer detyrimet ndaj deponituesve dhe të gjithë kreditorëve të tjerë.

Banka nuk kishte asnjë mos shlyerje të principalit, interesit ose shkelje të tjera në lidhje me detyrimet e saj të varura gjatë viteve të mbyllura më 31 dhjetor 2021 dhe 2020.

Të ardhurat nga interesat, neto

Të ardhurat nga interesat, neto përfshijnë të ardhurat nga interesi prej aktiveve financiare siç janë kreditë, letrat me vlerë me interes fiks të matura me metodën efektive të interesit dhe të ardhura të tjera interesi. Shpenzimet e interesit përfshijnë interesin e paguar për depozitat, letrat me vlerë të borxhit dhe kapitalin e varur. Interesi negativ nga zërat e aktivitetit është treguar në interes të shpenzimeve; interesi negativ nga zërat e detyrimit paraqitet në të ardhura nga interesi.

Norma efektive e interesit

Të ardhurat dhe shpenzimet nga interesi njihen në fitim ose humbje duke përdorur metodën e interesit efektiv. 'Norma efektive e interesit' është norma e interesit që përdoret për të skontuar flukset e pritshme hyrëse ose dalëse përgjatë jetës së pritshme të instrumentit financiar për të llogaritur:

- vlerën kontabël bruto e aktivitetit financiar; ose
- koston e amortizuar të detyrimit financiar.

Gjatë llogaritjes së normës efektive të interesit për instrumentet financiarë, përveç aktiveve të blera ose të krijuar nga kreditë, Banka vlerëson flukset monetare të ardhshme duke marrë parasysh të gjitha kushtet kontraktuale të instrumentit financiar, por jo HPK. Për aktivet financiare të blera ose të emetuara të zhvlerësuar, llogaritet një normë efektive interesi e rregulluar duke përdorur flukset monetare të ardhshme të vlerësuar duke përfshirë HPK. Llogaritja e normës efektive të interesit përfshin kostot dhe tarifën e transaksionit dhe pagesa të tjera të kryera ose të marra që janë pjesë përbërëse e normës efektive të interesit. Kostot e transaksionit përfshijnë kostot shtesë që janë drejtpërdrejtë të lidhura me blerjen ose emetimin e një aktivi financiar ose detyrimi financiar.

Kostoja e amortizuar dhe vlera kontabël bruto

'Kosto e amortizuar' e një aktivi ose detyrimi financiar është shuma me të cilën aktivi ose detyrimi financiar matet në njohjen fillestare minus riparimet e principalit, plus ose minus amortizimin kumulativ duke përdorur metodën e interesit efektiv të ndonjë difference midis shumës fillestare dhe shumës së maturimit dhe, për aktivet financiare, rregulluar për çdo zbritje të humbjes së pritshme të kredisë.

'Vlera kontabël bruto e një aktivi financiar' është kostoja e amortizuar e një aktivi financiar përpara se të rregullohet për çdo zbritje të humbjes së pritshme të kredisë.

Llogaritja e të ardhurave dhe shpenzimeve të interesit

Norma efektive e interesit të një aktivi financiar ose detyrimi financiar llogaritet në njohjen fillestare të një aktivi financiar ose detyrimi financiar. Në llogaritjen e të ardhurave dhe shpenzimeve të interesit, norma efektive e interesit zbatohet ndaj vlerës kontabël bruto të aktivitetit (kur aktivi nuk është i zhvlerësuar) ose ndaj koston së amortizuar të detyrimit. Norma efektive e interesit rishikohet si rezultat i rivlerësimit periodik të flukseve të mjeteve monetare të instrumenteve me normë të ndryshueshme interesi për të pasqyruar lëvizjet në normat e interesit të tregut. Norma efektive e interesit rishikohet gjithashtu për rregullimet mbrojtëse të vlerës së drejtë me në datën kur fillon amortizimi i rregullimit mbrojtës.

Sidoqoftë, për aktivet financiare që janë zhvlerësuar pas njohjes fillestare, të ardhurat nga interesi llogariten duke zbatuar normën efektive të interesit ndaj koston së amortizuar të aktivitetit financiar. Nëse aktivi nuk është më i zhvlerësuar, atëherë llogaritja e të ardhurave nga interesi kryhet në bazë bruto.

Për aktivet financiare të cilat kanë qenë të zhvlerësuar në njohjen fillestare, të ardhurat nga interesi llogariten duke zbatuar normën efektive të interesit të rregulluar ndaj koston së amortizuar të aktivitetit. Edhe në rast se rreziku i kredisë i aktivitetit financiar përmirësohet ndjeshëm, llogaritja e interesit nuk kryhet mbi vlerën kontabël bruto të aktivitetit financiar.

Për informacion mbi rastin kur aktivet financiare janë të zhvlerësuar, shih Shënimin 26 Humbja e pritshme e kredisë, paragrafi "Përkufizimi i aktiveve të pashlyera dhe kredive të zhvlerësuar".

Paraqitja

Të ardhurat nga interesi të llogaritura duke përdorur metodën e interesit efektiv të paraqitur në pasqyrën e fitimit ose humbjes dhe AGJ përfshijnë:

- interesi mbi aktivet financiare dhe detyrimet financiare të matura me koston e amortizuar;
- interesi mbi instrumentet e borxhit të matura në VDAGJ;

RAIFEISSEN BANK ALBANIA SH.A.

(të gjitha shifrat janë shprehur në mijë Lek)

Shpenzimet e interesit të paraqitura në pasqyrën e fitimit ose humbjes dhe AGJ përfshijnë interesin për detyrimet financiare të matura me koston e amortizuar.

Të ardhurat nga interesat, neto-vazhdim

Të ardhurat dhe shpenzimet nga interesi mbi të gjitha aktivet dhe detyrimet tregtare konsiderohen të rastësishme në operacionet tregtare të Bankës dhe paraqiten së bashku me të gjitha ndryshimet e tjera në vlerën e drejtë të aktiveve dhe detyrimeve tregtare në të ardhurat neto tregtare (shih Të ardhurat e tjera të interesit më poshtë).

Të ardhurat nga interesi dhe shpenzimet njihen si fitim ose humbje në pasqyrën e veçantë të fitimit ose humbjes dhe të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse duke përdorur metodën e interesit efektiv. Norma efektive e interesit është norma që përdoret për të skontuar flukset monetare hyrëse dhe dalëse të pritshme gjatë jetës së pritshme të aktivitetit ose detyrimit financiar (ose, sipas rastit, një periudhe më të shkurtër) në vlerën kontabël të aktivitetit financiar ose detyrimit. Gjatë llogaritjes së normës efektive të interesit, Banka ka vlerësuar flukset e ardhshme të parasë duke marrë parasysh të gjitha kushtet kontraktuale të instrumentit financiar, por jo humbjet e ardhshme të kredisë.

Llogaritja e normës efektive të interesit përfshin të gjitha tarifatat dhe pagesat e kryera ose të pranuar që janë pjesë përbërëse e normës efektive të interesit. Kostot e transaksionit përfshijnë kostot shtesë që i atribuohen drejtpërdrejt blerjes ose emetimit të një aktiviteti ose detyrimi financiar.

Të ardhurat nga interesi dhe shpenzimet e paraqitura në pasqyrën e fitimit ose humbjes dhe të të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse përfshijnë:

- interesi mbi aktivet dhe detyrimet financiare me koston e amortizuar, llogaritur mbi bazën e interesit efektiv
- interesi mbi letrat me vlerë të investimit të vlefshme për shitje, llogaritur mbi bazën e interesit efektiv

Të ardhurat dhe shpenzimet nga interesi për të gjitha aktivet dhe detyrimet tregtare janë paraqitur së bashku me të gjitha ndryshimet e tjera në vlerën e drejtë të aktiveve dhe detyrimeve tregtare në të ardhurat neto tregtare.

Të ardhura të tjera nga interesat

Të ardhurat e tjera të interesit përfshijnë interesin që lidhet me aktivet dhe detyrimet tregtare dhe aktivet financiare të përcaktuara me vlerën e drejtë përmes fitimit ose humbjes.

Të ardhurat nga dividendi

Dividendët nga aksionet, filialet jo plotësisht të ndara, investimet strategjike dhe pjesëmarrjet që nuk regjistrohen në kapitalin neto njihen në të ardhurat e dividendit. Dividendët njihen përmes fitimit / humbjes nëse Bankës i ka lindur një e drejtë ligjore për të përfitur pagesën..

Të ardhura nga tarifatat dhe komisionet, neto

Të ardhura nga tarifatat dhe komisionet, neto përfshijnë kryesisht të ardhurat dhe shpenzimet që vijnë nga biznesi i transferimit të pagesave, administrimi i aktiveve, biznesi i këmbimit valutor dhe biznesi i kredidhënies. Të ardhurat dhe shpenzimet nga tarifatat dhe komisionet janë përlllogaritur në periudhën raportuese.

Të ardhurat dhe shpenzimet nga tarifatat dhe komisionet që janë pjesë përbërëse e normës efektive të interesit mbi një aktiv financiar ose detyrim financiar përfshihen në normën efektive të interesit (shiko të ardhurat nga interesi neto).

Të ardhurat e tjera të tarifave dhe komisioneve - duke përfshirë pagesat e shërbimit të llogarisë, komisionet e shitjes dhe tarifatat e vendosjes - njihen si shërbime të lidhura. Nëse një angazhim i huasë nuk pritet të rezultojë në tërheqjen e një kredie, atëherë tarifa për angazhimin e huasë njihet në mënyrë lineare përgjatë periudhës së angazhimit.

Një kontratë me një klient që rezulton në një instrument financiar të njohur në pasqyrat financiare të Bankës mund të jetë pjesërisht në fushën e SNRF 9 dhe pjesërisht në fushën e SNRF 15. Nëse është kështu, atëherë Banka së pari zbaton SNRF 9 për të ndarë dhe matur pjesën e kontratës që është në fushën e SNRF 9 dhe më pas zbaton SNRF 15 për pjesën e mbetur.

Shpenzimet e tjera të tarifave dhe komisioneve kanë të bëjnë kryesisht me tarifatat e transaksionit dhe shërbimit, të cilat janë regjistruar kur janë pranuar shërbimet.

RAIFEISSEN BANK ALBANIA SH.A.

(të gjitha shifrat janë shprehur në mijë Lek)

Të ardhura/(humbje) tregtare neto

Të ardhurat/(humbjet) neto tregtare përfshijnë fitimet minus humbjet që lidhen me aktivet dhe detyrimet tregtare dhe përfshijnë të gjitha ndryshimet në vlerën e drejtë dhe diferencat e këmbimit valutor.

Shpenzimet e përgjithshme administrative

Shpenzimet e përgjithshme administrative përfshijnë shpenzimet për personelin dhe shpenzimet e tjera administrative si dhe amortizimin / zhvlerësimin e aktiveve fikse materiale dhe jo-materiale.

Tatimi mbi fitimin

Shpenzimet e tatimit mbi fitimin përfshijnë tatimin aktual dhe të shtyrë. Shpenzimi i tatimit mbi fitimin njihet në pasqyrën e veçantë të të ardhurave gjithëpërfshirëse me përjashtim të pjesës që lidhet me zërat e njohur direkt në kapital, rast në të cilin njihet në kapital. Tatimi aktual është tatimi i pritshëm i pagueshëm mbi të ardhurat e tatueshme për vitin, duke përdorur normat tatimore të miratuara ose të vendosura thelb rastësisht në datën e raportimit dhe çdo rregullim të tatimit të pagueshëm në vitet e mëparshme.

Tatimi i shtyrë është llogaritet duke përdorur metodën e pasqyrës së pozicionit financiar, duke parashikuar diferencat e përkohshme midis vlerës kontabël të aktiveve dhe detyrimeve për qëllime të raportimit financiar dhe shumave të përdorura për qëllime tatimore. Tatimi i shtyrë matet me normat tatimore që pritet të zbatohen ndaj diferencave të përkohshme kur ato ndryshojnë, bazuar në ligjet që janë miratuar ose janë miratuar në mënyrë thelbësore në datën e raportimit.

Një aktiv tatimor i shtyrë njihet vetëm në masën që është e mundshme që fitimet e ardhshme të tatueshme do të realizohen, në mënyrë që të shfrytëzohen diferencat e përkohshme të zbritëshme. Detyrimet tatimore të shtyra njihen për të gjitha diferencat e përkohshme të tatueshme. Aktivet tatimore të shtyra dhe detyrimet tatimore të shtyra rishikohen në çdo datë të raportimit dhe reduktohen në masën që nuk është më e mundur që respektivisht përfitimi tatimor dhe detyrimi tatimor përkatës të realizohen. Tatimet shtesë të të ardhurave që rrjedhin nga shpërndarja e divi-dendeve njihen në të njëjtën kohë kur njihet detyrimi për të paguar dividendin përkatës.

Pasqyra e flukseve të mjeteve monetare

Pasqyra e fluksit të parasë paraqet ndryshimin në gjendjen e Parasë, Parasë në Bankën Qendrore dhe depozita pa afat nëpërmjet ndryshimit neto në para nga aktivitetet operative, investuese dhe aktivitetet e financimit. Flukse monetare për aktivitetet investuese përfshijnë kryesisht të ardhurat nga shitja, ose pagesat për blerja e investimeve financiare dhe Aktivet fikse. Flukset monetare neto nga aktivitetet e financimit paraqesin të gjitha flukset e mjeteve monetare nga kapitali i vet, detyrimet e varura.

Aplikimi i standarteve të reja dhe të rishikuara

Ndryshimet në SNRF 9, SNK 39, SNRF 7, SNRF 4 dhe SNRF 16 (Reforma e standardit të normës së interesit – faza 2; data e hyrjes në fuqi: 1 janar 2021)

Gjatë reformës IBOR, normat ekzistuese të referencës (IBORs: Normat e Ofruara Ndërbankare) do të zëvendësohen me norma alternative pa rrezik. IBOR. Keto norma do të përdoren për të vendosur normat e interesit për një gamë të gjerë produktesh dhe kontratash financiare. Bazuar në një rekomandim të BSF-së (Bordi i Stabilitetit Financiar), këto norma interesi iu nënshtruan një analize të gjerë dhe filloi një reformë e përkatëse për IBOR. Për Eurozonën, kjo nënkupton që metoda bazë e llogaritjes së EURIBOR-it është reformuar dhe se EONIA (Mesatarja e Indeksit të Euros gjatë natës) do të zëvendësohet me €STR (Norma Afatshkurtër Euro) e zhvilluar rishtazi. Për sa i përket normave të interesit LIBOR, do të ketë një zëvendësim të normave ekzistuese të interesit me norma interesi alternative. Në këtë kontekst, LIBOR USD dhe LIBOR GBP, ndër të tjera, zëvendësohen nga normat e interesit SOFR (Secured Overnight Financing Rate) dhe SONIA (Sterling Index Overnight Index Average). Si EONIA ashtu edhe shumica e normave të interesit LIBOR nuk do të jenë më të disponueshme nga 1 janari 2022 e tutje. Për sa i përket USD LIBOR, normat e interesit për termat 1w dhe 2 milion do të zëvendësohen gjithashtu më 1 janar 2022, ndërsa të gjitha kushtet e tjera pritet të jenë të disponueshme deri më 30 qershor 2023. Aktualisht nuk ka një afat kohor fiks për zëvendësimin e EURIBOR-it të reformuar. Mund të supozohet se nuk do të ketë zëvendësim në të ardhmen e afërt. Ndryshimet e Reformës së Standardit të Normës së Interesit – faza 2 trajtojnë ndikimin në raportimin financiar të rrethanave kur një normë interesi referencë zëvendësohet nga një normë tjetër interesi referencë. Në këtë kontekst, amendamentet ofrojnë lehtësim praktik për modifikimet që i atribuohen drejtpërdrejt reformës IBOR dhe kryhen mbi një bazë ekonomikisht ekuivalente. Modifikimet e duhura mund të njihen në pasqyrat financiare duke rregulluar normën efektive të interesit. Përveç kësaj, ndryshimet kanë të bëjnë edhe me kontabilitetin mbrojtës. Bazuar në lehtësimin, rregullimet në lidhje me reformën IBOR nuk rezultojnë në përfundimin e njohjes së një marrëdhënieje mbrojtëse ekzistuese në pasqyrat financiare. Në vend të kësaj, marrëdhëniet mbrojtëse dhe dokumentacioni përkatës janë ndryshuar për të pasqyruar kushtet e reja. Ndryshimet janë efektive për periudhat raportuese që fillojnë në ose pas 1 janarit 2021. E koordinuar nga Thesari, Banka është duke u përgatitur për reformën që nga viti 2020 me qëllim që të sigurojë një tranzicion të qetë drejt interesit të ri pa rrezik. Kjo kryhet në projekte specifike lokale ose është e koordinuar në operacionet e vazhdueshme të departamenteve lokale të prekura, kryesisht thesari, drejtimi i rrezikut, drejtimi i klientëve, kontabiliteti dhe ligjor. Anëtarët e bordit drejtues dhe mbikëqyrës informohen rregullisht për ecurinë e proceseve përkatëse dhe rreziqet që lidhen me to. Aktualisht, fokusi është veçanërisht në zëvendësimin e normave të interesit LIBOR. Norma e referencës së vëllimit LCY: Duke filluar nga data 29 shkurt 2020, TRIBOR 12M zëvendësohet me Bono Thesari 12M.

Tabelat e mëposhtme tregojnë vlerat kontabël të aktiveve dhe detyrimeve financiare jo-derivative që përmbajnë një normë interesi referencë të rënë dakord me kontratë që po zëvendësohet:

2021	EURIBOR	USD LIBOR	GBP LIBOR	CHF LIBOR
Depozita të tjera pa afat	-	-	-	-
Hua dhe paradhënie	52,253,835	1,709,388	1,175	94,879
Letra me vlerë të borxhit	-	-	-	-
Total	52,253,835	1,709,388	1,175	94,879

Ngjarje pas datës së raportimit

Konflikti ushtarak në vazhdim në Ukrainë është ende në zhvillim dhe efektet e tij mbeten të panjohura. Për hollësi të mëtejshme, ju lutemi referojuni Shënimit “Parimi i vijueshmërisë”. Efektet e konfliktit në kompani janë rezultat i ngjarjeve që lindën pas datës së raportimit. Si rrjedhojë, këto ngjarje janë ngjarje jorregulluese pas bilancit.

Drejtimi i Bankës nuk është në dijeni për ndonjë ngjarje tjetër pas datës së raportimit që mund të kërkojë korigjim ose shënime shtesë në këto Pasqyra Financiare.

Tiranë, 17 mars 2022

Bordi Drejtues

Christian Canacaris

Alexander Zsolnai

Elona Mullahi

Egon Lerchster

Deklarata e përfaqësuesve ligjorë

Ne konfirmojmë se në dijeninë tonë pasqyrat financiare të veçanta japin një pamje të drejtë dhe të vërtetë të aktiveve, detyrimeve, pozicionit financiar dhe fitimit ose humbjes së Bankës siç kërkohet nga standardet e zbatueshme të kontabilitetit dhe se raporti i Drejtimit të Bankës jep një informacion të saktë dhe pamje të drejtë të zhvillimit dhe të performancës së biznesit dhe pozitës së Bankës, së bashku me një përshkrim të rreziqeve dhe pasigurive kryesore që Banka përballlet.

Bordi Drejtues

Christian Canacaris

Drejtor Ekzekutiv

Alexander Zsolnai

Nën Kryetar i Bordit të Drejtimit

Egon Lerchster

Anëtar i Bordit Drejtues

Elona Mullahi

Anëtare e Bordit Drejtues